

Φ Ε Σ Τ Ι Β Α Ι
Κ Ι Ν Η Μ Α Τ Ο Γ Ρ Α Φ Ο Υ
Θ Ε Σ Σ Α Π Ο Ν Ι Κ Η Σ

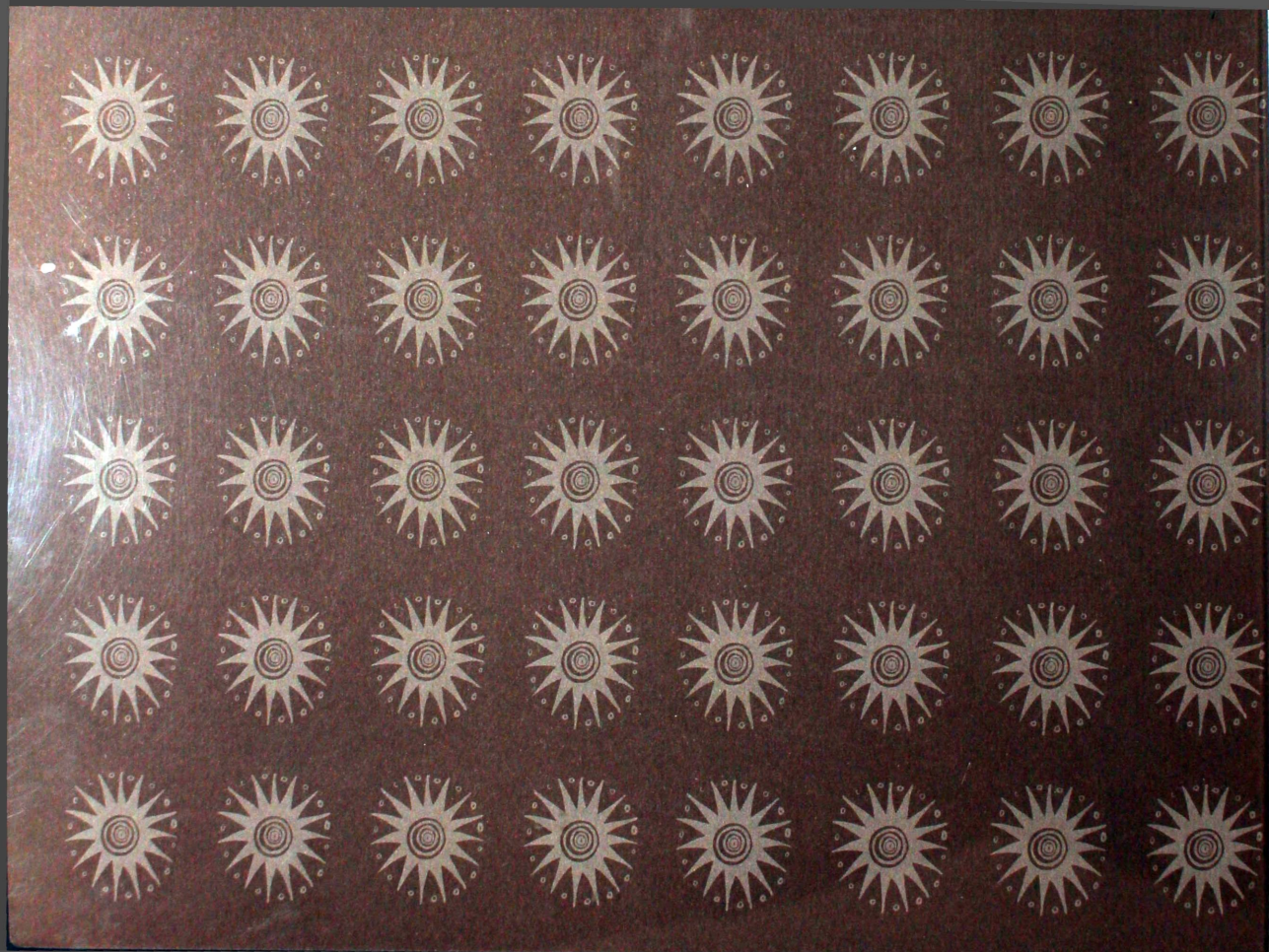
1992

τα χρόνια της αλλαγής

1997

ΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
851

A/A 1006

II-000000006458

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

1992

Τα χρόνια της αλλαγής

1997

Το 1998 είναι ένα έτος - σταθμός στην 38χρονη ιστορία του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, αφού από φέτος θα λειτουργεί με καινούργιο νομικό πλαίσιο, αλλά και σε μόνιμη δική του στέγη: το ιστορικό συγκρότημα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ, απ' όπου ξεκίνησε την πορεία του. Το νέο θεσμικό πλαίσιο καθιερώνει ακόμη πιο αποφασιστικά το Φεστιβάλ ως τον κατ'εξοχήν φορέα διεθνούς προβολής και προώθησης της ελληνικής κινηματογραφικής παραγωγής. Ενώ η απόκτηση από το φεστιβάλ δυο κινηματογραφικών αιθουσών στο κεντρικότερο σημείο της Θεσσαλονίκης, πέρα από την πρακτική και συμβολική σημασία της, έρχεται να ενισχύσει - και να επεκτείνει σε όλη τη διάρκεια του χρόνου - τη σχέση που δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια ανάμεσα στο φεστιβάλ και το κινηματογραφόφιλο κοινό της Θεσσαλονίκης. Μια σχέση που αναπτύχθηκε βήμα βήμα από το 1992 που το Φεστιβάλ μπήκε στη διεθνή τροχιά του και έφτασε στο υψηλότερο σημείο της το 1997, με το ρεκόρ προσέλευσης θεατών που σημειώθηκε στις προβολές του Φεστιβάλ σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του.

Αλλά αν το Φεστιβάλ κατάφερε, μέσα στα τελευταία έξη χρόνια, να κερδίσει το απαιτητικό κοινό της Θεσσαλονίκης και να καθιερωθεί σαν μια μεγάλη γιορτή του κινηματογράφου για όλη την πόλη, ενώ ταυτόχρονα καταξιώθηκε

και διεθνώς σαν ένα σημαντικό κινηματογραφικό γεγονός, δεν το οφείλει μόνο στη διεύθυνση και διεθνοποίηση του προγράμματός του και στον απαραίτητο εκσυγχρονισμό του οργανωτικού του μηχανισμού, αλλά και στην κατεύθυνση που έχει χαράξει με τις βασικές επιλογές του.

Γιατί το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης θέλησε - και πέτυχε - να αποτελέσει έναν πόλο αντίστασης στον κομφορμισμό που κυριαρχεί σήμερα στο πολιτιστικό επίπεδο. Θέλησε - και πέτυχε - να προβάλλει μιá γενναία και προωθημένη αντίληψη του κινηματογράφου ως πολύμορφη τέχνη. Θέλησε - και πέτυχε - να ανοίξει δίοδους ελεύθερης, διαφορετικής, έκφρασης απέναντι στην τρομοκρατία της μοναδικής σκέψης η οποία μεταφέρεται μέσα από πανόχραμα κανάλια και στο χώρο του κινηματογράφου, και γενικότερα στο χώρο του οπτικοακουστικού. Με τις επιλογές του, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης δημιούργησε την προϋπόθεση για άλλους τρόπους ανάγνωσης των εικόνων, χωρίς συγκατάθεση και δημαγωγία.

Στο νέο κεφάλαιο που ανοίγει από φέτος στην ιστορία του θεσμού, το φεστιβάλ οφείλει να συνεχίσει το δρόμο που ήδη έχει χαράξει, το δρόμο που οδηγεί στον Νέο κινηματο-

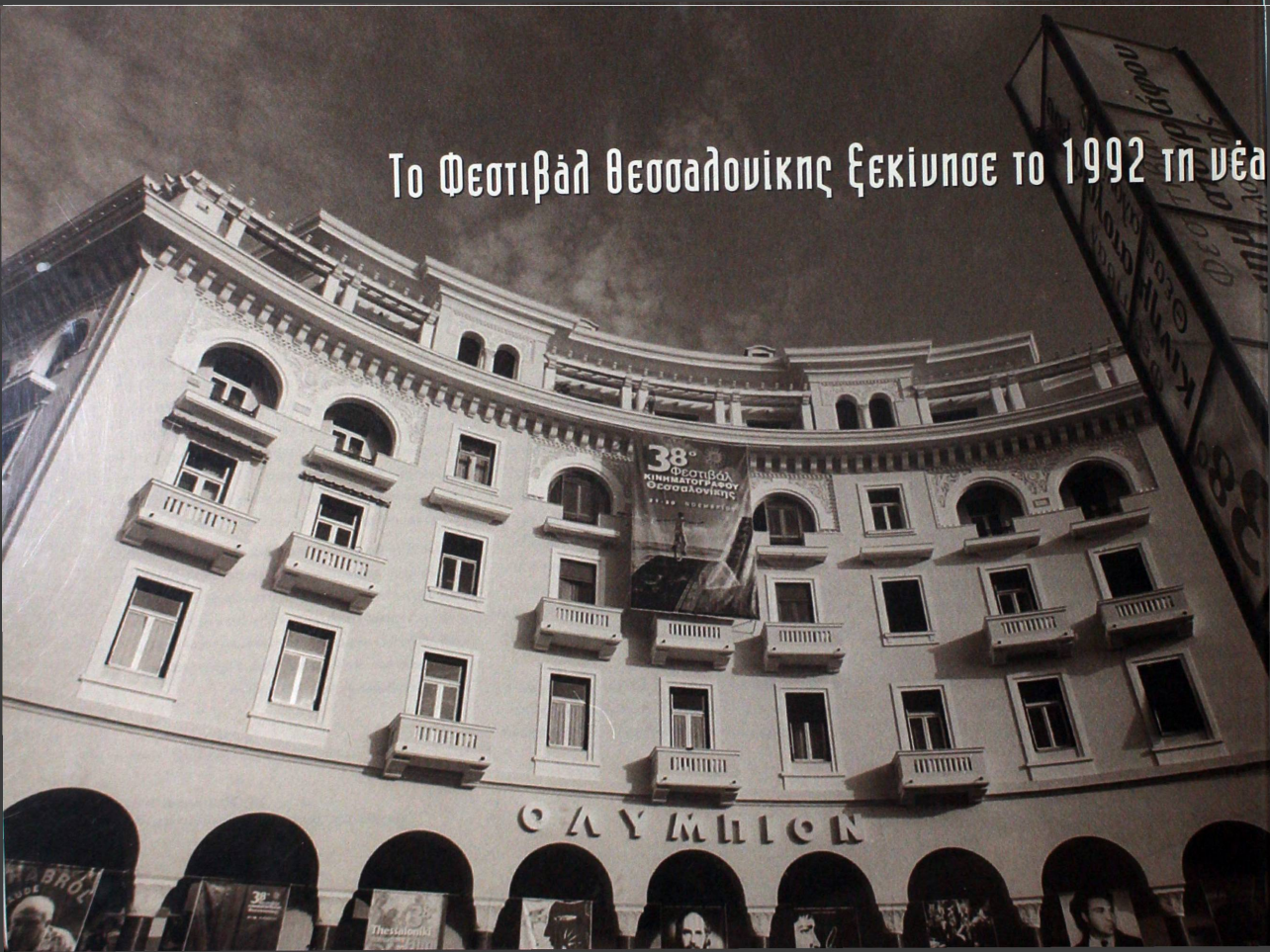
γράφο, σε νέες μορφές έκφρασης και σε ανανεωτικές προσεγγίσεις, τις μόνες ικανές να δώσουν απαντήσεις στα ερωτήματα που θέτουν οι πολιτιστικές και κοινωνικές αλλαγές σε παγκόσμιο επίπεδο. Αλλά το

φεστιβάλ οφείλει επίσης να ανοιχτεί και σε πιο ριζοσπαστικές κατευθύνσεις. Ο νέος κινηματογράφος ενσωματώνει πια στον κύριο κορμό του, όχι μόνο το βίντεο και το ντοκιμαντέρ, αλλά και μορφές που αποτυπώνουν μνήμες, προσωπικά βιώματα, αυτοβιογραφικές και ημερολογιακές καταγραφές. Μυθοπλασίες παράγονται με νέους τρόπους πέρα από τους κατεστημένους, τα καθιερωμένα είδη περιπλέκονται, η σημασία του ύφους αναβαθμίζεται.

Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης οφείλει να ανταποκριθεί στην πρόκληση που συνιστούν οι ραγδαίες αυτές εξελίξεις στον παγκόσμιο κινηματογραφικό τοπίο, εξασφαλίζοντας στο ανήσυχο νεανικό κοινό του μια ζωντανή ενημέρωση και στον ελληνικό κινηματογράφο, που βγαίνει πια από την απομόνωσή του, ένα δυναμικό πλαίσιο άπιασας και μια συνεχή ροή δημιουργικών ερεθισμάτων.

Μιχάλης Δημόπουλος
Διευθυντής του Φεστιβάλ Κιν/φου Θεσ/νίκης

Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ξεκίνησε το 1992 τη νέα

38^ο Φεστιβάλ
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

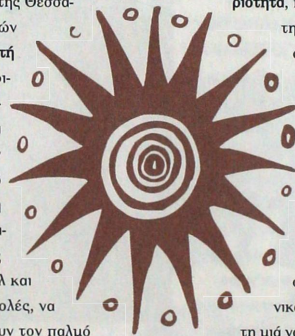
ΟΛΥΜΠΙΟΝ

Θυή, πορεία του,

φιλοδοξώντας να γίνει τόπος συνάντησης των νέων κινηματογραφιστών από όλο τον κόσμο, να αναδειχτεί ως το σημαντικότερο κινηματογραφικό γεγονός των Βαλκανίων και, παράλληλα, επιδιώκοντας να βοηθήσει τον ελληνικό κινηματογράφο να βγει από την απομόνωσή του. Και κατάφερε, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, να καταλάβει μια σημαντική θέση στον παγκόσμιο κινηματογραφικό χάρτη και να καθιερωθεί σαν ένα έγκυρο ετήσιο «σημείο συνάντησης» της διεθνούς κινηματογραφικής κοινότητας. Ενώ συγχρόνως έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη του κινηματογράφου κοινού της Θεσσαλονίκης, όπως αποδεικνύει η συνεχώς αυξανόμενη προσέλευση θεατών στις προβολές του. Σήμερα το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης είναι μια **γιορτή του κινηματογράφου**, τόσο για τους συμμετέχοντες κινηματογραφιστές, όσο και για τους «σνεφίλ» θεατές. Γιατί οι προβολές του Φεστιβάλ γίνονται σε **κατάμεστες αίθουσες**, όπου συνυπάρχουν διάσημοι σκηνοθέτες και νέοι δημιουργοί από όλο τον κόσμο, εκπρόσωποι των πιο έγκυρων εφημερίδων και περιοδικών και το ζεστό νεανικό κοινό της Θεσσαλονίκης. Αλλά και έξω από τις αίθουσες, **σε όλη την πόλη της Θεσσαλονίκης**, απλώνεται για δέκα μέρες κάθε χρόνο η γιορταστική κινηματογραφική ατμόσφαιρα, με τις εξαιρετικά ενδιαφέρουσες **εκθέσεις** και τις **συναυλίες** που οργανώνει συστηματικά το Φεστιβάλ και με το πλήθος των καλεσμένων που σπεύδουν, ανάμεσα στις προβολές, να γνωρίσουν την πόλη, να επισκεφτούν τα μουσεία της και τα νιώσουν τον παλμό της. Η «γιορτή» αυτή έχει επεκταθεί τα τελευταία χρόνια πέρα από τα όρια της πόλης της Θεσσαλονίκης, με τις **Περιφερειακές Εκδηλώσεις**, που γίνονται σε άλλες πόλεις της Βόρειας Ελλάδας. Εκτός από γιορτή, όμως, το φεστιβαλικό δεκάημερο είναι, για τους επαγγελματίες του κινηματογράφου, και **περίοδος εργασίας**. Στις **ημερίδες**, τα **συνέδρια**, τα **σεμινάρια** και τις **ανοιχτές συζητήσεις**, που οργανώνει το Φεστιβάλ, οι Έλληνες κινηματογραφιστές έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε άμεση επαφή με συναδέλφους τους από όλον τον κόσμο και με **κορυφαίους παράγοντες της διεθνούς κινηματογραφίας** και να ενημερωθούν άμεσα και έγκυρα για τις εξελίξεις στον παγκόσμιο κινηματογράφο και ιδι-

αιτερα για τα προγράμματα που λειτουργούν στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την **ενίσχυση της ευρωπαϊκής παραγωγής**. Ο ρόλος του Φεστιβάλ, όμως, δεν περιορίζεται μόνο στο **πλούσιο και ποικίλο πρόγραμμα** που παρουσιάζει κάθε φθινόπωρο στη Θεσσαλονίκη. Έχει επιπλέον διευρύνει τον κύκλο των δραστηριοτήτων του στη διάρκεια όλου του χρόνου, διοργανώνοντας στη Θεσσαλονίκη -στο υπερσύγχρονο όσο και παραδοσιακό **Ολύμπιον**, μόνιμη πια στέγη του- αλλά και στην Αθήνα, **Προφεστιβαλικές Εκδηλώσεις**, που αποτελούν από μόνες τους σημαντικά πολιτιστικά γεγονότα. Και η **εκδοτική δραστηριότητα**, που έχει αναπτύξει με ιδιαίτερη επιτυχία το Φεστιβάλ, έχει πλουτίσει την ελληνική κινηματογραφική βιβλιογραφία. Τελικά, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης έχει μετεξελιχθεί σε έναν **σύγχρονο πολιτιστικό οργανισμό** διαρκούς λειτουργίας και ευρείας απήχησης. Η εκτίμηση αυτή επικυρώνεται από μια σειρά διαπιστώσεις, όπως: • η αθρόα προσέλευση εκπροσώπων έγκριτων εφημερίδων και περιοδικών από όλον τον κόσμο, • η διοργάνωση σημαντικών διεθνών συναντήσεων στα πλαίσια του Φεστιβάλ, • η συμμετοχή διακεκριμένων προσωπικοτήτων στην Κριτική Επιτροπή, • τα εγκωμιαστικά σχόλια του διεθνούς Τύπου, και • η πληθώρα των αιτήσεων για συμμετοχή στο διεθνές διαγωνιστικό πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Η διεθνής αυτή καταξίωση του Φεστιβάλ, του επέτρεψε να προωθήσει δύο βασικούς -φαινομενικά αντιθετικούς αλλά ουσιαστικά συγκλίνοντες- στόχους, που ήταν: Από τη μιά να φέρει σε επαφή το ελληνικό κοινό με νέες τάσεις, νέους δημιουργούς, νέες κινηματογραφίες, και από την άλλη να βοηθήσει τον ελληνικό κινηματογράφο να βγει από την απομόνωσή του και να ενταχθεί στο παγκόσμιο κινηματογραφικό γίγνεσθαι, δίνοντας τη δυνατότητα στους Έλληνες κινηματογραφιστές, όχι μόνο να παρουσιάζουν τις ταινίες τους σε εκπροσώπους του παγκόσμιου Τύπου, αλλά και να έρχονται σε επαφή με σκηνοθέτες και κινηματογραφικούς παράγοντες απ' όλον τον κόσμο, να ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες και να ενημερώνονται συστηματικά για τις εξελίξεις στον τομέα της κινηματογραφικής παραγωγής και τις δυνατότητες διεθνών συνεργασιών που προσφέρουν τα διάφορα -ευρωπαϊκά κυρίως- προγράμματα.

Το Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα

Καθρεφτίζοντας το γενικό πνεύμα της διοργάνωσης, που θέλει να δίνει έμφαση στις νέες δυνάμεις και να προσαγγέλλει τον «αυριανό κινηματογράφο», το Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης συγκεντρώνει ταινίες αποκλειστικά **πρωτοεμφανιζόμενων σκηνοθετών**. Η υψηλή ποιότητα των επιλεγόμενων ταινιών -την οποία έχουν επισημάνει με δηλώσεις τους πολλοί έγκυροι παράγοντες του παγκόσμιου κινηματογράφου (σκηνοθέτες, κριτικοί, διευθυντές ξένων φεστιβάλ κλπ) που παρακολούθησαν το Φεστιβάλ Θεσ/νίκης είτε ως καλεσμένοι είτε ως μέλη της Διεθνούς Κριτικής Επιτροπής- έδωσε πολύ γρήγορα κύρος σ' αυτό το πρόγραμμα, διευρύνοντας τις δυνατότητες της επιλογής, καθώς όλο και περισσότεροι σκηνοθέτες και παραγωγοί είναι πρόθυμοι να παρουσιάσουν τις ταινίες τους στη Θεσσαλονίκη σε ευρωπαϊκή ή και παγκόσμια πρώτη προβολή. (Σε **παγκόσμια πρώτη προβολή** έχουν παρουσιαστεί οι γαλλικές ταινίες *Κάτω από τ'αστέρια* και *Για γέλια*, η βέλγικη *Hey Stranger*, η καναδική *Έκλειψη* και οι περισσότερες από τις ελληνικές συμμετοχές. Σε **ευρωπαϊκή πρώτη προβολή** παρουσιάστηκαν η ρωσική *Σφυροδρέπανο*, η τσιβανέζικη *Ζωή χαράμι*, η αμερικανική *Η πολιτής Ρουθ*, η ολλανδική *Μικρή αδελφή* και οι ισπανικές *Οκαερί* και *Δύο αλήτες*.) Οι περισσότεροι από τους σκηνοθέτες των διαγωνιζόμενων ταινιών, αλλά και άλλοι συντελεστές τους, όπως ηθοποιοί ή παραγωγοί, έρχονται στη Θεσσαλονίκη, παρεβρίσκονται στις προβολές των ταινιών τους, συναντούν τους Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους και

μένουν μέχρι το τέλος του Φεστιβάλ για την απονομή των βραβείων.

Η ευστοχία στην επιλογή των ταινιών αυτού του προγράμματος αποδεικνύεται και από τη **διεθνή καταξίωση** που είχαν πολλές από αυτές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ταινία *Βούτσεκ* (βραβείο σκηνοθεσίας στη Θεσσαλονίκη το 1994) κέρδισε το Ευρωπαϊκό βραβείο Felix εκείνης της χρονιάς, και οι ταινίες *Ορλάντο* (Χρυσός Αλέξανδρος 1992), *Μικρή αδελφή* (Αργυρός Αλέξανδρος 1995), *Χίλιες και μία συνταγές ενός ερωτευμένου μάγικου* (εκτός συναγωνισμού 1996) και *Αντρες με τα όλο τους* (εκτός συναγωνισμού 1997)

βρέθηκαν, μετά από την προβολή τους στη Θεσσαλονίκη, να έχουν υποψηφιότητες για Όσκαρ.

Η **ανταπόκριση του κοινού** στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα ήταν, τα πρώτα χρόνια, διατακτική. Γεγονός, άλλωστε, ευεξήγητο, αφού επρόκειτο για ταινίες νέων

και κατά συνέπεια άγνωστων σκηνοθετών. Βαθμιαία όμως η διατακτικότητα αυτή άρχισε να υποχωρεί και, όπως δείχνει η **συνεχής αύξηση των εισιτηρίων**, το κοινό αγκαλιάζει πλέον με την εμπιστοσύνη του το Διεθνές Διαγωνιστικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολλές

David Thewlis
μέλος της Κρ. Επ. 1993

Knut Eric Jensen σκηνοθέτης της ταινίας "Κρυσθαγήματα", 1997.

King-Ying, βραβείο σκηνοθεσίας για μια ταινία "Για το κέφι της".

φορές οι επαναληπτικές προβολές κάποιων διαγωνιζόμενων ταινιών, ακόμα και από άγνωστες κινηματογραφικές απόμακρων χωρών, γίνονται σε κατάμεστη αίθουσα. Η αυξανόμενη ανταπόκριση του κοινού της Θεσσαλονίκης ενθάρρυνε και τους Έλληνες διανομείς να αγοράσουν για εμπορική εκμετάλλευση ταινίες που, αν

δεν υπήρχε το Διεθνές Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, δεν θα έφταναν ίσως ποτέ στις ελληνικές αίθουσες. Μέχρι σήμερα, από τις διαγωνιζόμενες ξένες ταινίες, έχουν περάσει **στις εμπορικές αίθουσες**: οι γαλλικές *Ξέχασέ με, Μπάι-μπάι, Βρωμόπαιδο*, η καναδέζικη *Έκλεψη*, οι αμερικάνικες *Ο χορός του νερού*, *Υπάλληλοι*, *Καλιφόρνια*, *Παλούκα-βιλ*, *Η πολίτης Ρουθ*, *Μεταξύ ανδρών*, η λιθουανική

Paddy Breathnach, βραβείο σκηνοθεσίας 1997, για την ταινία *"I Went Down"*.

Lynette Curran πρωταγωνίστρια της ταινίας *"Έτο δρόμο για το Νιό"*, Χρυσός Αλεξάνδρος 1997.

Τάκης Τουλιάτος βραβείο σεναρίου 1992, για την ταινία *"Βερύκοκα στο καλάθι"*.

Γεράσιμος Εκκιαδάρης - Νίκος Κυπουργός - Σωτήρης Γκοριτσάς
"Απ' το κινουί", Χρυσός Αλεξάνδρος 1993.

Corridor, η ουγγρική *Βούτσεκ*, η φινλανδική *Σκοτάδι στο Ταλίν* και οι αγγλικές *Ορλάντο*, *Κοντά στον παράδεισο*, *Σύντροφος στη συμφορά*, ενώ η κινέζικη *Για το κέφι του* παίχτηκε από την ελληνική τηλεόραση. Από τις ταινίες που προβλήθηκαν σ' αυτό το πρόγραμμα ως **εκτός συναγωνισμού**, οι περισσότερες παίχτηκαν στη συνέχεια στις εμπορικές αίθουσες: οι αμερικάνικες *Μια λάθος κίνηση*, *Αναζητώντας τον Ρίτσορντ*, η ρώσικη *Μια ανεξάρτητη ζωή*, η Γεωργιανή *Χίλιες και μια συνταγές ενός ερωτευμένου μάγιστρα*, η γαλλική *Το μίσος*, οι αγγλικές *i.d.*, *Δελτίο ταυτότητας* και *Άντρες με τα όλα τους*.

Συνολικά, από το 1992 μέχρι και το 1997, προβλήθηκαν σ' αυτό το τμήμα **103 ταινίες** (από τις οποίες οι 12 εκτός συναγωνισμού), από **36 χώρες**: Αζερμπαϊτζάν, Αυστραλία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Γεωργία, Γιουγκοσλαβία, Γουϊνέα-Μπισάου, Ελβετία, Ελλάδα, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ιράν, Ιρλανδία,

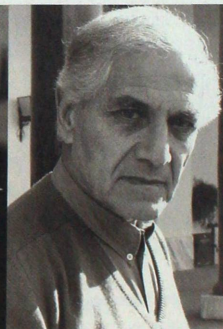

Ισπανία, Ιταλία, Καζακστάν, Καναδάς, Κίνα, Κορέα, Λιθουανία, Μεγ. Βρετανία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρωσία, Τσιβάν, Τουρκία, Τσεχοσλοβακία, Τυνησία, Φινλανδία.

Η ελληνική παρουσία στο Διεθνές Διαγωνιστικό πρόγραμμα ήταν σημαντική. Από τις 91 ταινίες που διαγωνίστηκαν μέσα σ' αυτή την εξεστία, οι 18 (δηλαδή το **20%**) ήταν ταινίες Ελλήνων σκηνοθετών: 13 επίσημες ελληνικές συμμετοχές, 4 ταινίες Ελλήνων σκηνοθετών της διασποράς (*Βερύκοκα στο καλάθι* του Τουλιάτου, *Καρδιά από πέτρα* του Λυγγούρη, *Κοντά στον παράδεισο* του Γιάννη και *Η Πολίτης Ρουθ* του Ελληνοαμερικανού Αλεξάντερ Παϊήν) και 1 διεθνής παραγωγή (*Άνεμος στην πόλη* του Σεβαστικογλου).

Istvan Szabo
Πρόεδρος της Κρ. Επ. 1994.

Νίκος Παπατάκης
Πρόεδρος της Κρ. Επ. 1992.

Σημαντική είναι η συμμετοχή Ελλήνων και στα βραβεία, αφού από τα 42 συνολικά βραβεία που δόθηκαν στο Φεστιβάλ μέσα στην εξαετία, τα 7 (δηλαδή περίπου 17%) δόθηκαν σε Έλληνες και συγκεκριμένα: Χρυσός Αλέξανδρος στον Σωτήρη Γκορίτσα (το 1993 για την

ταινία *Απ' το χιόνι*), Αργυρός Αλέξανδρος στον Περικλή Χούρσουλου (το 1993 για την ταινία *Λευτέρης Δημακόπουλος*), βραβεία σεναρίου στον Τάκη Τουλιάτο (το 1992 για την ταινία *Βερύκοκα στο κλάθι*), στον

Sara Driver σκηνοθέτης της ταινίας "When Pigs Fly", 1993.

Srđan Dragojević βραβείο κοινού 1996 για την ταινία "Τα όμορφα κωριά όμορφα κλιγούνται".

Νίκο Αυγούρη (το 1995 για την ταινία *Καρδιά από πέτρα*) και στον Ελληνοαμερικανό Αλεξάντερ Παϊν (το 1996 για την ταινία *Η πόλις Ρουθ*), βραβείο γυναικείας ερμηνείας στη Μαρία Σκούλα (το 1993 για την ταινία *Λευτέρης Δημακόπουλος*) και στη Λένα Κιτσοπούλου (το 1997 για την ταινία *Καμιά συμπάθεια για το*

Τα μέλη της Διεθνούς Κριτικής Επιτροπής του 1997.

διάβολο).

Το κύρος του Διεθνούς Διαγωνιστικού τμήματος του Φεστιβάλ επικυρώνεται -και ταυτόχρονα ενισχύεται- από τη συμμετοχή διακεκριμένων προσωπικοτήτων στην **Κριτική Επιτροπή**. Μέχρι τώρα, έχουν συμμετάσχει σ' αυτή την επιτροπή, ως **Πρόεδροι**, οι σκηνοθέτες: Νίκος Παπατάκης (1992), Πωλ Λεντίκ (1993), Ίτσην Ζάμπο (1994), Νέλσον Περέιρα ντος Σάντος (1995), Σαντάλ Ακεριμάν (1996), Ιβάν Πάσσερ (1997) και ως **μέλη** οι σκηνοθέτες Edgardo Kozarinsky, Lana Gogoberidze, Charles Burnett, Peter Poplatchev, Goran Markovic, Jerry Schatzberg, Georgi Chenguelaia, Dariush Mehrjui, Bill Forsyth, Omer Kavur, οι κριτικοί-θεωρητικοί: Andrei Plakhov, Elliot Stein, Pascal Bonitzer, Lino Micciché, Dan Fainaru, Aruna Vasudev,

Augusto M. Seabra, Donald Richie, Freddy Buache, οι ηθοποιοί: Fabienne Babe, David Thewlis, Maja Morgenstern, Aurore Clément, ο σκηνογράφος Dean Tavoularis, η παραγωγός και υπεύθυνη προγράμματος της Σουηδικής Ταυνοθήκης Anna-Lena Wiborn, η διευθύντρια του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης Adrienne Mancina, η

υπεύθυνη του Berlin Film Market Beki Probst, ο κριτικός και τ. διευθυντής της Μόστρας της Βενετίας Guglielmo Biraghi, ο διευθυντής του Φεστιβάλ του Λοκάρνο Marco Müller. **Οι Έλληνες**, που έχουν διατελέσει ως τώρα **μέλη της διεθνούς επιτροπής**, είναι ο σκηνογράφος-ενδυματολόγος Διονύσης Φωτόπουλος, η μουσικός Ελένη Καραϊνδρου, ο σκηνοθέτης Νίκος Παναγιωτόπουλος, ο διευθυντής φωτογραφίας Ανδρέας Μπέλλης, ο σκηνοθέτης και συγγραφέας Σωκράτης Καψάκης και ο συγγραφέας, σεναριογράφος και σκηνοθέτης Βασίλης Αλεξάκης.

Ο Ελληνικός Κινηματογράφος στο Φεστιβάλ

Κατ' εσχάτην χώρος προβολής και προώθησης της ελληνικής κινηματογραφικής παραγωγής, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, κατά την περίοδο 1992-1997, επιδίωξε -και πέτυχε- να φιλοξενήσει στα προγράμματά του το σύνολο σχεδόν των παραγομένων κατ'έτος νέων ελληνικών ταινιών. Παράλληλα, μέσα από ειδικά αφιερώματα, retroσπεκτιβες, τιμητικές εκδηλώσεις, εκθέσεις, εκδό-

σεις κλπ, φρόντισε να διατηρήσει ζωντανό το παρελθόν της ελληνικής κινηματογραφίας.

Εντάσσοντας την ελληνική κινηματογραφική παραγωγή σε ένα διευρυμένο διεθνές πλαίσιο, το Φεστιβάλ αναμφισβήτητα βοήθησε τον ελληνικό κινηματογράφο να βγει από την απομόνωσή του. Οι ξένοι δημοσιογράφοι και κριτικοί, αλλά και σκηνοθέτες, παραγωγοί, διευθυντές ξένων μεγάλων Φεστιβάλ κλπ, που έρχονται κάθε χρόνο στη Θεσσαλονίκη, παρακολουθούν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις προβολές των νέων

ελληνικών ταινιών (που γίνονται πάντα με ταυτόχρονη μετάφραση στα αγγλικά και τα γαλλικά) και ενημερώνονται συστηματικά για τις εξελίξεις της κινηματογραφίας μας. Αυτό είχε σαν άμεσο αποτέλεσμα να δημοσιευτούν κριτικές παρουσιάσεις ελληνικών ταινιών σε μεγάλα κινηματογραφικά περιοδικά διεθνούς εμβέλειας (όπως το *Variety*, το *Screen International*, το *Moving Pictures*) και σε έγκριτες εφημερίδες, όπως η ιταλική *Repubblica*, η γερμανική *Frankfurter Rundschau* κ.ά. Από την άλλη, το Φεστιβάλ έδωσε στους Έλληνες κινηματογραφιστές τη δυνατότητα να έρχονται σε άμεση επαφή με παράγοντες της διεθνούς κινηματογραφίας και να ενημερώνονται συστηματικά και έγκυρα για τα ευρωπαϊκά κινηματογραφικά προγράμματα, χάρη στις ημερίδες, τα συνέδρια κλπ. που οργανώνονται στα πλαίσια του Φεστιβάλ.

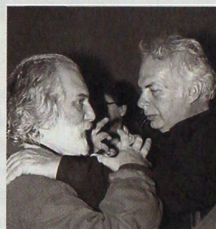
Αλλά και η επαφή με το ελληνικό κινηματογραφόφιλο κοινό, αναβαθμίστηκε μετά τη ριζική αλλαγή της μορφής του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Γιατί ασφαλώς δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαίο ότι, ενώ τα τελευταία χρόνια πριν από το 1992 η ελληνική ταινία είχε ουσια-

στικά εξαφανιστεί από τις αίθουσες, τώρα όλες σχεδόν οι ελληνικές ταινίες βρίσκουν διανομή.

Αναλυτικά, η προβολή του ελληνικού κινηματογράφου στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, από το 1992 μέχρι και το 1997, έγινε ως εξής:

Χρήστος Βακαλόπουλος
Στάβρος Τσαλκάλιδης

Διονύσιος Βατσλόπουλος
Νίκος Κουφόπουλος

Παναγιώτης Βαούλγαρης
Βαούλας Αρβανίτης
Βάδωρος Αγγελόπουλος

φου στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, από το 1992 μέχρι και το 1997, έγινε ως εξής:

Η ετήσια ελληνική παραγωγή στο Φεστιβάλ: Πέρα από τις ταινίες που, σύμφωνα με τις αποφάσεις της εκάστοτε Προκριματικής Επιτροπής, εντάσσονταν κατ'έτος στο **Ελληνικό Διαγωνιστικό** ή στο **Ελληνικό Πληροφοριακό Τμήμα** (και οι οποίες κάλυπταν τη συντριπτική πλειοψηφία της ετήσιας παραγωγής), το Φεστιβάλ φρόντιζε, με δική του πρωτοβουλία, να διευρύνει το φάσμα

Νίκος Περάκης

Νίκος Παυαγιωτόπουλος

Περικλής Κούρουσος

Σοφία Πανακρήτου

των προβαλλόμενων νέων ελληνικών ταινιών, προγραμματίζοντας ταινίες εκτός συναγωνισμού ή σε ειδικές προβολές ή ακόμα εντάσσοντας κάποιες ταινίες στο Διεθνές Διαγωνιστικό, όταν για τυπικούς λόγους δεν είχαν δικαίωμα να διαγωνιστούν ως ελληνικές. Έτσι προβλήθηκαν στα πλαίσια του Φεστιβάλ ταινίες όπως *Διο ήλιοι στον ουρανό* του Γ. Σταμπούλοπουλου, *Ονειρέυομαι τους φίλους μου* του Ν. Παναγιωτόπουλου, *Terra incognita* του Γ. Τυπάλδου, *Άνεμος στην πόλη* του Π. Σεβαστικόγλου, *Η νίκη της Σαμοθράκης* του Δ. Αβδελιώτη, *Προστάτης οικογένειας* του Ν. Περάκη (ως ταινία-έκπληξη), *Το βλέμμα του Οδυσσέα* του Θ. Αγγελόπουλου (μόνο στις περιφερειακές εκδηλώσεις) και, σε βίντεο-προβολές, ταινίες του Βασίλη Μαζωμένου, της

Σούλας Δρακοπούλου, της Μαίρης Παπαλιού κ.ά. Παράλληλα το φεστιβάλ επιδίωξε να προβάλει τη δουλειά Ελλήνων σκηνοθετών της διασποράς εντάσσοντας στο Διεθνές Διαγωνιστικό ταινίες όπως *Βερούκοκα στο καλάθι* του Τ. Τουλιάτου, *Καρδιά από πέτρα* του Ν. Λυγούρη, *Κοντά στον παράδεισο* του Κ. Γιάνναρη και *Πολίτης Ρουθ* του Ελληνοαμερικανού Αλεξάντερ Παϊην. Τέλος, το φεστιβάλ πρόβαλε κάθε χρόνο τις βραβευμένες ταινίες **μικρού μήκους** του Φεστιβάλ Δράμας.

Τελικά, μόνο ένα πολύ μικρό μέρος της ελληνικής παραγωγής αυτής της περιόδου δεν προβλήθηκε στα πλαίσια του φεστιβάλ και αυτό αφορά κάποιες ταινίες που οι δημιουργοί τους επέλεξαν να τις προβάλλουν κατ'εθεσίαν στις εμπορικές αίθουσες (όπως π.χ. *Ελεύθερη κατάδυση* του Γ. Πανουσόπουλου, *Κουαρτέτο σε τέσσερις κινήσεις* της Λ. Ρικάκη, *Καθάρης* του Ν. Σμαραγδή, *Ο οργανός της αγέλαδας* της Ο. Μαλέα, *Βαλκανιστέγ* του Σ. Γκρόσιτα κ.ά.)

Αφιέρωματα: Με μεγάλα αναδρομικά αφιέρωματα, που συνοδεύονταν από την έκδοση εμπειρισματομένων μονογραφιών, το Φεστιβάλ τίμησε διακεκριμένους

Έλληνες δημιουργούς, όπως τον πρωτεργάτη του ελληνικού κινηματογράφου **Γιώργο Τζαβέλλα** (το 1994, με 11 ταινίες του), τον διεθνώς καταξιωμένο Έλληνα σκηνοθέτη **Μιχάλη Κακογιάννη** (το 1995, με 15 ταινίες του), τον βετεράνο «μάστορα» **Γρηγόρη Γρηγορίου** (το 1996, με μια επιλογή 10 ταινιών του) και τον αξέχαστο λυρικό δημιουργό

Τάκη Κανελλόπουλο (το 1997, με 10 ταινίες του).

Αναδρομικά αφιέρωματα έγιναν επίσης στον μαχαϊκό δημιουργό **Αλέξη Δαμιανό** (το 1993), στις πρόωρα χαμένες **Τώνια Μαρκετάκη** και **Φρίντα Λιάππα** (με την παρουσίαση όλων των ταινιών τους, το 1994 και το 1995 αντίστοιχα) και στη διεθνούς ακτινοβολίας Ελληνίδα ηθοποιό **Ειρήνη Παπά** (το 1997, με μια επιλογή 10 ταινιών της), ενώ τμητικό αφιέρωμα (με μια ειδική προβολή και την έκδοση εκτενούς μονογραφίας) έγινε και στον δημοφιλή ηθοποιό **Θανάση Βέγγο** (το 1992). Ακόμη, ειδικό αναδρομικό αφιέρωμα έγινε στον **Κώστα**

Εταύρος Παράβας - Ταμίλα Κουϊέβα - Ανδρέας Θωμάκοπουλος

Όμητρης Αλεξάνδρου
Τάκης Μόσχος

Εταύρος Καπλιάνης
Κατερίνα Ευαγγελιάκου
Αυτώυης Κόκκιους

Ντίκος Καπουριόης - Ισαβέλλα Μαυράκ

Σφήκα, σε δύο ενότητες: στο τηλεοπτικό έργο του (1992) και στην κινηματογραφική τριλογία του (1993).

In memoriam: Με ειδικές εκδηλώσεις, το Φεστιβάλ τίμησε τη μνήμη ανθρώπων που σημάδεψαν την ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου, όπως:

- τον πρωτεργάτη της δημιουργίας του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης **Πάυλο Ζάννα** (το 1993, με ειδική εκδήλωση, προβολή δύο τηλεοπτικών ντοκιμαντέρ για τη ζωή και

Εύα Καταμανίδου

- το έργο του και παράλληλη έκδοση εκτενούς μονογραφίας),
- τον διευθυντή φωτογραφίας και πρώην διευθυντή του Φεστιβάλ **Γρηγόρη Δανόλη** (με φωτογραφική έκθεση και την έκδοση αναμνηστικού 16σέλιδου φυλλαδίου, που επιμελήθηκε ο Β. Κεχαγιάς),
  - τον σκηνοθέτη και παραγωγό **Κώστα Καραγιάννη** (με προβολή ντοκιμαντέρ σε βίντεο, ανοικτή συζήτηση και έκδοση αναμνηστικού φυλλαδίου, που επιμελήθηκε ο Β. Κεχαγιάς),
  - την κριτικό και ιδρύτρια της Ταινιοθήκης της Ελλάδας **Αγλαΐα Μητροπούλου** (με την προβολή ταινίας του Φ. Φίνου, σε ανακαινισμένη από την Ταινιοθήκη κόπια),
  - τον πρόωρα χαμένο νέο σκηνοθέτη **Αλέξη Μπίστικα** (με ειδική εκδήλωση και την προβολή μικρού μήκους ταινίας του),
  - τον πρωτοπόρο παραγωγό **Κλέαρχο Κοντσιώτη** (με την προβολή της βραβευμένης ταινίας του *Προδοσία*),
  - τη δημοφιλή πρωταγωνίστρια **Αλίκη Βουγιουκλάκη** (με την προβολή της βραβευμένης στο 1ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ταινίας της *Μανταλένα*), και
  - τον Ελληνοαμερικανό σκηνοθέτη **Gregory Markopoulos** (με την προβολή της ταινίας του *Γαλήνη* και ειδική έκδοση).

Στην αξέχαστη **Μελίνα Μερκούρη** το Φεστιβάλ αφιέρωσε την αφίσα της 35ης διοργάνωσης, το 1994, με παράλληλη έκθεση φωτογραφιών της στο φουαγιέ της ΕΜΣ. Από το 1994, τέλος, το Φεστιβάλ, τιμώντας τη μνήμη του **Μάνου Χατζιδάκι**, καθιέρωσε ως μόνιμο ηχητικό σήμα του, ένα μουσικό θέμα του μεγάλου συνθέτη.

Από την ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου: Τη σύνδεση με το παρελθόν του ελληνικού κινηματογράφου, το Φεστιβάλ φρόντισε να τη διατηρεί ζωντανή, όχι μόνο μέσα από τα αναδρομικά αφιερώματα σε συγκεκριμένους δημιουργούς, αλλά και μέσα από διάφορα παράλληλα προγράμματα και ειδικές προβολές. Έτσι, σε ένα πρόγραμμα με τον τίτλο *Έτσι ξεκίνησαν*, που πραγματοποιήθηκε σε δύο μέρη, το 1992 και το 1993, προβλήθηκαν **39 ταινίες μεγάλου και μικρού μήκους**, πρώτες δουλειές ισάριθμων γνωστών Ελλήνων σκηνοθετών. Σε συνεργασία με την **Ταινιοθήκη της Ελλάδος**, προβλήθηκαν, το 1992, το 1994 και το 1995, σε **ανακαινισμένες κόπες**, οι ιστορικής σημασίας ταινίες *Δάφνις και Χλόη* του Ορέστη Λάσκου, *Το ταξίδι του χωρισμού* του Φ. Φίνου και *Απάχθες των Αθηνών* του Ηλία Παρασκευά. Και σε συνεργασία με την **Εταιρία Ελληνικών Θεατρικών Συγγραφέων** (με αφορμή τη συμπλή-

ρωση 100 χρόνων από την ίδρυσή της) προβλήθηκαν το 1997 δύο ταινίες βασισμένες σε θεατρικά έργα.

Εκθέσεις. Μνήμες από την ιστορία του κινηματογράφου στην Ελλάδα ζωντάνευσαν πολλές από τις εκθέσεις που διοργάνωσε το Φεστιβάλ, όπως η έκθεση του Κώστα Αρβαντιτίδη με **κινηματογραφικές γιγαντοαφίσες** της Θεσσαλονίκης (το 1992) και η μεγάλη έκθεση **Ζωγραφική στον κινηματογράφο** με γιγαντοαφίσες της συλλογής HELAFFI (το 1994). Το 1995, έτος παγκόσμι-

Εταύρος Ζαζήρας - Μιχάλης Κακογιάννης

Μελίνα Μερκούρη - Μ. Ομπρόπουλος

ου εορτασμού των 100 χρόνων του κινηματογράφου, το Φεστιβάλ διοργάνωσε έκθεση φωτογραφιών των πρωτοπόρων κινηματογραφιστών **αδελφών Μανάκια** και το 1996 έκθεση ζωγραφικής του Σπύρου Χειμωνάκη με τίτλο **Ένα εικαστικό ταξίδι στον ελληνικό κιν/φο**. Το 1997 ένα από τα μεγάλα γεγονότα του Φεστιβάλ ήταν η αναδρομική παρουσίαση της κινηματογραφικής δουλειάς δυο διεθνώς αναγνωρισμένων Ελλήνων σκηνογράφων-ενδυματολόγων, των αδελφών **Βασίλη & Διονύση Φωτόπουλου**. Ενώ ελληνικό ενδιαφέρον είχε και η έκθεση του **Josef Koudelka**, που έγινε το 1995, αφού οι φωτογραφίες που παρουσιάστηκαν είχαν τραβηχτεί κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων της ταινίας του Θόδωρου Αγγελόπουλου *Το βλέμμα του Οδυσσέα*.

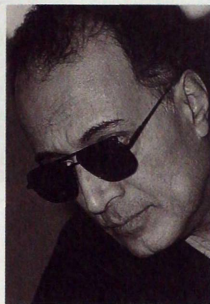
Ρένος Χαράλαμίδης

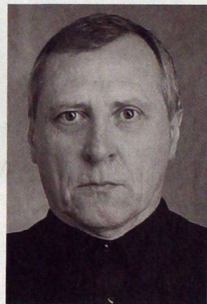
Νέοι Οριζόντες

Οι «Νέοι Οριζόντες» παρουσιάζουν κάθε χρόνο, στα πλαίσια του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ένα πανόραμα της σύγχρονης κινηματογραφικής παραγωγής, δίνοντας έμφαση σε ό,τι νέο, δυναμικό, ριζοσπαστικό, έχει να επιδείξει ο παγκόσμιος κινηματογράφος. Τα στοιχεία αυτά έχουν κάνει αυτό το πρόγραμμα -που διευθύνει ο Δημήτρης Ειπίδης- ιδιαίτερα δημοφιλές στο Φεστιβαλικό κοινό. Στο πρόγραμμα των Νέων Οριζόντων πρωτοπαρουσιάστηκαν στην Ελλάδα ταινίες, που είχαν στη συνέχεια θριαμβευτική πορεία στα μεγάλα διεθνή Φεστιβάλ ή τιμήθηκαν με Όσκαρ, όπως *Ο ψεύτης ήλιος* του Νικήτα Μιχάλκωφ, *Shine, ο σολίστας* του Σκοτ Χίκς, *Ο σχιμάλωτος του Καυκάσου* του Σεργκέι Μποντρώφ, *Ο μικρός Κόλμα* του Γιαν Σβέρακ, *Αγριοκαλαμιές* του Αντρέ Τεονί, και πολλές άλλες. Αλλά και ταινίες που δεν θα έφταναν ίσως ποτέ στις ελληνικές εμπορικές αίθουσες αν δεν είχαν πάρει την πρωτοβουλία να τις εντάξουν στο πρόγραμμά τους οι Ν. Ο. Ταινίες όπως *Η κοιλάδα του Αβραάμ* του Ολίβιερα, η *Μποέμικη ζωή* του Καουρισμάκι, *Δυο στη σούπα* του Ρόκγουελ, *Ο γαλάζιος χαρταετός* του Τσιανγκ Τσουάν Τσουάν, *Ο φόνος ενός παιδιού* της Ιλντγκο Σζάμπο, *El Mariachi* του Ροντρίγκεζ, *Κόντρα Ξυρφαί* του Κέριγκαν και πολλές άλλες, τράβηξαν το ενδιαφέρον των Ελλήνων διανομένων αφού πρώτα είχαν κερδίσει την αγάπη του φεστιβαλικού κοινού.

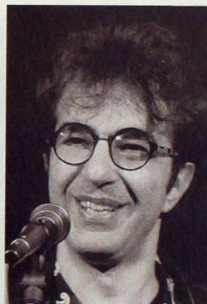
■ Ιδιαίτερα σημαντική αποδείχτηκε η πρωτοβουλία των Νέων Οριζόντων να παρουσιάσει στο ελληνικό κοινό το έργο άγνωστων, ως τότε, σκηνοθετών, μέσα από

Abbas Kiarostami

Peter Greenaway

Atom Egoyan

μία σειρά αφιερωμάτων. Ο Καναδός Άτομ Εγκόγιαν και ο Ιρανός Αμπάς Κιαροστάμι (το 1992), ο Αμερικανός Χαλ Χάρτλεϋ (το 1993), ο Αυστριακός Μίκαελ Χάνεκε και ο Αφροαμερικανός Τσαρλς Μπερνέτ (το 1994), ο Ρώσος Σεργκέι Μποντρώφ και ο Τσέχος Γιαν Σβέρακ (το 1996), ο Ισπανός Φρήντρικ Θορν Φρήντρικσον, ο Αμερικανός Έρολ Μόρις, ο Αλγερινός Τόνι Γκάτλιφ, ο Τσιβανός Τσάι Μηνγκ Λιάνγκ και ο Ρώσος Αλεξάντερ Σκοκούρωφ (το 1997), έγιναν γνωστοί στην Ελλάδα μέσα από τα αναδρομικά αφιερώματα που οργάνωσαν γι' αυτούς οι Ν.Ο.

■ Αλλά και οι νέες τάσεις, που διαμορφώνονται στις διάφορες εθνικές κινηματογραφίες, προβλήθηκαν μέσα από το πρόγραμμα των Νέων Οριζόντων, σε ενότιες όπως ο Νέος Ρώσος Κινηματογράφος (το 1992), ο

Νέος Γαλλικός Κινηματογράφος (το 1997) και οι Ανεξάρτητοι Αμερικανοί (το 1995 και το 1996). Ενώ μια ιδιαίτερα δυναμική κινηματογραφία, αυτή του Ιράν, μας αποκαλύφθηκε σε όλον της τον πλούτο -έπιπτα από την πρώτη γνωριμία με το

έργο του Κιαροστάμι- μέσα από το αφιέρωμα Θησαυρού του Ιρανικού Κινηματογράφου, που οργάνωσαν το 1995 οι Ν.Ο. και στο οποίο περιλαμβάνονταν και ένα αναδρομικό αφιέρωμα στον εξαιρετικό σκηνοθέτη Μοχσέν Μαχμαλμπάφ.

■ Για τρεις συνεχείς χρονιές (1993, 1994, 1995), οι Ν.Ο. παρουσίασαν τα Ciné-documenta, ένα πρόγραμμα στο οποίο παρουσιάστηκαν συνολικά 17 ταινίες, ντοκιμαντέρ πάνω σε καυτά θέματα, που προκάλεσαν έντονο ενδιαφέρον και πολλές συζητήσεις. Μερικά από αυτά τα ντοκιμαντέρ αγοράστηκαν στη συνέχεια και προβλήθηκαν από την ελληνική τηλεόραση, όπως το τρίωρο *Η υπέροχη, φριχτή ζωή της Λέιν Ρίφενσταλ* και το αφιερωμένο στον Νόαμ Τσόμσκι *Κατασκευάζοντας συνείδηση*.

■ Από το 1993, οι Νέοι Ορίζοντες έχουν καθιερώσει τις **νυχτερινές προβολές**, με ταινίες παράξενες και γοητευτικές, τολμηρές σε θεματολογία και κινηματογραφική γραφή, είτε καινούργιες όπως το **Μόνο οι γοναίοι** της Ελληνο-Αυστραλέζας Άνας Κόκκινου και το **Boogie Nights** του Πωλ Τόμας Άντερσον, είτε παλαιό-

François Girard   Jean-Michel Martial

τερες, κλασικές πια cult ταινίες, όπως το **Eraserhead** του Ντ. Λιντς, το **Lonesome Cowboys** του Γουάρνολ, το **Rocky Horror Picture Show** του Τζιμ Σάρμαν, κ.ά. Και το 1996 οι Ν.Ο. οργάνωσαν μια σειρά προβολών με 4 ταινίες **τριών διαστάσεων (3D)**, μια μοναδική ευκαιρία για τους νεότερους θεατές να γνωρίσουν αυτή την καινοτομία.

■ Τα τελευταία χρόνια, οι Νέοι Ορίζοντες εντάσσουν

Tony Gatlif

Jacques Doillon

στο πρόγραμμά τους και **ταινίες για παιδιά**. Έτσι, η μία από τις 4 τριδιάστατες ταινίες του 1996 ήταν το αυστραλέζικο μουζικαλ επιστημονικής φαντασίας με κινούμενα σχέδια **Άμπρα Κατάμπρα** και το 1997 προβλήθηκε ένα πρόγραμμα με **13 ταινίες κινουμένων σχεδίων**, παραγωγής του Καναδικού Κέντρου Κινηματογράφου. Επίσης, το 1997, σε συνεργασία με το Εργαστήρι Τέχνης Χαλκίδας, οι Νέοι Ορίζοντες διοργάνωσαν μια μεγάλη **παιδική γιορτή**. Για αυτές τις παιδικές προβολές διατίθενται μεγάλες αριθμός δωρεάν προκλήσεων για τα παιδιά της πόλης.

■ **Συνολικά**, από το 1992 μέχρι και το 1997, οι Νέοι Ορίζοντες έχουν παρουσιάσει **280 ταινίες**, από **40 χώρες** (Αρμενία, Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Βενεζουέλα, Βραζιλία, Γαλλία, Γερμανία, Γεωργία, Ελβετία, Ελλάδα, Η.Π.Α., Ιαπωνία, Ινδία, Ιράν, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Καζακστάν, Καναδάς, Κίνα, Κούβα, Λουξεμβούργο, Μεγάλη Βρετανία, Μεξικό, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρωσία, Σερβία,

Σλοβακία, Ταϊβάν, Τουρκία, Τσεχία, Φινλανδία, Χόγγκ-Κόγγκ και πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.).

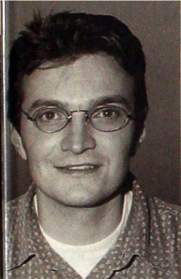
Κάποιες από αυτές προβλήθηκαν σε **πανευρωπαϊκή πρεμιέρα**, όπως: **32 Short Films About Glenn Gould** του Φρανσουά Ζιράρ, **M. Butterfly** του Κρόνενμπεργκ. Πολλοί σκηνοθέτες ήρθαν στη Θεσσαλονίκη ειδικά για τις προβολές των ταινιών τους στο πρόγραμμα των Ν.Ο., όπως: ο Άτομ Εγκόγιαν, ο Ολιβιέ Ασαγιός, ο Νταριούς Μερζούφ, ο Μαρκ Ράπαπορτ, η Ίλντικο Σζάμπο, ο Γκρέγκ Αράκι, ο Φρανσουά Ζιράρ, ο Μίκαελ Χάνεκε, ο Πήτερ Γκρηναουαίφ, ο Σεργκέι Μποντρώφ, ο Αμπάς Κιαροστάμι, ο Τσάι Μινγκ-Λιανγκ, ο Τόνι Γκάτλφ, ο Έβερρετ Λιούις, η Τζούντιτ Έλεκ, ο Γιάνος Σαζ, ο Έρολ Μόρις, ο Μοχσέν Μαχμαλμπάφ, και πολλοί άλλοι.

Mohsen Machmatlaf

Παράλληλες εκδηλώσεις των Ν.Ο. Οι Νέοι Ορίζοντες διοργανώνουν κάθε χρόνο ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες **εκθέσεις** με έργα γνωστών σκηνοθετών. Η αρχή έγινε το 1993 με την έκθεση **Ντέβιντ Κρόνενμπεργκ**, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Ευρώπη, παράλληλα με ένα μεγάλο **αναδρομικό αφιέρωμα** στο έργο του γνωστού Καναδού σκηνοθέτη, που οργάνωσαν οι Ν.Ο. την ίδια χρονιά. Και ακολούθησαν: έκθεση ζωγρα-

Jan Sverak

φικής και κολάζ του **Σεργκί Παρατζάνωφ** το 1994, έκθεση σχεδίων και αντικειμένων του **Σεργκί Αϊζενστάιν** το 1995 για

τον εορτασμό της 100ετηρίδας του κινηματογράφου, έκθεση ζωγραφικής και κολάζ του **Πήτερ Γκρηναγουσίη** το 1996, και έκθεση φωτογραφίας του **Αμπάς Κιαροστάμι** το 1997. Ο Πήτερ Γκρηναγουσίη και ο Αμπάς Κιαροστάμι ήρθαν στη Θεσσαλονίκη για τις εκθέσεις τους, ενώ ο Κρόνενμπεργκ, που δεν είχε μπόρέσει να έρθει, έστειλε βιντεοσκοπημένο χαιρετισμό. Για τις εκθέσεις του Παρατζάνωφ και του Αϊζενστάιν, ήρθαν από την Αρμενία και τη Ρωσία αντίστοιχα ειδικό επιμελητές. Όλες αυτές οι εκθέσεις φιλοξενήθηκαν στον «Μύλο» και προσέλκυαν πλήθος επισκεπτών. Για όλες

Maggie Cheung - Olivier Assayas

εκδόθηκαν ιδιαίτερα επιμελημένοι και καλοίσθητοι κατάλογοι.

■ Μια άλλη παράλληλη δραστηριότητα των Ν.Ο. είναι η **διοργάνωση συναυλιών**. Το 1994, τιμώντας τη μνήμη του Ράινερ Βέρνερ Φασμπίντερ, οι Ν.Ο. κάλεσαν τη μούσα του Γερμανού σκηνοθέτη **Ίγκριντ Κάβεν**, η οποία έδωσε -για πρώτη φορά στην Ελλάδα- ένα μοναδικό ρεσιτάλ στον «Μύλο». Και το 1996 οι Ν.Ο. διοργάνωσαν, πάλι στον «Μύλο», δυο συναυλίες του Αργεντινού σαξοφωνίστα και συνθέτη **Γκάτο Μπαρμπέρι**, οι εισπράξεις των οποίων διατέθηκαν υπέρ των ορφανοτροφείων της Θεσσαλονίκης.

Ομητρίης Ειπίδης - Ingrid Caven

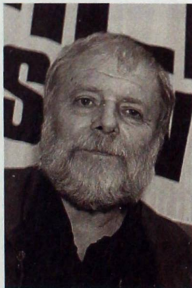
Lee Kang Shen - Tsai Ming Liang

Ματιές στα Βαλκάνια

16

Το πρόγραμμα αυτό, που ξεκίνησε δοκιμαστικά και με πολλές δυσκολίες το 1994 (με την προβολή 7 ταινιών από 4 μόνο βαλκανικές χώρες), πολύ γρήγορα αναδείχτηκε σε ένα δυναμικό πόλο έλξης για όλους τους παράγοντες που συμμετέχουν στο κινηματογραφικό γίγνεσθαι της βαλκανικής χερσονήσου. Σκηνοθέτες, παραγωγοί, διευθυντές στούντιο, δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι τηλεοπτικών σταθμών, στελέχη εθνικών κέντρων κινηματογραφίας και τοπικών φεστιβάλ, από όλες τις βαλκανικές χώρες, συγκεντρώνονται κάθε φθινόπωρο στη Θεσσαλονίκη, για να γνωριστούν, να ανταλλάξουν απόψεις, να θέσουν προβλήματα και να αναζητήσουν λύσεις, να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεργασιών κλπ. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος, οργανώθηκε το 1994, το 1995 και το 1996 το **Βαλκανικό Φόρουμ** που κατέληξε στην ίδρυση του Βαλκανικού Επιμελητηρίου Κινηματογράφου (Balkan Film Board). Παράλληλα, το ίδιο το πρόγραμμα διευρύνθηκε και εμπλουτίστηκε. Οι 7 ταινίες του 1994, έγιναν 22 στη διοργάνωση του 1997. Συνολικά, στις «Ματιές στα Βαλκάνια» έχουν παρουσιαστεί μέχρι σήμερα 54 ταινίες. Αναλυτικά:

Lucien Pintilie

• **26 ταινίες πρόσφατης παραγωγής, από 9 βαλκανικές χώρες** (Αλβανία, Βοσνία, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία, Κροατία, Ρουμανία, Σλοβενία, Τουρκία και ΠΓΔΜ)

• **5 ταινίες παλαιότερης παραγωγής** από την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Γιουγκοσλαβία, τη Ρουμανία και την Τουρκία, που έχουν ιστορική σημασία για την εξέλιξη

της κινηματογραφίας στις αντίστοιχες χώρες (με αφορμή τον παγκόσμιο εορτασμό για τα 100 χρόνια του κινηματογράφου, το 1995)

• ένα μεγάλο **αναδρομικό αφιέρωμα** στο Ρουμάνο σκηνοθέτη **Λουσιάν Πιντιλνιέ**, με 7 ταινίες (και παράλληλη έκδοση εμπειριστατωμένης μονογραφίας),

• ένα **αφιέρωμα** στον Τούρκο σκηνοθέτη **Ομέρ Καβούρ**, με 3 ταινίες,

• ένα **αφιέρωμα** στον Σέρβο σκηνοθέτη **Ζιβοζίν Πάβλοβιτς**, με 4 ταινίες,

• ένα **αφιέρωμα** στο Βούλγαρο σκηνοθέτη **Έντουαρντ Ζαχάριεφ**, με προβολή της τελευταίας ταινίας του, και

• ένα πρόγραμμα με τίτλο **«Παραγμένα χρόνια»** που διοργανώθηκε το 1997 και περιλάμβανε 8 ταινίες με θέμα τα γεγονότα που συντάραξαν τα Βαλκάνια τα τελευταία χρόνια.

■ Το πρόγραμμα «Ματιές στα Βαλκάνια» του 1995, μεταφέρθηκε στη συνέχεια σχεδόν ολόκληρο στην Αθήνα, και εντάχθηκε στις εκδηλώσεις για τα 100 χρόνια του κινηματογράφου που οργάνωσε το ΥΠΠΟ στο κινηματοθέατρο «Παλλές».

Την καθιέρωση της Θεσσαλονίκης ως **προνομιακό τόπο προβολής των βαλκανικών κινηματογραφιών**, η διεύθυνση του φεστιβάλ φρόντισε να την ενισχύσει και με τη συστηματικότερη **παρουσία εκπροσώπων των βαλκανικών χωρών** στο Διεθνές Διαγωνιστικό τμήμα του. Έτσι, στη Διεθνή Κριτική Επιτροπή συμμετείχαν: το 1994 ο Βούλγαρος σκηνοθέτης **Πέτερ Πόπτζιαεφ**, το 1996 η Ρουμάνη ηθοποιός **Μάγια Μόργκενστερν** και το 1997 ο Τούρκος σκηνοθέτης **Ομέρ Καβούρ**, και ανάμεσα στις διαγωνιζόμενες ταινίες ήταν: το 1995 η **τούρκικη Η αγάπη είναι πιο κρύα από το θάνατο**, το 1996 η **γιουγκοσλαβική Τα όμορφα χωριά όμορφα καίγονται** και το 1997 η **τούρκικη Τούμπες μέσα στο φέρετρο**.

Το κοινό της Θεσσαλονίκης αγάπησε ιδιαίτερα θερμά τις προβολές των βαλκανικών ταινιών και υπήρξαν περιπτώσεις που χρειάστηκε να γίνουν **έκτακτες επαναληπτικές προβολές**, όπως με την ταινία **Μετά τη βροχή** (παραγωγής ΠΓΔΜ) ή με τη Γιουγκοσλαβική **Τα όμορφα χωριά όμορφα καίγονται** η οποία κέρδισε και το **«βραβείο κοινού»** το 1996.

Αναδρομικά Αφιέρωματα (Retrospectives)

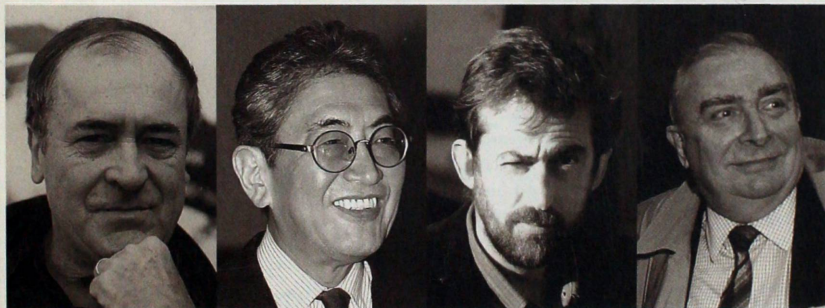
Η αναδρομική παρουσίαση του έργου σκηνοθετών, Ελλήνων ή ξένων, που έχει καθιερωθεί το Φεστιβάλ, αποτελεί αναμφισβήτητα μια μοναδική προσφορά, όχι μόνο για τους ειδικούς (σκηνοθέτες, κριτικούς κλπ), που έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μέσα σε λίγες μέρες την εξελικτική πορεία ενός δημιουργού, να

Μέχρι τώρα έχουν γίνει τα παρακάτω αφιέρωματα:

1992. John Cassavetes. Το αναδρομικό αφιέρωμα στον διάσημο ελληνικής καταγωγής Αμερικανό σκηνοθέτη περιελάμβανε το σύνολο του κινηματογραφικού έργου του (11 ταινίες). Η προσέλευση του κοινού στις προβο-

παρυσίες στα πλαίσια του Φεστιβάλ και μια έκθεση με φωτογραφίες από τη ζωή και το έργο του Κασσαβέτη.

1993. Jules Dassin. Μεγάλο, σε όγκο αλλά και σε αξία, το έργο του «ελληνοποιημένου» πια Αμερικανού σκηνοθέτη, παρουσιάστηκε σ' αυτό το αφιέρωμα στο σύνολό του (19 ταινίες), από την πρώτη αμερικάνικη περίοδο, μέχρι τα χρόνια της περιπλάνησης στην Ευρώπη και την πιο πρόσφατη ελληνική περίοδο. Όλες οι ταινίες προβλήθηκαν σε καινούργιες κόπες. Ο σκηνοθέτης βρισκόταν στη Θεσσαλονίκη σε όλη τη διάρκεια του Φεστιβάλ και προλόγισε πολλές από τις προβολές. Οργανώθηκε επίσης μια ανοιχτή συζήτηση (στρογγυλό τραπέζι) για το έργο του τιμώμενου σκηνοθέτη, με τη συμμετοχή του Αμερικανού κριτικού και ιστορικού του Κιν/φου Elliot Stein, του Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, κ.ά.. Το αφιέρωμα μεταφέρθηκε στη συνέχεια και στην Αθήνα (κιν/φος «Ανδόρα»).

Bernardo Bertolucci

Nagisa Oshima

Nanni Moretti

Claude Chabrol

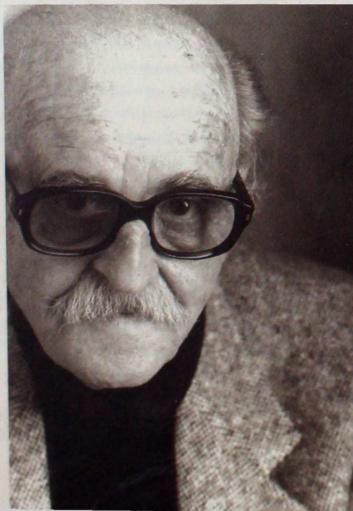
την μελετήσουν και να την επανεκτιμήσουν, αλλά και για όλους τους κινηματογράφοφιλους που θα ήθελαν να ξαναδοούν -ή να «ανακαλύψουν»- δυσεύρετες σήμερα παλιότερες ταινίες διάσημων σκηνοθετών. Η προσφορά αυτή ολοκληρώνεται με την έκδοση των εμπειρισταομένων μονογραφιών, που εκδίδει το φεστιβάλ κάθε χρόνο για τους εκάστοτε τιμώμενους σκηνοθέτες.

λής ήταν εντυπωσιακά μεγάλη με συνέπεια να βρουν διανομή για πρώτη φορά οι άπαικτες ως τότε στην Ελλάδα ταινίες του Κασσαβέτη *Πρόσωπα* και *Νύχτα πρεμιέρας*, ενώ όλες σχεδόν οι άλλες ταινίες του αγοράστηκαν για προβολή από την ελληνική τηλεόραση. Ειδικά για το αφιέρωμα ήρθαν δυο στενοί συνεργάτες του Κασσαβέτη, ο **Al Ruban** και ο **Sam Shaw**. Ο τελευταίος

1993. David Cronenberg. Στα πλαίσια του προγράμματος των Νέων Οριζόντων -και παράλληλα με τη μεγάλη έκθεση Κρόνενμπεργκ- οργανώθηκε ένα αναδρομικό αφιέρωμα στον γνωστό Καναδό σκηνοθέτη με την προβολή 13 ταινιών του (από τις οποίες η πιο πρόσφατη, τότε, *M. Butterfly*, παίχτηκε σε πανευρωπαϊκή πρώτη προβολή). Ο τιμώμενος σκηνοθέτης δεν μπόρεσε να έρθει στη Θεσσαλονίκη, έστειλε όμως χαιρετισμό σε βίντεο.

1993. Αλέξης Δαμιανός. Με αφορμή την ολοκλήρωση των γυρισμάτων της ταινίας *Ινίχος*, το Φεστιβάλ τίμησε έναν από τους πιο ιδιόρρυθμους Έλληνες δημιουργούς. Προβλήθηκαν οι δυο προηγούμενες ταινίες του, καθώς και ένα μονταρισμένο απόσπασμα από τον *Ινίχο*, σε πρώτη δημόσια παρουσίαση, σε μια ειδική εκδήλωση κατά την οποία το Φεστιβάλ απένειμε στον Αλέξη Δαμιανό τιμητικό βραβείο για το σύνολο του έργου του.

1994. Nagisa Oshima. Ένα πλήρες αφιέρωμα στο έργο του μεγάλου Ιάπωνα σκηνοθέτη, με **19 ταινίες** του

(μεγάλου και μικρού μήκους). Ο Oshima ήρθε ο ίδιος στη Θεσσαλονίκη και προλόγισε μερικές από τις προβολές. Οργανώθηκε ακόμη **ανοιχτή συζήτηση** για το έργο του τιμώμενου σκηνοθέτη στην οποία συμμετείχαν Έλληνες και ξένοι θεωρητικοί του κινηματογράφου. Με αφορμή το αφιέρωμα ήρθαν στη Θεσσαλονίκη και αρκετοί Ιάπωνες δημοσιογράφοι, που κάλυψαν στις ανταποκρίσεις τους όλο το πρόγραμμα του Φεστιβάλ.

1994. Γιώργος Τζαβέλλας. Παρουσιάστηκαν **11 ταινίες**, που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν του έργου αυτού του πρωτεργάτη του ελληνικού κινηματογράφου. Για μερικές από αυτές τις ταινίες τυπώθηκαν **κανούργιες κόπες** με πρωτοβουλία του Φεστιβάλ. Για το αφιέρωμα ήρθε στη Θεσσαλονίκη ο γιός του σκηνοθέτη, ο οποίος και παρέλαβε το **τιμητικό βραβείο** που απένειμε το Φεστιβάλ στον εκλιπόντα δημιουργό.

1994. Τώνια Μαρκετάκη. Τη νύχτη της πρόωρα χαμένης Ελληνίδας σκηνοθέτιδας, τίμησε το Φεστιβάλ με την προβολή **όλων των ταινιών της** - 3 μεγάλου μήκους και 1 μικρού μήκους - και **φωτογραφική έκθεση** στην είσοδο της Ε.Μ.Σ.

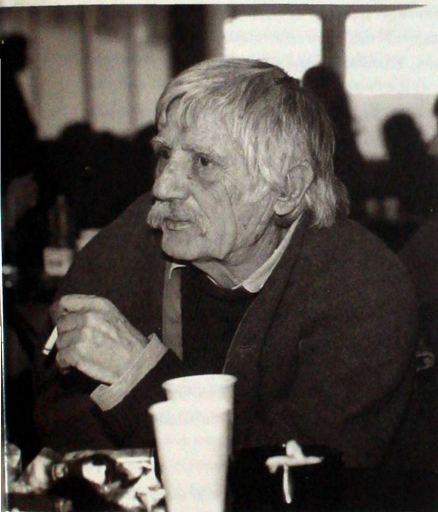
1995. Kristof Kieslovski. Για πρώτη φορά, παγκοσμίως, οργανώθηκε ένα **πλήρες αφιέρωμα** στο έργο του μεγάλου Πολωνού σκηνοθέτη, με όλες τις κινηματογραφι-

Γρηγόρης Γρηγορίου

Μικαίλης Κακονιάουσης

κές και τηλεοπτικές ταινίες του, μεγάλου και μικρού μήκους (**συνολικά 41 ταινίες**). Δυστυχώς, ο Κισλόφσκι αναγκάστηκε την τελευταία στιγμή να ματαιώσει το προγραμματισμένο ταξίδι του στη Θεσσαλονίκη, λόγω της κακής κατάστασης της υγείας του. Ήρθαν όμως οι συνεργάτες του **Krzysztof Piesiewicz** (σεναριογράφος), **Jerzy Stuhr** (ηθοποιός), **Zbigniew Zamachowski** (ηθοποιός) και **Irena Strzalkowska** (παραγωγός), ενώ ο επίσης στενός συνεργάτης του συνθέτης **Ζμπγκνιεφ Πράσιονερ** έδωσε δύο **συναιτίες** στα πλαίσια του Φεστιβάλ. Το αφιέρωμα μεταφέρθηκε στη συνέχεια και στην Αθήνα (Γαλλικό Ινστιτούτο).

Αλέξης Σαμαράς

1995. Nanni Moretti. Το αφιέρωμα στον πολυσυζητημένο Ιταλό δημιουργό περιλάμβανε τις **7 ταινίες** που έχει γυρίσει ως σκηνοθέτης και **3 ταινίες** που έχει κάνει ως παραγωγός. Ο σκηνοθέτης ήρθε στη Θεσσαλονίκη και προλόγισε κάποιες προβολές ταινιών του. Το αφιέρωμα μεταφέρθηκε στη συνέχεια και στην Αθήνα, στα πλαίσια του εορτασμού για τα 100 χρόνια

του κινηματογράφου που οργάνωσε το ΥΠΠΟ στο «Πολλάς».

1995. Μιχάλης Κακογιάννης. Και οι **15 ταινίες** που έχει γυρίσει ο διεθνούς φήμης πολυβραβευμένος Έλληνας σκηνοθέτης στην πολύχρονη πορεία του (συμπεριλαμβανομένης και μιας τηλεταινίας) προβλήθηκαν στα πλαίσια αυτού του αφιερώματος. Τις εκδηλώσεις παρακολούθησε ο ίδιος ο σκηνοθέτης, στον οποίο το Φεστιβάλ απένειμε **τιμητικό βραβείο** (Χρυσός Αλέξανδρος).

1995. Φρίντα Λιάππα. Το Φεστιβάλ τίμησε τη μνήμη μιας άλλης πρόωρα χαμένης σκηνοθέτιδας, προβάλλοντας τις **4 μεγάλου μήκους ταινίες** της και **2 μικρού μήκους** (τη μία από αυτές, το *Απεταξόμην*, σε καινούργια κόπια που τυπώθηκε με πρωτοβουλία του Φεστιβάλ).

1996. Bernardo Bertolucci. Προβλήθηκαν και οι **14 ταινίες** του διάσημου Ιταλού σκηνοθέτη, **όλες σε καινούργιες κόπες**. Η πιο πρόσφατη ταινία του, *Κλεμμένη μορφοιά*, παίχτηκε στη Θεσ/νίκη σε πανελλήνια πρώτη προβολή, ενώ το *1900* παίχτηκε για πρώτη φορά στην πλήρη του μορφή χωρίς τις περικοπές που είχε επιβάλει η λογοκρισία της εποχής. Επίσης, σε βίντεο, προβλήθηκαν **δυο τηλεοπτικά ντοκουμαντέρ** για τον Μπερτολούτσι και τη δουλειά του. Ο σκηνοθέτης ήταν στη Θεσ/νίκη και προλόγισε ορισμένες προβολές.

Ζωή Ντασέυ - Μ. Δημόπουλος

1996. Lucien Pintilie. Στα πλαίσια του προγράμματος «**Ματιές στα Βαλκάνια**», οργανώθηκε αυτό το αφιέρωμα στον διεθνώς καταξιωμένο Ρουμάνο σκηνοθέτη, ο οποίος ήρθε στη Θεσσαλονίκη ειδικά για το αφιέρωμα. Προβλήθηκαν και οι **7 ταινίες** του.

1996. Γρηγόρης Γρηγορίου. Με την προβολή **10 ταινιών** του (που επελέγησαν σε συμφωνία με τον δημιουργό τους), το Φεστιβάλ τίμησε την πολύχρονη προσφορά του βετεράνου Έλληνα σκηνοθέτη. Στα πλαίσια του

αφιέρωματος προβλήθηκε και ένα **ηλεκτροπικό ντοκιμαντέρ** για τη ζωή και το έργο του Γρ. Γρηγορίου. Ο σκηνοθέτης ήρθε ο ίδιος στη Θεσσαλονίκη, και παρακολούθησε τις εκδηλώσεις του.

Eirínn Flanó - Manoel de Oliveira

1997. Claude Chabrol. Γιορτάζοντας τη συμπλήρωση σαράντα χρόνων συνεχούς παρουσίας στον κινηματο

γράφο του δίσχμου -και παραγωγικότατου- Γάλλου σκηνοθέτη, το Φεστιβάλ οργάνωσε ένα αφιέρωμα, που περιελάμβανε **25 ταινίες** (22 μεγάλο μήκους και 3 μικρού μήκους) από τις 50 που έχει γυρίσει ως τώρα. Ο

σκηνοθέτης παρακολούθησε τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ και προλόγισε ορισμένες από τις προβολές. Το αφιέρωμα μεταφέρθηκε στη συνέχεια και στην Αθήνα (Γαλλικό Ινστιτούτο).

1997. Arturo Ripstein. Το αφιέρωμα στον μεξικανό σκηνοθέτη, με μια επιλογή **12 ταινιών** (από τις 23 που έχει γυρίσει ως τώρα), έδωσε μια μοναδική ευκαιρία στο κοινό της Θεσσαλονίκης να έρθει σε επαφή με το έργο ενός ρηξικέλευθου δημιουργού, που παραμένει ουσιαστικά άγνωστος στην Ελλάδα (μόνο δύο ταινίες του έχουν καταφέρει να βρουν διανομή). Για το αφιέρωμα ήρθε στη Θεσσαλονίκη η σύζυγος του Ριπστάιν και σεναριογράφος Πολ

Λόν ταινιών του **Paz Alicia Garcíadiego.**

1997. Τάκης Κανελλόπουλος. Ένα πλήρες αφιέρωμα, με τις **10 ταινίες** (7 μεγάλο μήκους και 3 μικρού μήκους),

που έχει γυρίσει ο πρόωρα χαμένος Θεσσαλονικιός σκηνοθέτης, ο πιο προσωπικός, αλλά και πιο μοναχικός, Έλληνας δημιουργός.

ΤΙΜΗΤΙΚΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

1997. Ειρήνη Παπά. Το Φεστιβάλ τίμησε την διεθνούς ακτινοβολίας Ελληνίδα «ηθοποιό των πέντε ηπείρων», οργανώνοντας, για πρώτη φορά στον κόσμο, ένα αναδρομικό αφιέρωμα, που περιλάμβανε μια **επιλογή 10 ταινιών** από την πλούσια φιλμογραφία της. Ταινίες από την Ελλάδα, την Ιταλία, το Μεξικό, με την υπογραφή δίσχμων σκηνοθετών όπως ο Κακογιάννης, ο Γαβράς, ο Λατουάντα, ο Ρόζι, ο Γκουέρα κ.ά. Η Ειρήνη Παπά παρακολούθησε τις εκδηλώσεις και παρέλαβε **τιμητικό βραβείο** (Χρυσός Αλέξανδρος) που της απενεμήθη για το σύνολο του έργου της. Το αφιέρωμα συνδεδεο ειδική έκδοση.

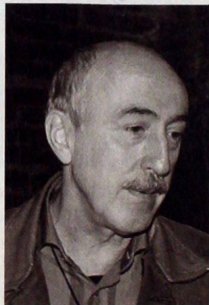
1997. Manoel de Oliveira. Τον πολύ σημαντικό, αλλά ελάχιστα γνωστό στην Ελλάδα, Πορτογάλο σκηνοθέτη, τίμησε το Φεστιβάλ με ένα αφιέρωμα, που περιλάμβανε **πέντε** από τις καλύτερες ταινίες, που έχει γυρίσει στην πολύχρονη καριέρα του. Ο Ολιβείρα -ο μεγαλύτερος σε ηλικία σκηνοθέτης που γυρίζει ακόμα ταινίες- ήρθε στη Θεσσαλονίκη για την εκδήλωση που έγινε προς τιμήν του.

Ειδικές Προβολές

Την πληρέστερη ενημέρωση του κοινού για τα συμβαίνοντα στον παγκόσμιο κινηματογράφο, εξασφαλίζουν οι ειδικές προβολές που οργανώνει κάθε χρόνο το Φεστιβάλ. Από τις σημαντικότερες ήταν αναμφισβήτητα οι προβολές δυο ταινιών του Ιοσσελιάνι (*Η Γεωργία, μόνη* το 1994 και *Οι Ληστές* το 1996), που έγιναν παρουσία του σκηνοθέτη. Αλλά και ταινίες άλλων διακεκριμένων σκηνοθετών (Ραούλ Ρουϊζ, Νέλσον Περέιρα ντος Σάντος, Νταριούς Μερζούφ κλπ) παρουσιάστηκαν για πρώτη και μοναδική μέχρι στιγμής φορά στην Ελλάδα σ'αυτές τις ειδικές προβολές. Ακόμη, το 1997, στα πλαίσια ενός ενημερωτικού σεμιναρίου για τις νέες τεχνολογίες και την εφαρμογή τους στον κινηματογράφο, προβλήθηκαν δύο ταινίες που έχουν γυριστεί ψηφιακά. Ενώ ένα πρόγραμμα που παρουσιάστηκε το 1996 με τον τίτλο *Το τελευταίο κύμα* και περιλάμβανε 7 γαλλικές ταινίες πρόσφατης παραγωγής, ήταν η πρώτη εκδήλωση μιας νέας κατεύθυνσης που χαράζει το Φεστιβάλ, για την εξερεύνηση των νέων τάσεων που αναπτύσσονται στις διάφορες εθνικές κινηματογραφίες.

Από την πληθώρα των ειδικών προβολών, αξίζει να μνημονευθούν ιδιαίτερα οι προβολές κλασικών ταινιών σε ανακαινισμένες-αποκαταστημένες κόπες. Με τις προβολές αυτές, το Φεστιβάλ έδωσε μια μοναδική ευκαιρία στο ελληνικό κοινό να απολαύσει μερικά αριστουργήματα του παγκόσμιου κινηματογράφου στην πλήρη τους μορφή και με καινούργιες κόπες. Έτσι, το

1992, προβλήθηκε στη Θεσσαλονίκη, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ο *Δον Κιχώτης* του Όρσον Ουέλς. (Η εκδήλωση οργανώθηκε σε συνεργασία με το περιοδικό «Σινεμά»). Την ίδια χρονιά προβλήθηκαν *Η χρυσή άμαξα* του Ρενουάρ και το *Δάφνης και Κλόη* του Ορέστη Λάσκου, σε αποκαταστημένες κόπες, σε συνεργασία με τη Γαλλική και την Ελληνική Ταινιοθήκη αντίστοιχα. Το 1994 παρουσιάστηκε, σε συνεργασία με τη Γαλλική Ταινιοθήκη, ένα μοναδικό ντοκουμέντο από το γύρισμα της κλασικής ταινίας του Ζαν Ρενουάρ *Ένα γεύμα στην εξοχή*, με τίτλο *Un tournage à la campagne*. Το 1995, πάλι σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Ταινιοθήκες, προβλήθηκαν άλλες τρεις κλασικές ταινίες αποκαταστημένες στην πλήρη τους μορφή και σε καινούργιες κόπες: η ιταλική *Καμπρία* του Τζ. Πατρόνε, η γερμανική *Μητρόπολις* του Φριτς Λανγκ και η ελληνική *Απόχθες των Αθηνών* του Ηλία Παρασκευά. Το 1996 παρουσιάστηκαν σπάνιες σουρεαλιστικές ταινίες της *Ζερμάν Ντιλάκ* και το 1997 η ταινία του Παμπλο *Θεσσαλονίκη, φολιά των κατασκόπων*. Μερι-

Otar Iosseliani

κές από αυτές τις προβολές έγιναν με συνοδεία ζωντανής μουσικής από τον Σάκη Παπαδημητρίου (*Μητρόπολις* και οι ταινίες της Ντιλάκ) και τον Βασίλη Μπλιλά (*Καμπρία*).

Τέλος, μια άλλη κατηγορία προβολών, που έχουν καταστεί αναπόσπαστο στοιχείο του προγράμματος του Φεστιβάλ, είναι η ενότητα που παρουσιάζεται κάθε χρόνο με τον γενικό τίτλο *Πρώτη προβολή* και διοργανώνεται σε συνεργασία με τους Έλληνες διανομείς. Σ' αυτή την ενότητα εντάσσονται ταινίες, που έχουν ήδη προγραμματιστεί να παιχτούν στις εμπορικές αίθουσες. Επιλεγμένες με βάση τα ποιοτικά τους στοιχεία, αλλά και διαθέτοντας τις ελκυστικές για το ευρύ κοινό προδιαγραφές της εμπορικής παραγωγής, οι ταινίες της «Πρώτης προβολής» συνεισφέρουν στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος του κοινού για το όλο πρόγραμμα του Φεστιβάλ.

Σάκης Παπαδημητρίου

Τα Βραβεία του Φεστιβάλ και η Τελετή Πίξης

22

Τα βραβεία που δίνονται στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης είναι τα παρακάτω:

Βραβεία της Διεθνούς Επιτροπής. Η 7μελής Διεθνής Επιτροπή του Φεστιβάλ απονέμει 7 βραβεία, τα εξής: Χρυσός Αλέξανδρος (βραβείο καλύτερης ταινίας, που συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο 12.500.000 δρχ.),

Θέις Μπαζάκα - Wu Hien-jen

Αργυρός Αλέξανδρος (ειδικό βραβείο της επιτροπής, που συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο 7.500.000 δρχ.), βραβείο σκηνοθεσίας, βραβείο σεναρίου, βραβείο ανδρικής ερμηνείας, βραβείο γυναικείας ερμηνείας, βραβείο καλλιτεχνικού επιτεύγματος. Το μεγάλο βραβείο του Φεστιβάλ (Χρυσός Αλέξανδρος) έχουν πάρει οι

ταινίες: *Ορλάντο* (Μ. Βρετανία) και *Νυχτερινός χορός* (Γεωργία) το 1992, *Απ' το χιόνι* (Ελλάδα) το 1993, *Οι μέρες* (Χονγκ Κονγκ / Κίνα) το 1994, *Ο ταχυδρόμος* (Κίνα) το 1995, *Σύντροφος στη συμφορά* (Μ. Βρετανία) το 1996, *Στο δρόμο για το Νιλ* (Αυστραλία) το 1997. Το ειδικό βραβείο της Επιτροπής (Αργυρός Αλέξανδρος) έχουν πάρει οι ταινίες: *Τα γαλάζια μάτια της Γιόντα* (Πορτογαλία / Γουϊνέα Μπισού) το 1992, *Λευτέρης Δημακόπουλος* (Ελλάδα) και *Σκοτάδι στο Ταλίν* (Φινλανδία / Εσθονία) το 1993, *Ζωή χαράμι* (Ταϊβάν) το 1994, *Η μικρή αδελφή* (Ολλανδία) το 1995, *Όσα δεν σου είπα ποτέ* (Ισπανία / Η.Π.Α.) το 1996, *Τούμπες μέσα στο φέρετρο* (Τουρκία) το 1997.

Βραβεία της Ελληνικής Επιτροπής. Η 9μελής Κριτική Επιτροπή του Ελληνικού Διαγωνιστικού Τμήματος έδινε, μέχρι και το 1997, τα παρακάτω βραβεία: Καλύτερης ταινίας με υπόθεση, καλύτερης ταινίας ντοκιμαντέρ, καλύτερης σκηνοθεσίας, καλύτερου πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη, καλύτερου σεναρίου, καλύτερης φωτογραφίας, καλύτερης ανδρικής ερμηνείας α' ρόλου, καλύ-

τερης γυναικείας ερμηνείας α' ρόλου, καλύτερης ανδρικής ερμηνείας β' ρόλου, καλύτερης γυναικείας ερμηνείας β' ρόλου, καλύτερο μοντάζ, καλύτερης μουσικής, καλύτερης ηχολήψιας, καλύτερης σκηνογραφίας, καλύτε-

τερων κοστομυμίων, καλύτερου μακιγιάζ και ειδικών εφέ. Πολλά από τα βραβεία αυτά συνοδεύονταν από χρηματικά έπαθλα που απένειμον διάφοροι χορηγοί. **Βραβείο καλύτερης ταινίας**, στην περίοδο 1992-1997, έχουν πάρει οι ταινίες: *Μπάφρον*, *μπαλάντα για ένα δαιμονισμένο* (1992), *Απ' το χιόνι* και *Λευτέρης Δημακόπουλος* (1993), *Τέλος εποχής* (1994), *Ο ταλαπετεινός*

Αγγελική Αυτιωβίου - Δημήτρης Γιατζουζάκης

του Γουαϊσόμενγκ (1995), *Ανδρες και Η σφαγή του κόκορα* (1996), *Μηρουπάσιμ* και *Χαμένες νύχτες* (1997).

Τιμητικά βραβεία. Το Φεστιβάλ έχει απονεμίσει τιμητικό βραβείο (Χρυσό Αλέξανδρο), για τη συνολική προσφορά τους στον κινηματογράφο, στους σκηνοθέτες **Ζυλ Ντασσέν**, **Μιχάλη Κακογιάννη**, **Αλέξη Δαμιανό**, **Γιάννο Τζαβέλλα** (το παρέλαβε ο γιος του), στην ηθοποιό **Ειρή-**

νη Παπά και στον διευθυντή φωτογραφίας, μοντέρ και σκηνοθέτη **Αριστείδη Κορύδη-Φουκς**. Τιμητική πλακέτα απένειμε στον διάσημο ελληνικής καταγωγής Αμερικανό σκηνογράφο-ενδυματολόγο **Ντην Ταβούλδρη**.

Βραβεία FIPRESCI. Η Διεθνής Ομοσπονδία Κριτικών Κινηματογράφου (FIPRESCI) ορίζει κάθε χρόνο πενταμελή επιτροπή, η οποία παρακολουθεί τις προβολές του Φεστιβάλ και βραβεύει τις κατά την κρίση της καλύτερες ταινίες. Βραβεία Fipresci έχουν δοθεί, ως τώρα, στις ταινίες του **Διεθνούς Διαγωνιστικού** προγράμματος: *Ορλάντο* (Μ. Βρετανία, 1992), *18* (Τσιβάν, 1993), *Ζωή χαράμι* (Τσιβάν, 1994), *Οκαέρι* (Ιαπωνία, 1995), *Φυλάξου απ' το σιγανό ποτάμι* (Γαλλία, 1996), *Χειμρία νάρκη* (Γερμανία, 1997) και στις ταινίες του **Ελληνικού Διαγωνιστικού** *Απ' το χιόνι* (1993), *Μεταίχ-*

μο (ειδική μνεία -1994), *Με μια κραυγή* (1995), *Η σφαγή του κόκορα* (1996), *Αύριο θα ξερουμε* (1997). Από τα μη διαγωνιστικά τμήματα του Φεστιβάλ, η επιτροπή της Fipresci έχει δώσει βραβεία στις ταινίες των **Νέων Οριζόντων** *Το βίντεο του Μπένυ* (Αυστρία) και *Tango Argentino* (Σερβία) το 1992, *Η γυναίκα με το πέπλο* (Ιράν) το 1995, *Να έχεις ή να μην έχεις* (Γαλλία) και *Μάριαν* (Τσεχία) το 1996, και από το πρόγραμμα «**Ματιές στα Βαλκάνια**» στην ταινία *Οι φίλοι της Εμίλια* (Βουλγαρία) το 1996. Επίσης, η επιτροπή της Fipresci έχει κάνει **ειδική μνεία**, το 1994

Γιώργος Κωραφάς - Αυθρέας Πάυτζης

Ομήτρης Παναδημητρίου - Ελένη Καραϊούρου

στον Δημήτρη Ειπίδη για την επιλογή των ταινιών του προγράμματος «**Νέοι Οριζόντες**» και το 1995 στη διεύθυνση του Φεστιβάλ για την επιλογή και παρουσίαση του προγράμματος «**Ματιές στα Βαλκάνια**».

Βραβεία ΠΕΚΚ. Μετά από ψηφοφορία ανάμεσα στα μέλη της που βρίσκονται κάθε χρόνο στη Θεσσαλονίκη, η Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου απονέμει βραβεία ή κάνει εύφημο μνεία στις ελληνικές ταινίες του Φεστιβάλ που, κατά την κρίση της πλειοψηφίας των μελών της, ξεχώρισαν. Στην περίοδο 1992-1997, η ΠΕΚΚ έχει απονείμει **βραβεία** στις ταινίες: *Παρακαλώ γυναίκες μην κλαίτε* (1992), *Λευτέρης Δημηκόπουλος* (1993), *Τέλος εποχής* (1994), *Ο χαμένος θησαυρός του Χουρσίτ Πασά* (1995), *Απόντες* (1996), *Βασιλική* (1997) και **ειδικές μνείες** στις ταινίες: *Μεταίχ-*

Ζυλ Ντασέν - Αυθρέας Βουτσινάς - Ροβήρος Μανθούλης

μιο, Ιαγούρος και Αντίο Βερολίνο το 1994, Το προφητικό πουλί των θλίψεων του Πάουλ Κλέε το 1995, No Budget Story και Το χρυσό μήλα των Εσπερίδων το 1997.

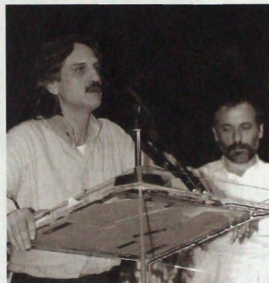
Βραβεία ΕΤΕΚΤ. Η Ένωση Τεχνικών Ελληνικού Κινηματογράφου-Τηλεόρασης (ΕΤΕΚΤ) ορίζει κάθε χρόνο επιτροπή μελών της, η οποία παρακολουθεί τις

Μαριάννα Πατόν - Νίκος Κούρκουλος - Γιώργος Φωύτσας

τααινίες του ελληνικού προγράμματος και βραβείει εκείνη που κατά την κρίση της είναι καλύτερη από άποψη τεχνικών προδιαγραφών. Βραβεία της ΕΤΕΚΤ έχουν δοθεί στις ταινίες: *Κρυστάλλινες νύχτες* (1992), *Απ' το χιόνι* (1993), *Τέλος εποχής* (1994), *Μαγεμένοι* (1995), *Άδης* (1996), *Αύριο θα ξέρουμε* (1997).

Αριστέιδης Καρύδης-Φωκας
Μ. Σπηλιούτσας

Κώστας Βούσπουρας - Γιώργος Κόρρας

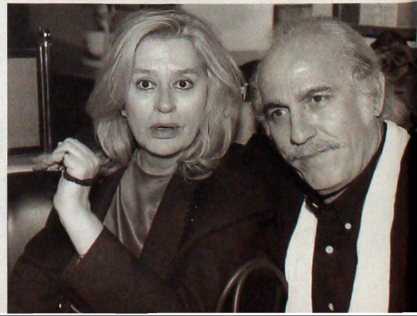
Βραβεία κοινού. Με χορηγία την Αθηναϊκή Ζυθοποιία Α.Ε. (HEINEKEN), θεσπίστηκε από το 1996 η απονομή «βραβείου κοινού», για τη δημοφιλέστερη ελληνική και τη δημοφιλέστερη ξένη ταινία του επίσημου προγράμματος, μετά από μια διαδικασία ψηφοφορίας κατά την έξοδο των θεατών από την αίθουσα. Τα Βραβεία Κοινού έχουν κερδίσει ως τώρα οι ταινίες του **Διεθνούς Διαγωνιστικού** *Τα όμορφα χωριά όμορφα καίγονται* (Γιουγκοσλαβία, 1996) και *Χειμρία νάρκη* (Γερμανία, 1997) και οι ταινίες του **Ελληνικού Διαγωνιστικού** *Απόντες* (1996) και *Συνασός, Τοπογραφία της μνήμης* (1997).

Κατερίνα Κέλημ - Νίκος Καβουκίδης

ΤΕΛΕΤΗ ΠΗΞΗΣ

Κώστας Φωέρης - Παύλος Τσίμας

Η τελετή λήξης, κατά την οποία γίνεται και η απονομή των βραβείων κάθε χρονιάς, είναι μια γιορτή του κινηματογράφου, στην οποία συμμετέχουν, μέσα στην αίθουσα, οι συντελεστές των διαγωνιζόμενων ταινιών, οι διαπιστευμένοι Έλληνες και ξένοι δημοσιογράφοι, εκπρόσωποι της Πολιτείας (υπουργοί, βουλευτές, εκπρόσωποι κομμάτων και οι τοπικές αρχές της πόλης), εκπρόσωποι των κινηματογραφικών σωματείων κλπ, και η οποία μεταδίδεται **ζωντανά από την τηλεόραση**, έτσι ώστε να μπορούν να την παρακολουθήσουν όλοι οι Έλληνες κινηματογράφοιλοι.

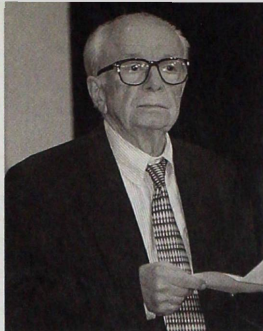

Για τη διοργάνωση αυτής της τελετής έχουν συνεργαστεί με το Φεστιβάλ, στο διάστημα από το 1992 μέχρι το 1997, οι σκηνοθέτες **Διαγόρας Χρονόπουλος**, **Ανδρέας Βουσι-**

νάς, **Μανούσος Μανουσάκης**, **Γιάννης Διαμαντόπουλος** και οι σκηνογράφοι

Γιώργος Ζιάκας, **Νίκος Πολίτης**, **Μιχάλης Σδούγκος**. Παρουσιαστές της τελετής διετέλεσαν οι **Γιάννης Ξεάρχος**, **Αλεξάνδρα Παυλίδου**, **Θέμις Μπαζάκα**, **Ρίκα Βαγιάννη**, **Αντιγόνη Αμανίτου**, **Γιώργος Κοτανίδης**, **Δήμητρα Χατούπη**, **Ιεροκλής Μιχαηλίδης** και ο **Παύλος Τσίμας**, ενώ τα βραβεία παρέδωσαν διακεκριμένοι καλλιτέχνες όλων των ειδικοτήτων (σκηνοθέτες, ηθοποιοί, συγγραφείς, συν-

Ο **Χρυσός Αλέξανδρος**, το βραβείο που απονέμει το Φεστιβάλ στην καλύτερη ταινία, είναι έργο του γλύπτη **Παύλου Κουγιουμτζή**.

Αθώωνης Σαμαράκης

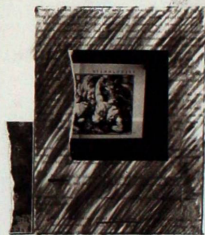
θέτες, κλπ), ανάμεσά τους οι **Ζυλ Ντασέν**, **Μιχάλης Κακογιάννης**, **Αντώνης Σαμαράκης**,

Μελίνα Μερκούρη, **Ειρήνη Παπά**, **Λάκης Λαζόπουλος**, **Ζωή Λάσκαρη**, **Αλίκη Βουγιουκλάκη**, **Δέσπω Διαμαντίδου**, **Μίμης Πλέσσας**, **Νίκος Κούρκουλος**, **Κώστας Φέρρης**, **Ελένη Καρανδρού** και πολλοί άλλοι.

Στα πλαίσια της τελετής λήξης, προβλήθηκαν και μικρής διάρκειας ειδικά μονταρισμένα φιλμάκια εις μνήμη της **Τζένης Καρέζη**, του **Χρήστου Βακαλόπουλου**, της **Τώνιας Μαρκετόκη**, της **Μελίνας Μερκούρη**, της **Φρίντας Λιάππα**, του **Αλέξη Μπίτσικα**,

Ιεροκλής Μιχαηλίδης και η μπάντα στην τελετή λήξης 1997.

Peter Greenaway

έγχρωμοι κατά-
λογος 28 σελί-
δων.

Ζωγραφική στον κινηματογράφο.

(1994). Με τη συνεργασία του ΟΠΠΕ-Θεσσαλονίκη 1997, το Φεστιβάλ οργάνωσε στην Αποθήκη Α του Οργανισμού Λιμένας μεγάλη έκθεση με **κινηματογραφικές γιγαντοσφίσεις**, έργα της συλλογής HELAFFI. Η έκθεση συγκέντρωσε πολλούς επισκέπτες και παρέτεινε τη λειτουργία της μετά τη λήξη του φεστιβαλικού δεκαήμερου. Την επιμέλεια της έκθεσης είχαν ο Χρήστος Μαργαρίτης και η Τίτη Παπαδοπούλου.

Nam June Paik (1994). Μια έκθεση-αφιέρωμα σε έναν πρωτοπόρο της βιντεο-τέχνης, στην οποία παρουσιάστηκαν μια **βίντεο-εγκατάσταση** με τίτλο «Βίντεο-ψάρι» και επτά από τα έργα του σε βίντεο (ανάμεσά τους και οι βιντεοταινίες του για τον Άλεν Γκίνσμπουργκ, τον Τζων Κέητζ και τον Μερς Κόνινγκχαμ). Παράλληλα οργανώθηκε και μια συζήτηση στοργουλιές τραπέζης με θέμα «**Μουσική και κινούμενη εικόνα**». Η έκθεση, την οποία επιμελήθηκε ο Θερασύβουλος Γιάτσιος, οργανώθηκε σε συνεργασία με την ΜΥΛΟΣ Α.Ε. και τον Οργανισμό Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης Θεσσαλονίκη 1997. Ο δίγλωσσος κατάλογος της έκθε-

διάστημα πέραν του φεστιβαλικού δεκαήμερου.

Εκτός όμως από τις μεγάλες εκθέσεις, που παρουσιάζονται σε εκθεσιακούς χώρους της πόλης, μια σειρά από άλλες εκθέσεις φιλοξενούνται κάθε χρόνο στους χώρους του Φεστιβάλ (περίπτερο, φουαγιέ κινηματογράφων, συνεργαζόμενα μπαρ κλπ): εκθέσεις με πορτραίτα κινηματογραφιστών από καλλιτέχνες φωτογράφους, αφίσες από κινηματογραφικά φεστιβάλ κλπ.

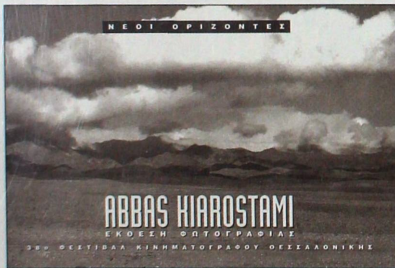
Αναλυτικά, οι εκθέσεις που παρουσίασε μέχρι τώρα το Φεστιβάλ είναι:

Ντέηβιντ Κρόνενμπεργκ: Τα παράξενα αντικείμενα του πόνθου (1993). Μια μεγάλη έκθεση με σχέδια, αντικείμενα και πλάσματα, που δημιουργήθηκαν για τις ανάγκες ταινιών του δίσκου Καναδού σκηνοθέτη, όπως *Το γυμνό γέυμα*, *Η μύγα*, *Οι διχασμένοι* κ.ά. Η έκθεση αυτή, που διοργάνωσαν οι Νέοι Ορίζοντες, παρουσιάζονταν **για πρώτη φορά στην Ευρώπη** (είχε παρουσιαστεί μέχρι τότε μόνο στο Τόκιο και στο Τορόντο του Καναδά). Φιλοξενήθηκε στον «Μύλο» και συγκέντρωσε πάρα πολλούς επισκέπτες. Ο Ντέηβιντ Κρόνενμπεργκ δεν μπόρεσε να έρθει στη Θεσσαλονίκη, αλλά έστειλε έναν χαιρετισμό με video. Την επιμέλεια της έκθεσης είχε η κ. Fern Bayer, που ήρθε ειδικά γι' αυτό από τον Καναδά. Για το στήσιμο της έκθεσης συνεργάστηκαν η Τίτη Παπαδοπούλου, Άκης Πιστιόρης και ο Γρηγόρης Μπουτούδης. Για την έκθεση εκδόθηκε καλαίσθητος

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

26

Το Φεστιβάλ έχει διοργανώσει μια σειρά από εκθέσεις που έδωσαν στο κοινό της Θεσσαλονίκης τη δυνατότητα να γνωρίσει **όγνωστες πλείρες διόσημων σκηνοθετών** (Παρατζάνωφ, Αϊζενστάιν, Γκρηναγουαίη, Κιουροστάμι), αλλά και εκθέσεις που συνδέουν τον **κινηματογράφο με τις άλλες τέχνες** (video-art του Ναμ Τζουν Παϊκ, έκθεση γιγαντοσφίσης, φωτογραφικές εκθέσεις κ.ά.). Ιδιαίτερα αξίζει να αναφερθούν η έκθεση Κρόνεν-

μπεργκ (που παρουσιάστηκε στη Θεσσαλονίκη σε **ευρωπαϊκή «πρεμιέρα»**), η παγκόσμια «πρεμιέρα» της έκθεσης Κουντέλκα (που ήταν μια **παραγωγή του Φεστιβάλ Θεσ/νίκης**) και η εντυπωσιακά πρωτότυπη παρουσίαση του κινηματογραφικού έργου των αδελφών Βασίλη & Διονύση Φωτόπουλου. Το ενδιαφέρον του κοινού για όλες τις εκθέσεις ήταν πολύ μεγάλο και πολλές από αυτές παρέτειναν τη λειτουργία τους για

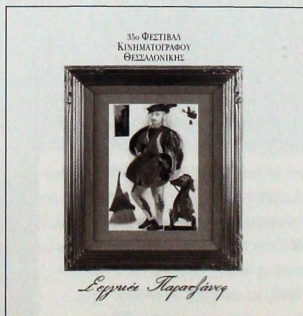

σης ήταν ένα πλήρες βιβλίο 48 σελίδων μεγάλου σχήματος.

Josef Koudelka: Περιπλανήσεις - Ακολουθώντας το βλέμμα του Οδυσσέα. (1995) Ο μεγάλος Τσέχος φωτο-

γράφος ακολούθησε τον Θόδωρο Αγγελόπουλο στα γυρίσματα της ταινίας του *Το βλέμμα του Οδυσσέα* και αποτύπωσε με μοναδικό τρόπο την εικόνα της πρόσφατης βαλκανικής τραγωδίας, παράλληλα με την καταγραφή της δουλειάς του μεγάλου Έλληνα δημιουργού. Η έκθεση των φωτογραφιών αυτών ήταν μια μεγάλη παραγωγή του Φεστιβάλ και διοργανώθηκε σε συνεργασία με το πρακτορείο Magnum/Apeiron, τον ΟΠΠΕ-Θεσσαλονίκη 1997 και την Επιτροπή του ΥΠΠΟ για τον Εορτασμό της Εκατονταετηρίδας του Κινηματογράφου. Στη συνέχεια, η έκθεση μεταφέρθηκε στην **Αθήνα** (στα πλαίσια του εορτασμού της Εκατονταετηρίδας), αλλά και σε άλλες 4 ευρωπαϊκές πόλεις (**Λονδίνο, Βιέννη, Στοκχόλμη, Πράγα**), ως παραγωγή του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Ο Κουντέλκα ήρθε στη Θεσσαλονίκη και συνεργάστηκε

Γιγαντοαφίσα από την έκθεση «Ζωγραφική στον κινηματογράφο».

Ένα από "Τα παράξενα αντικείμενα του πόθου" του Ντέιβιντ Κρούεμπεργκ.

προσωπικά στο στάσιο της έκθεσης και τον σχεδιασμό του καταλόγου, που ήταν μια ιδιαίτερα προσεγμένη έκδοση 100 σελίδων, με άφογη αναπαραγωγή των ασπρόμαυρων φωτογραφιών του. Την έκθεση, που παρέμεινε ανοικτή και μετά τη λήξη του Φεστιβάλ, επισκέφθηκαν στην Αίθουσα Τέχνης του «Μύλου» 15.000 άτομα.

Βασίλης & Διονύσης Φωτόπουλος: Ντύνοντας την 7η Τέχνη. (1997). Ηλεκτρονική παράσταση με κοστουμια και σκηνικά για τον κινηματογράφο των δύο διάσημων Ελλήνων σκηνογράφων-ενδυματολόγων. Μια ιδιαίτερα επιτυχημένη εκδήλωση, την οποία επιμελήθηκε ο Περικλής Πηλείδης και η οποία επίσης παρέτεινε τη λειτουργία της στον «Μύλο» και μετά τη λήξη του φεστιβαλικού δεκαήμερου. Πρωτότυπος σαν σύλληψη και εντυπωσιακός σαν αποτέλεσμα ο κατάλογος της έκθεσης.

Εκθέσεις έργων γνωστών σκηνοθετών. Οι Νέοι Ορίζοντες έχουν διοργανώσει, με μεγάλη επιτυχία, μια σειρά από εκθέσεις που αποκαλύπτουν άγνωστες στο πλατώ κοινό πευχές του ταλέντου μεγάλων κινηματογραφι-

κών δημιουργών. Συγκεκριμένα, από τους Ν.Ο. οργανώθηκαν και παρουσιάστηκαν στον «Μύλο» (εκτός από την έκθεση Κρόνενπεργκ, που αναφέρεται παραπάνω):

■ Το 1994 έκθεση του **Σεργκέι Παρατζάνωφ** με έργα ζωγραφικής και κολάζ που παρουσιάζονταν για πρώτη φορά στην Ευρώπη. Την επιμέλεια της έκθεσης είχε ο Ζαβέν Ναρκισιάν του μουσείου Παρατζάνωφ.

Από την έκθεση "Ήταν ένας από τους 7η Τεχνική".

νωφ, που ήρθε από την Αρμενία ειδικά γι' αυτή την εκδήλωση.

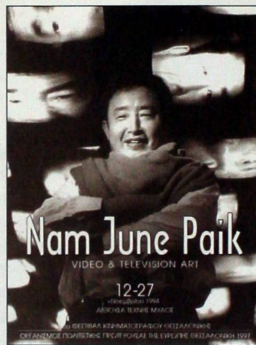
■ Το 1995 έκθεση του **Σεργκέι Αϊζενστάιν**, με σχέδια και αντικείμενα. Για την επιμέλεια της έκθεσης ήρθαν από τη Ρωσία ο Νασούμ Κλέμαν και η Γκαλίνα Εντζίνα.

■ Το 1996 έκθεση του **Πήτερ Γκρηναγουάιτ** με έργα ζωγραφικής και κολάζ του άγγλου σκηνοθέτη, ο οποίος ήρθε στη Θεσσαλονίκη ειδικά για την έκθεση. Την επιμέλεια είχε η Μαρία Ιωάννου.

■ Το 1997 έκθεση φωτογραφίας του **Αμπάς Κιαροστάμι** με τοπία του Ιράν. Την έκθεση, την οποία τίμησε με την παρουσία του ο ίδιος ο διάσημος Ιρανός σκηνοθέτης, επιμελήθηκε ο Δημήτρης Ειπίδης. Για όλες αυτές τις εκθέσεις εκδόθηκαν καλαίσθητοι κατάλογοι.

Φωτογραφικές εκθέσεις. Κάθε χρόνο το Φεστιβάλ φιλοξενεί στους χώρους του (περίπτερο, φουαγιέ της ΕΜΣ, κλπ) φωτογραφικές εκθέσεις, που είτε συνοδεύουν και συμπληρώνουν κάποιο από τα προγράμματα του Φεστιβάλ, ή συνδέονται με τη γενικότερη κινηματογραφική επικαιρότητα, ή παρουσιάζουν μόνιμο κινηματογραφοφιλικό ενδιαφέρον.

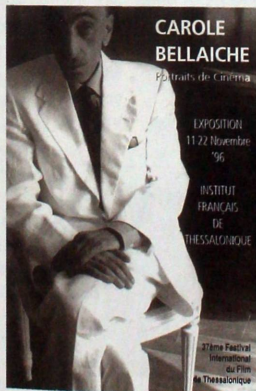
■ Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται: η έκθεση που οργανώθηκε το 1992, με αφορμή το μεγάλο αναδρομικό αφιέρωμα στον Τζων

Ο τέλειος κύκλος (που παίχτηκε στο αφιέρωμα «Ταραγμένα χρόνια» του προγράμματος Ματιές στα Βαλκάνια).

■ Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται: η έκθεση φωτογραφιών της **Μελίνας Μερκούρη**, που οργανώθηκε το 1994, τη χρονιά που η αξεχάστη Μελίνα έφυγε από κοντά μας, και η έκθεση φωτογραφιών των πρωτοπόρων βαλκάνιων κινηματογραφιστών **Αδελφών Μανάκια** που οργανώθηκε το 1995, έτος εορτασμού των 100 χρόνων του κινηματογράφου.

■ Στην τρίτη κατηγορία τέλος είχαμε την έκθεση **Βρετανόφ κινηματογραφιστές της δεκαετίας του '80**, που οργανώθηκε το 1992 σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο, τα κινηματογραφικά πορτραίτα του

Philippe Delacroix που παρουσιάστηκαν το 1994, και τις εκθέσεις της σπουδαίας Γαλλίδας φωτογράφου **Carole Bellaïche**, που εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ το 1992 με τη σειρά φωτογραφιών «Γάλλοι ηθοποιοί στα Μουσεία», επέστρεψε το 1993 με μια σειρά από πορτραίτα κινηματογραφιστών που είχε βγάλει στο προηγούμενο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, και το 1996 επισήλθε για να εκθέσει στην καινούργια αίθουσα του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης τα «Κινηματογραφικά πορτραίτα» της.

■ Ακόμη, τον Ιανουάριο του 1997, οργανώθηκε στον «Μύλο», ως προφεστιβαλική εκδήλωση, έκθεση φωτογραφίας των αδελφών **Άγγελου & Βαγγέλη Ρασσιά**, που περιλάμβανε δυο ενότητες: «Δέκα χρόνια Φεστιβάλ Καννών» & «Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης 1996». Και την ίδια χρονιά, έκθεση φωτογραφιών της προσωπικής φωτογράφου του Φελλίνι **Elisabetta Catalano** συνόδευε την προφεστιβαλική εκδήλωση «**Tutto Fellini**».

Άλλες εκθέσεις. Το 1992 οι Ταινιοθήκες της Γαλλίας και της Ελλάδας παρουσίασαν στο Φεστιβάλ **αφίσες** από κινηματογραφικά φεστιβάλ. Τον ίδιο χρόνο οργανώθηκε επίσης έκθεση με αφίσες από το Φεστιβάλ των Καννών, ενώ ο **Κώστας Αρβαντιτζής** παρουσίασε γιγαντοαφίσες κινηματογράφου από τη Θεσσαλονίκη. Και το 1997 παρουσιάστηκε έκθεση ζωγραφικής του **Σπύρου Χειμωνάκη** με τίτλο «Ένα εικαστικό ταξίδι στον

Φωτογραφία του Josef Koudelka από την έκθεση «Περιηγήσεις».

ελληνικό κινηματογράφο», την οποία επιμελήθηκε ο Μάικης Νικηφορίδης. (Η έκθεση του Χειμωνάκη μεταφέρθηκε και στην Αλεξανδρούπολη, στα πλαίσια των εκεί περιφερειακών εκδηλώσεων του Φεστιβάλ.)

Εκτός από τις προβολές κλασικών ταινιών του βωβού κινηματογράφου με τη συνοδεία ζωντανής μουσικής (από εκλεκτούς Θεσσαλονικείς μουσικούς όπως ο **Σάκης Παπαδημητρίου** και ο **Βασίλη Μπυλιής**), το Φεστιβάλ έχει οργανώσει και αυτόνομες **μουσικές εκδηλώσεις**, που όλες βρήκαν μεγάλη απήχηση στο κοινό της Θεσσαλονίκης και αποτέλεσαν μείζονα γεγονότα στην καλλιτεχνική ζωή της πόλης. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι:

Συναυλία Michael Nyman. Ο διάσημος Άγγλος συνθέτης, ιδιαίτερα δημοφιλής στους κινηματογραφόφιλους χάρη στη μουσική που έχει γράψει για πολλές ταινίες του **Πήτερ Γκρήναγουάι**, έδωσε το 1992, στα πλαίσια του Φεστιβάλ, μια συναυλία με τα έργα του *Το συμβόλαιο του σχεδιαστή*, *Zoo* (Ένα Ζ και δυο μηδενικά), *Η πτώση του Ίκαρου* και *Water Dances* (Συνεχόμενοι πηγαίοι). Η συναυλία διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

Ρεσάλτ Ingrid Caven. Η διάσημη Γερμανίδα τραγουδίστρια και ηθοποιός, «μούσα» του **Φασμίντερ**, ήρθε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, το 1994, καλεσμένη από τους Νέους Ορίζοντες, και έκανε μια μοναδική εμφάνιση στον «Μύλο», στα πλαίσια του αφιερώματος των Ν.Ο. «Γιορτάζοντας τον Ράινερ Βέρνερ Φασμίντερ».

Συναυλιές Zbigniew Preisner. Ο διάσημος Πολωνός συνθέτης, που έχει γράψει τη μουσική στις περισσότε-

ρες ταινίες του **Κριστόφ Κισλόφσκι**, έδωσε το 1995 δύο συναυλιές στη Θεσσαλονίκη (στην αίθουσα της ΕΜΣ), στα πλαίσια του μεγάλου αναδρομικού αφιερώματος στον Κισλόφσκι που οργάνωσε εκείνη τη χρονιά το Φεστιβάλ. Οι συναυλιές -οι πρώτες που έδινε ο Πράνσιερ στην Ελλάδα- προκάλεσαν έντονο ενδιαφέρον και τα εισιτήρια είχαν προπωληθεί πολλές μέρες πριν. Έπαιξε η **Συμφωνική Ορχήστρα της Όπερας της Σόφιας** υπό τη διεύθυνση του Zdzislaw Szostak και συμμετείχαν η **χορωδία** του North College και οι **σολίστες** Elzbieta Towarnicka (σοπράνο), Konrad Mastylo (πιάνο), Jacek Ostaszewski (φλάουτο) και Anna Sikorzak-Olek (άρπα). Η συναυλία διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον ΟΙΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997 και τα «Δημήτρια» του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Gato Barbieri

Συναυλία Gato Barbieri. Ο διάσημος Αργεντινός σαξοφωνίστας και συνθέτης, γνωστός και από τη μουσική της ταινίας *Το τελευταίο ταγκό στο Παρίσι*, ήρθε το 1996 στη Θεσσαλονίκη, καλεσμένος από τους Νέους Ορίζοντες (με αφορμή την προβολή της ταινίας *Οι επτά υπηρέτες*, για την οποία έχει γράψει τη μουσική) και έδωσε δυο συναυλιές στον «Μύλο» με το πενταμελές συγκρότημά του, μαγεύοντας το κοινό της Θεσσαλονίκης με τους λάτιν-τζαζ ήχους του. Τα έσοδα από τις συναυλιές διατέθηκαν για τις ανάγκες των ορφανοτροφείων της Θεσσαλονίκης «Παπάφειο», «Αλέξανδρος» και «Μέλισσα».

Διεθνείς Συναντήσεις - Σεμινάρια - Ευρωπαϊκά Προγράμματα - Συνέδρια

Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης δεν είναι μόνο μια κινηματογραφική γιορτή, αλλά και ένας **τόπος συνεχούς, έγκαιρης και έγκυρης, ενημέρωσης** των επαγγελματιών του κινηματογράφου για τις εξελίξεις, που σημειώνονται στον ευρωπαϊκό χώρο, σε όλους τους συναφείς με τον κινηματογράφο τομείς: στην παραγωγή, στη διανομή, στο σενάριο κλπ. Όλα τα σημαντικά **ευρωπαϊκά προγράμματα** για τον κινηματογράφο έχουν παρουσιαστεί στη Θεσσαλονίκη, αναλυτικά και υπεύθυνα, από επίσημους εκπροσώπους τους, ενώ, παράλληλα, έχουν διοργανωθεί **εκπαιδευτικά σεμινάρια**, αλλά και **θεωρητικές συζητήσεις** με τη συμμετοχή διακεκριμένων μελετητών (κριτικών, ιστορικών, κλπ).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

SCALE. Το 1992 έγινε στα πλαίσια του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης **συνάντηση εργασίας** του Διοικητικού Συμβουλίου του SCALE, του προγράμματος media που δημιουργήθηκε το 1990 με απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την **ενίσχυση τηλεοπτικών και κινηματογραφικών παραγωγών** στις μικρές χώρες της Ευρώπης. Την επομένη της συνάντησης, ο Γενικός Γραμματέας του SCALE κ. **Artur Castro Neves** και το μέλος του κ. Μ. Δημόπουλος έδωσαν συνέντευξη Τύπου με θέμα τη στρατηγική και τις δραστηριότητες του προγράμματος. ■ Ο κ. Castro Neves επανήλθε στη Θεσσαλονίκη το 1994 και παρακολούθησε τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ εκείνης της χρονιάς.

Το 1992 έγινε στη Θεσσαλονίκη, στα πλαίσια του Φεστιβάλ, η **Γενική Συνέλευση** του Δ. Σ. του προγράμματος media για την **ενίσχυση της διανομής των ευρωπαϊκών ταινιών** (European Film Distribution Office - EFDO). Την επομένη της Γ.Σ., έγινε ανοιχτή παρουσίαση των στόχων του προγράμματος, από τον πρόεδρο της συμβουλευτικής επιτροπής του προγράμματος κ. **Τόνυ Κίρκοκ** και την κ. **Βούλα Γεωργακάκου**, μέλος της ίδιας επιτροπής και εθνική συντονίστρια του προγράμματος για την Ελλάδα. Ακολούθησε ανοιχτή συζήτηση με τους επαγγελματίες του κινηματογράφου και τους δημοσιογράφους. ■ **Έκτακτη συνάντηση** του Δ.Σ. του EFDO έγινε, πάλι στη Θεσσαλονίκη, το 1994. Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος του EFDO κ. **Dieter Kosslik**, με τον Πρόεδρο του Ε.Κ.Κ. κ. **Κ. Βρεττάκο** και την κ. **Βούλα Γεωργακάκου**, έδωσαν συνέντευξη Τύπου για το Πρόγραμμα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική διανομή.

EUROPEAN SCRIPT FUND. Το 1992, σε **συνάντηση εργασίας** εκπροσώπων του προγράμματος media για την **ενίσχυση της συγγραφής σεναρίου** (scriptday), παρουσιάστηκαν οι στόχοι του SCRIPT και έγινε συζήτηση με τους επαγγελματίες που είχαν πάρει ενίσχυση από το πρόγραμμα.

EURIMAGES. Στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης του 1992, ο κ. **Rychief Rienstra**, εκτελεστικός γραμματέας του προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης για την **ενίσχυση της ευρωπαϊκής συμπαραγωγής** και της διανομής ευρωπαϊκών ταινιών μεγάλου μήκους και ντοκιμαντέρ (EURIMAGES), παρουσίασε στους επαγγελματίες του κινηματογράφου και τους εκπροσώπους του Τύπου, τους στόχους και τις προοπτικές του προγράμματος, σε μια συνάντηση που διοργάνωσε το Ε.Κ.Κ. ■ Το 1994 παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ ο Πρόεδρος του EURIMAGES κ. **Gaetano Adinolfi** και ο γραμματέας του Προγράμματος κ. **Barry Ellis Jones**, οι οποίοι **ενημέρωσαν** τον κινηματογραφικό κόσμο και τον Τύπο για την πορεία του Προγράμματος, σε μια Συνέντευξη Τύπου, στην οποία συμμετείχαν επίσης ο Σύμβουλος Κινηματογραφίας του ΥΠΠΟ κ. **Γιάννης Μπακογιαννόπουλος** και ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Κ. κ. **Κώστας Βρεττάκος**.

SOURCES. Δύο υπεύθυνοι του προγράμματος για την ενίσχυση συγγραφής σεναρίων SOURCES, ο κ. **Gabriel Auer** (αναλυτής σεναρίου) και η κ. **Karin Borst** (δημόσιες σχέσεις), παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ το 1994 και ενίσχυσαν το **βραβείο καλύτερου σεναρίου** του **Ελληνικού Διαγωνιστικού** Τμήματος εκείνης της χρονιάς, παρέχοντας στους βραβευμένους το δικαίωμα δωρεάν συμμετοχής σε προσεχές Εργαστήριο του SOURCES.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΗΜΕΡΩΣΗ

Media Exchange. Ο οργανισμός Media Business School, που εδρεύει στο Λονδίνο και τη Νέα Υόρκη και πραγματοποιεί σεμινάρια κατά τη διάρκεια μεγάλων κινηματογραφικών εκδηλώσεων, μετά από τα Φεστιβάλ Ρότερνταμ, Εδιμβούργου, Καννών, Μονάχου και Γκέτεμποργκ, επέλεξε το 1996 το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για να φιλοξενήσει τα **μαθήματα** εκείνης της χρονιάς. Για αυτό το σεμινάριο, που διήρκεσε τρεις μέρες, ήρθαν στη Θεσσαλονίκη **δέκα ευρωπαϊοί ειδικοί.**

Φόρουμ κινηματογραφιστών. Η ημερίδα για την **επίδραση του ψηφιακού βίντεο στον κινηματογράφο**, που έγινε το 1997, εγκαινίασε έναν **νέο κύκλο δραστηριοτήτων** του Φεστιβάλ, τα φόρουμ κινηματογραφιστών, πάνω σε σύγχρονα θέματα κοινού ενδιαφέροντος, που θα διοργανώνονται στο εξής κάθε χρόνο.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

FERA. Το 1994 το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης φιλοξένησε τη **Γενική Συνέλευση** της FERA, θέτοντας στη διάθεση της διοργανώτριας Εταιρίας Ελλήνων Σκηνοθετών, χώρους, υποδομή και ειδικευμένο προσωπικό.

FIPRESCI. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκε, το 1994, διεθνές **συνέδριο** της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κριτικών Κινηματογράφου (FIPRESCI), με θέμα **«Η ταυτότητα των Εθνικών Κινηματογραφιών»**, στο οποίο συμμετείχαν κριτικοί από 16 χώρες (Αίγυπτο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Γιουγκοσλαβία, Εσθονία, Ινδία, Ισπανία, Ιταλία, Λετονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχία).

Βαλκανικό Φόρουμ. Το 1994, παράλληλα με το νέο πρόγραμμα του Φεστιβάλ «Ματιές στα Βαλκάνια», διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη το Βαλκανικό Φόρουμ, μια συνάντηση ανάμεσα σε εκπροσώπους των βαλκανικών κινηματογραφιών. Τον επόμενο χρόνο, 1995, επαναλήφθηκε αυτή η συνάντηση, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της FERA και της FIPRESCI, υπό την αιγίδα του Συμ-

βουλίου της Ευρώπης, το οποίο εκπροσώπησε ο κ. Christian Zender. Και το 1996 το Βαλκανικό Φόρουμ έγινε για μια ακόμη φορά, υπό την αιγίδα του ΥΠΠΟ, ως συνάντηση πλέον του Βαλκανικού Επιμελητηρίου Κινηματογράφου (Balkan Film Board), που μόλις είχε ιδρυθεί στην Αθήνα.

ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

- Το 1993, με αφορμή το αναδρομικό αφιέρωμα στον **Ζυλ Ντασέν**, οργανώθηκε ανοιχτή συζήτηση (round table) για την προσφορά του διάσημου σκηνοθέτη στον κινηματογράφο, με τη συμμετοχή του Αμερικανού κριτικού και ιστορικού του κινηματογράφου Elliot Stein, του Γιάννη Μπακογιαννόπουλου κ.ά.

- Με αφορμή την προβολή της ταινίας του Gregory Markopoulos *Γαλήνη*, το 1993, οργανώθηκε συζήτηση με θέμα **«Η επέμβαση του παραγωγού στο έργο του σκηνοθέτη»**, με τη συμμετοχή του Ζυλ Ντασέν, του Elliot Stein, του πρωταγωνιστή της ταινίας Γιώργου Φούντα και του σκηνοθέτη Τάσου Ψαρρά.

- Το 1994, με αφορμή το αναδρομικό αφιέρωμα στον **Ναγκίσα Όσσμα**, οργανώθηκε, παρουσία του σκηνοθέτη, ανοιχτή συζήτηση (round table) για το έργο του, στην οποία συμμετείχαν ο σεναριογράφος και κριτικός κιν/φου Πασκάλ Μποντισέρ, ο κριτικός κιν/φου και

διευθυντής του Φεστιβάλ του Πέσαρο Λίνο Μισοκέ, ο κριτικός και μελετητής του ιαπωνικού κιν/φου Μαξ Τσεσέ και ο Σύμβουλος Κινηματογραφίας του ΥΠΠΟ Γιάννης Μπακογιαννόπουλος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

FERA. Το 1992 ο Γενικός Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Σκηνοθετών-Δημιουργών του Οπτικοακουστικού (FERA) κ. **Joao Cortes** παρακολούθησε τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ και έδωσε Συνέντευξη Τύπου στην οποία ανακοίνωσε τις προτάσεις τις οποίες θα υπέβαλε η FERA στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο Στρασβούργο, για την ανασυγκρότηση του ευρωπαϊκού κινηματογράφου.

Εκατονταετηρίδα του κινηματογράφου. Το 1993, ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον εορτασμό της 100ετηρίδας του κινηματογράφου, κ. **Christian Zender**, έδωσε στη Θεσσαλονίκη Συνέντευξη Τύπου για να ανακοινώσει τις αποφάσεις της επιτροπής για τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονταν για το 1995. Στην ίδια Συνέντευξη Τύπου, η Υπουργός Πολιτισμού κ. **Μελίνα Μερκούρη** και ο αναπληρωτής ΥΠΠΟ κ. **Θάνος Μικρούτσικος**, ανακοίνωσαν τη σύσταση της ελληνικής επιτροπής για τον εορτασμό της 100ετηρίδας. **Συνθήκη Γκαττ.** Το 1993, επίσης, ο Γάλλος πρέσβης κ. **Bernard Miyet**, υπεύθυνος για οπτικοακουστικά, κινη-

ματογραφικά και πολιτιστικά θέματα στις διαπραγματεύσεις της Συνθήκης Γκαττ, έδωσε Συνέντευξη Τύπου σχετική με το καυτό αυτό θέμα.

ARTE. Δυο στελέχη του γαλλο-γερμανικού πολιτιστικού τηλεοπτικού καναλιού ARTE (που επηχορηγείται αποκλειστικά από το δημόσιο και δεν μεταδίδει διαφημίσεις), οι κ.κ. **Richard Boidin** και **Georges Goldenstern**, ήρθαν στη Θεσσαλονίκη το 1995 και ενημέρωσαν τους επαγγελματίες του κινηματογράφου και τους εκπροσώπους του Τύπου για την πολιτική του καναλιού, το οποίο διαθέτει ένα μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού του για την ενίσχυση ευρωπαϊκών κινηματογραφικών συμπαραγωγών.

■ Το 1997, στα πλαίσια του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, έγινε η **διάσκεψη** της συντονιστικής επιτροπής των **Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ Κινηματογράφου** (που συγκεντρώνει πάνω από 100 Φεστιβάλ από 15 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Στη διάρκεια της διάσκεψης, το Διοικητικό Συμβούλιο της επιτροπής, που αποτελείται από 20 διευθυντές Φεστιβάλ (ανάμεσα στους οποίους ο **Δ/ντής του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης Μιχάλης Δημόπουλος**), αποφάσισε να δραστηριοποιηθεί, μέσα στο 1998, γύρω από μια νέα θεματική ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, αυτή των **«Μεταναστών και Μειονητήτων»**.

Περιφερειακές Εκδηλώσεις

34

Τα τελευταία χρόνια, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης διευρύνθηκε, επεκτείνοντας τις δραστηριότητές του και σε άλλες πόλεις της Βόρειας Ελλάδας. Η αρχή έγινε το 1995, όταν οργανώθηκαν φεστιβαλικές εκδηλώσεις, ταυτόχρονα με τη Θεσσαλονίκη, και σε δύο άλλες μακεδονικές πόλεις, το Κιλκίς και τη Φλώρινα. Στη συνέχεια, στο δίκτυο των περιφερειακών εκδηλώσεων εντάχθηκαν η Καστοριά και η Αλεξανδρούπολη (από το 1996) και η Έδεσσα (από το 1997). Οι εκδηλώσεις αυτές βρήκαν θερμή ανταπόκριση από το τοπικό κοινό, αναζωπύρωσαν το ενδιαφέρον για τον κινηματογράφο στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και έγιναν αφορμή να βελτιωθεί σημαντικά η υλικοτεχνική υποδομή των αιθουσών στις συνδιοργανώτριες πόλεις.

Σ' αυτές τις εκδηλώσεις προβάλλονται ταινίες από όλα τα προγράμματα του Φεστιβάλ (Διεθνές Διαγωνιστικό, Ελληνικό Διαγωνιστικό και Ελληνικό Πληροφοριακό, Νέοι Οριζόντες, Αναδρομικά αφιερώματα, Ματιές στα Βαλκάνια κλπ), πολλές φορές παρουσία των σκηνοθετών ή των πρωταγωνιστών τους, ενώ και άλλοι καλεσμένοι του Φεστιβάλ, Έλληνες και ξένοι, έχουν ενδιαφερθεί να παρακολουθήσουν κάποιες από αυτές τις περιφερειακές προβολές. Ανάμεσά τους οι ηθοποιοί Ειρήνη Παπά, Αλεξάνδρα Λαδικού, Σταύρος Παράβας, Μπενού Γκερέντε, οι σκηνοθέτες Μαρία Ηλιού, Δημ. Γιατατζούζακης, Ελένη Αλεξανδράκη, Χάρης Παπαδόπουλος, Αλεξάντερ Πάιην, Νικόλαϊ Βόλεφ, Αντουσανέττα Αγγελίδη, Νίκος Τρανταφυλλίδης, Ανδρέας Θωμόπου-

λος, Γιώργος Κόρρας, Χρήστος Βούπουρας, η γαλλίδα κριτικός Μισέλ Λεβιέ, αντιπροσωπεία Ούγγρων τεχνι-

Οι περιφερειακές εκδηλώσεις υποστηρίζονται από το Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, τη Γενική Γραμματεία

Κιλκίς, 1995. Ουρές έξω από τον κινηματογράφο «Ήθρου», την πρώτη κρισιμότητα των περιφερειακών εκδηλώσεων

κών, και πολλοί άλλοι. Στις τελετές έναρξης αυτών των εκδηλώσεων έχουν δώσει το «παρόν» υπουργοί, βουλευτές, εκπρόσωποι του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου και των Κινηματογραφικών Σωματίων, κ.ά.

Νέας Γενιάς και τους κατά τόπους Νομάρχες, Δημάρχους και Περιφερειάρχες και, για τη διοργάνωσή τους, συστήνεται κάθε χρόνο, σε κάθε πόλη, τοπική Οργανωτική Επιτροπή από εκπροσώπους τοπικών φορέων (Πολιτιστικά Τμήματα των Νομαρχιών ή των Δήμων, Κινηματογραφικές Λέσχες κλπ.).

Παράλληλη Ετήσια Οραστηριότητα

Η δραστηριότητα του Φεστιβάλ Θεσ/νίκης δεν περιορίζεται μόνο στα χρονικά πλαίσια του κυρίως φεστιβαλικού δεκαήμερου. Με τις καθιερωμένες για **προφεστιβαλικές εκδηλώσεις**, (που πραγματοποιούνται συνήθως την άνοιξη ή τις αρχές του φθινοπώρου), το Φεστιβάλ έχει μια πιο **διαρκή παρουσία στη ζωή της Θεσσαλονίκης**. Για τη διοργάνωση αυτών των εκδηλώσεων το Φεστιβάλ συνεργάζεται με άλλους φορείς (Δήμος Θεσσαλονίκης, Γαλλικό Ινστιτούτο, Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο, Βρετανικό Συμβούλιο κλπ).

Τα προγράμματα όλων σχεδόν των προφεστιβαλικών εκδηλώσεων μεταφέρονται **και στην Αθήνα**, κάνοντας αισθητή την παρουσία του Φεστιβάλ και στην Πρωτεύουσα.

Οι **κατάλογοι**, που εκδίδει το Φεστιβάλ για αυτές τις εκδηλώσεις, καλαισθητικοί και αναλυτικοί, με πλήρη στοιχεία για τις προβαλλόμενες ταινίες και τους σκηνοθέτες τους, και με κείμενα έγκυρων κριτικών, αποτελούν συλλεκτικά κομμάτια για τους κινηματογραφόφιλους.

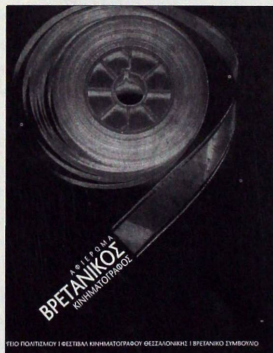
Σ'αυτές τις προφεστιβαλικές εκδηλώσεις έχουν γίνει ως τώρα τα παρακάτω αφιερώματα:

1992. Τάσεις του σύγχρονου γαλλικού κινηματογράφου. Ένα πρόγραμμα με **7 επιλεκτες νέες γαλλικές ταινίες**, που παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο του 1992 στη Θεσσαλονίκη, στον κιν/φο «Παλλάς», στα πλαίσια των

εκδηλώσεων «Δημήτρια» του Δήμου Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με την ΠΕΚΚ, τη Γαλλική Πρεσβεία και το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσ/νίκης. Στη συνέχεια το ίδιο πρόγραμμα μεταφέρθηκε στην Αθήνα (στον κινηματογράφο «Αστυ») σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών.

1993. Έτσι ξεκίνησαν γνωστοί δημιουργοί. Οι πρώτες ταινίες **17 διάσημων σκηνοθετών** (Θόδωρος Αγγελόπουλος, Γούντυ Άλεν,

Λίντσεϊ Άντερσον, Πάλ Βερχοφεν, Παντελής Βούλαρης, Πήτερ Γουέρ, Μάρκε Κανέφσκα, Τζοελ Κοέν, Αντρέι Κοντασόφσκι, Εμίρ Κουστουρίτσα, Λουί Μάλ, Τζορτζ Μίλερ, Μπερνάρντο Μπερτολούτσι, Μορίς Πιαλά, Γέρτζ Σκολιμόφσκι, Νήλ Τζόρνταν, Στίβεν Φρέαρς). Το πρόγραμμα παρουσιάστηκε στον κιν/φο «Μακεδονικόν» στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Δημήτρια» του Δήμου Θεσ/νίκης.

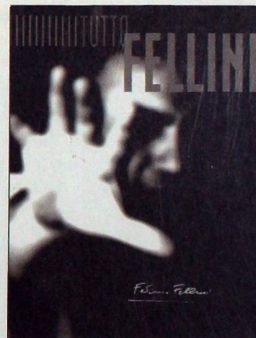

1994. Pier Paolo Pasolini «...με τα όπλα της ποίησης...»

Πλήρες αφιέρωμα στο κινηματογραφικό έργο του μεγάλου Ιταλού διανοούμενου, συγγραφέα, ποιητή, θεατρικού συγγραφέα, σκηνοθέτη και κοινωνικού επαναστάτη, με **προβολή όλων των ταινιών του** (13 μεγάλου και 12 μικρού μήκους). Η εκδήλωση οργανώθηκε στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης - Θεσσαλονίκη

1997, σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών και το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και Θεσ/νίκης και παρουσιάστηκε τον Μάιο του 1994 στην Αθήνα (Γαλλικό Ινστιτούτο) και στη Θεσσαλονίκη (κιν/φος «Εσπερος»). Με την ευκαιρία του αφιερώματος εκδόθηκε - εκτός από τον κατάλογο- και μια εκτενής μονογραφία του Παζολίνι.

1995. Ευρωπαϊκός Κινηματογράφος: Από το παλιό στο νέο. Ένα πρόγραμμα με κλασικές και σύγχρονες ευρω-

παϊκές ταινίες που παρουσιάστηκε στον κινηματογράφο «Μακεδονικών», στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Δημήτρια» του Δήμου Θεσσαλονίκης.

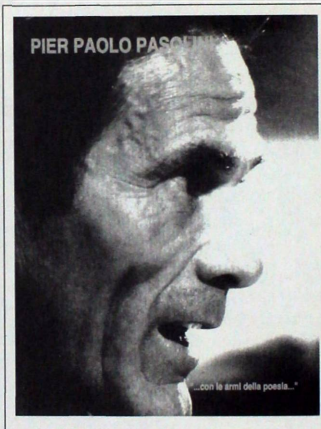
1996. Κινηματογράφος της Ευρώπης. Ένα πρόγραμμα

Ο μικρόκοσμος του MIKE LEIGH

που οργανώθηκε σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και περιλάμβανε 15 ταινίες από 11 ευρωπαϊκές χώρες (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Φινλανδία). Ανάμεσά τους ταινίες κλασικές όπως η *Βριδιάνο* του Μπουινιουέλ, το *Senso* του Βισκόντι και το *Καλωσόρισες μιστερ Μάρσαλ* του Μπερλάνγκα, ή νεώτερες όπως το *Πέλε*, ο κατακτητής του Μπιλ Ώγκοστ και το *Τοπίο στην ομίχλη* του Αγγελόπουλου. Η εναρκτήρια προβολή της εκδήλωσης έγινε με την κλασική ιταλική ταινία των Παλέρμι και Γκαλόνε *Οι τελευταίες μέρες της Πομπηίας* (παραγωγής 1926) σε ανακαινισμένη κόπια και αποκαταστημένη στην αρχική τρίωρη διάρκειά της.

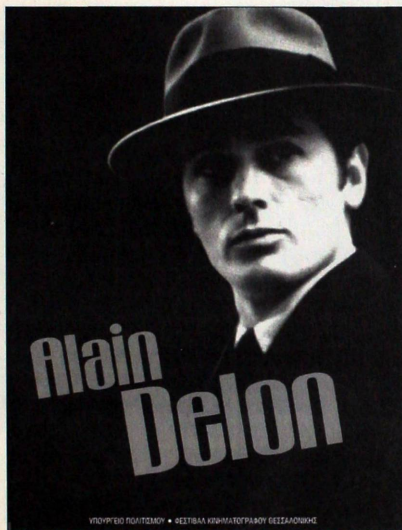
1996. Ο μικρόκοσμος του Mike Leigh. Αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο ενός από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του νέου αγγλικού κινηματογράφου, με προβολή 12 ταινιών του (από τις οποίες οι 7 δεν είχαν ξαναπροβληθεί στην Ελλάδα). Η εκδήλωση οργανώθηκε σε συνεργασία με το

Υπουργείο Πολιτισμού και το Βρετανικό Συμβούλιο Αθηνών και Θεσσαλονίκης και πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο στον κιν/φο «Μακεδονικών» στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Δημήτρια» του Δήμου Θεσσαλονίκης. Τον Ιανουάριο του 1997 μεταφέρθηκε και στην Αθήνα, στον κιν/φο «Παλλάς».

1997. Εβδομάδα Φινλανδικού Κινηματογράφου. Ένα αφιέρωμα στους αδελφούς Κασουριμάκι (με 5 ταινίες τους μεγάλου μήκους και 4 μικρού μήκους) και 4 ταινίες άλλων σύγχρονων Φινλανδών σκηνοθετών, περιλάμβανε αυτή η εκδήλωση που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ και την Πρεσβεία της Φινλανδίας και πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο στη Αθήνα (κιν/φος «Παλλάς») και τον Απρίλιο στη Θεσ/νίκη (κιν/φος «Αλέξανδρος»)

1997. Εβδομάδα Ιρανικού Κινηματογράφου. Σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ και το Μορφωτικό Κέντρο της Ι.Δ. του Ιράν, οργανώθηκε αυτή η εκδήλωση, που περιλάμ-

βανε 8 ταινίες σύγχρονων Ισρανών δημιουργών (Μαχ-μαλμπάφ, Μπετζάι, Τζαλίλι κ.ά) και πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 1997 στη Θεσσαλονίκη (κιν/φος «Αλέξανδρος») και στην Αθήνα (κιν/φος «Παλλάς»).

1997. Tutto Fellini. Αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο του «μάγου-σκηνοθέτη» Φεντερίκο Φελίνι, με προβολή 21 ταινιών του. Η εκδήλωση οργανώθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ, τον Οργανισμό Πολιτιστικής πρωτεύουσας Θεσσαλονίκη 1997, το Μουσείο Κινηματογράφου

Θεσ/νίκης και το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και Θεσ/νίκης. Με το αφιέρωμα αυτό, έγιναν τον Οκτώβριο του 1997 τα εγκαίνια της λειτουργίας του ανακαινισμένου κινηματογράφου «Ολύμπων» της Θεσσαλονίκης, που είναι πλέον η μόνιμη έδρα του Φεστιβάλ. Στη συνέχεια το πρόγραμμα μεταφέρθηκε στην Αθήνα («Παλλάς»). Το αφιέρωμα συνόδευε έκθεση φωτογραφίας της προσωπικής φωτογράφου του Φελίνι Elisabetta Catalano.

1998. Alain Delon. Μια επιλογή 11 ταινιών, από τις καλύτερες που έχει γυρίσει ο διάσημος Γάλλος ηθοποιός στη διάρκεια της καριέρας του: από το *Γυμνοί στον ήλιο* του Ρενέ Κλεμάν (1959), *Ο Ρόκο και τ'αδέλφια* του του Βισκόντι (1960) και *Η έκλειψη* του Αντονιόνι (1962) μέχρι την *Επιστροφή του Καζανόβα* του Εντουάρ Νημάν. Η εκδήλωση οργανώθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ, το Τμήμα Κιν/φου του Γαλλικού Υπ. Εξωτερικών και το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, και πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο στον κιν/φο «Ολύμπων», στη Θεσσαλονίκη..

1998. Βρετανικός κινηματογράφος. Μια επιλογή 7, άπαικτων στην Ελλάδα, ταινιών της τελευταίας δετίας. Το αφιέρωμα οργανώθηκε σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ και το Βρετανικό Συμβούλιο Αθηνών και Θεσ/νίκης, και πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο, στη Θεσσαλονίκη (κιν/φος «Ολύμπων») και στην Αθήνα (κιν/φος «Παλλάς»).

■ Το 1995, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης συμμετείχε στην Επιτροπή, που συνέστησε το ΥΠΠΟ, για τον **Εορτασμό της Εκατονταετηρίδας του Κινηματογράφου**, συνεισφέροντας αποφασιστικά με την οργανωτική εμπειρία του και ειδικευμένα στελέχη του. Στις εκδηλώσεις που οργάνωσε η επιτροπή στην Αθήνα, από τα μέσα Δεκεμβρίου 1995 ως τα μέσα Ιανουαρίου 1996, στο «Παλλάς» και στο Ζάππειο, εντάχθηκαν: το πρόγραμμα «**Ματιές στα Βαλκάνια**» εκείνης της χρονιάς, το αφιέρωμα στον **Nanni Moretti** και η φωτογραφική έκθεση του **Josef Koudelka** «Περιπλανήσεις».

■ Τα τελευταία χρόνια, αμέσως μετά τη λήξη του Φεστιβάλ στη Θεσσαλονίκη, ένα μέρος του προγράμματός του, με κεντρικό «κορμό» το επίσημο ελληνικό πρόγραμμα, μεταφέρθηκε στην Αθήνα - το 1994 και το 1995 στο Γαλλικό Ινστιτούτο, το 1996 στο «Άστυ» και το 1997 στο «Παλλάς».

Η έντονη εκδοτική δραστηριότητα, που έχει αναπτύξει το Φεστιβάλ, έχει συναντήσει τη γενική αποδοχή. Ιδιαίτερα έχουν επαινείσαι οι **πλήρεις και επιμεριστωμένες μονογραφίες** Ελλήνων και ξένων σκηνοθετών, που εκδόθηκαν με αφορμή την διοργάνωση των μεγάλων αναδρομικών αφιερωμάτων. Με πρωτότυπα κείμενα και κριτικές μελέτες που γράφτηκαν μετά από παραγγελία του Φεστιβάλ, με προσεκτικά επιλεγμένα παλαιότερα κείμενα, και με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, οι μονογραφίες αυτές είναι από τις καλύτερες κινηματογραφικές εκδόσεις που υπάρχουν αυτή τη στιγμή, όχι μόνο στην ελληνική, αλλά και στη διεθνή βιβλιογραφία. Αλλά και οι **κατάλογοι**, που εκδόθηκαν για τις **εκθέσεις** που έχει διοργανώσει το Φεστιβάλ, με το επιμελημένο περιεχόμενό τους και την εξαιρετικά καλοίστητη εμφάνισή τους, θεωρούνται ήδη **συλλεκτικά κομμάτια**.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΞΕΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ

Τζων Κασσαβέτης. Επιμέλεια: Νίκος Σαββάτης. Κείμενα των Νίκου Σαββάτη, Νίνου Φένεκ Μικελίδη, Νίκου Ποπατόκη, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Γιώργου Μπράμου, Αχιλλέα Κυριακίδη, Θιέρυ Ζους, Μάρτιν Σκορσέζε, Μπεν Γκαζάρρα κ.ά. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ειρήνη Δαφέρμου. Σελ. 132. Σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αηγόκερως. 1992. (Εξαντλημένο).

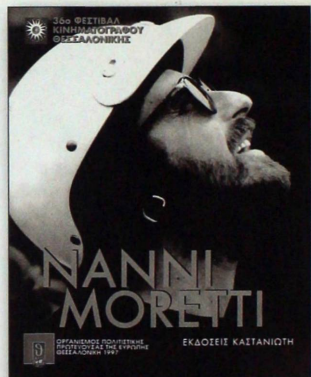
Jules Dassin. Επιμέλεια: Αχιλλέας Κυριακίδης. Κείμενα

των Μάρτιν Σκορσέζε, Γιώργου Μπράμου, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Αχιλλέα Κυριακίδη, Τάσου Γουδέλη, Νίκου Κολοβού κ.ά. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου. Σελ. 96. Σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αηγόκερως. 1993. (Εξαντλημένο)

David Cronenberg. Επιμέλεια: Δημήτρης Κολιοδήμος. Κείμενα των Ρόμπερτ Κόλινσον, Μάικλ Ο' Πράιτ, Μάρτιν Σκορσέζε, Γουέην Ντριού, Μαρίς Γιακονουόρ, Γιάννη Δεληολάνη, Δημήτρης Κολιοδήμου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου. Σελ. 110. Σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αηγόκερως. 1993. (Εξαντλημένο)

Pier Paolo Pasolini. Επιλογή και γενική επιμέλεια: Μιχάλης Δημόπουλος. Κείμενα των Πιερ-Πάολο Παζολίνι, Ρολάν Μπαρτ, Νίκου Κολοβού, Χρήστου Βακαλόπουλου, Γιώργου Μπράμου, Γουόλτερ Σιτι. Επιμέλεια κειμένων Αχιλλέας Κυριακίδης. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου. Σελ. 176. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997, το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και Θεσσαλονίκης και τις εκδόσεις Αηγόκερως. 1994. (Εξαντλημένο).

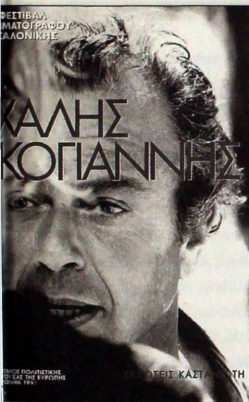
Nagisa Oshima. Επιλογή και επιμέλεια: Μιχάλης Δημόπουλος, Νίκος Σαββάτης. Κείμενα των Ναγκίσα Οσίμα, Θόδωρου Αγγελόπουλου, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου,

Γιώργου Μπράμου, Πασκάλ Μποντισέρ, Βασιλή Ραφαήλη, Νίκου Σαββάτη, Βασιλή Κεχαγιά κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Τασία Διαμαντοπούλου, Ερσίλια Μπαχάουερ, Μαίρη Ζαχουλίτου. Σελ. 216. Κεντρική διάθεση: Εκδόσεις Καστανιώτη. 1994.

Kristof Kieslovski. Επιμέλεια ύλης: Μιχάλης Δημόπουλος, Αχιλλέας Κυριακίδης. Κείμενα των Κριστόφ Κιολόφσκι, Ντανούσα Στοκ, Νίκου Κολοβού, Αλαίν Μασόν, Θωμά Λιναρά, Ελένης Μάρα, Τομάς Μπουργκνιόν, Νίκου Σαββάτη, κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Σελ. 264. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ

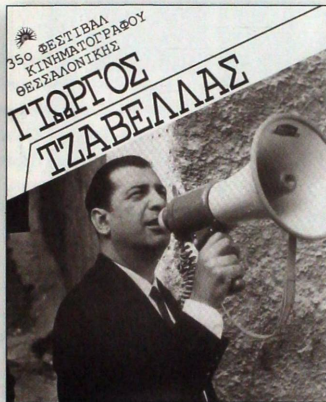

Θεσσαλονίκη 1997 και τις εκδόσεις Καστανιώτη.1995.

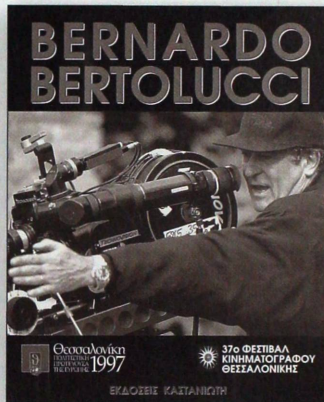
Nanni Moretti. Επιλογή ύλης και επιμέλεια: Θωμάς Αναράς. Κείμενα των Νάνι Μορέτι, Θωμά Αναρά, Γιώργου Μπράμου, Γιώργου Τζιώτζιου, Αλμπέρτο Μοράβια, Γιώτας Ιωαννίδου, Σεργ Ντανέ, Δημήτρη Μπάμπα, Αλέξανδρου Μουμτζή, Σωτήρη Ζήκου, κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Δ. Θ. Αρβανίτης. Σελ. 152. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997, το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο και τις εκδόσεις Καστανιώτη. 1995.

Bernardo Bertolucci. Επιλογή κειμένων: Μιχάλης Δημόπουλος. Κείμενα των Μπερνάρντο Μπερτολούτσι,

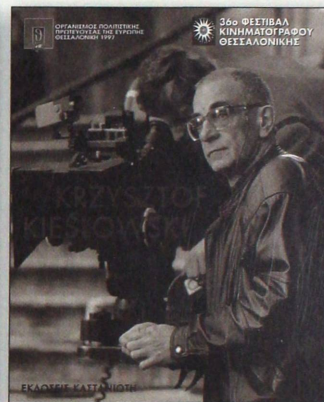

Φαμπέν Σ. Ζεράρ, Μπαρτελεμί Αμενγκουάλ, Τ. Ζ. Κλάιν, Γιώργου Μπράμου, Νίκου Κολοβού, Πωλίν Καέλ, Αντριάνο Ανρά, Αχιλλέα Κυριακίδη, Αλέξανδρου Μουμτζή, Ρίτσαρντ Ράουντ, Ενρίκο Γέτσι, Νίκου Σαββάτη, Δημήτρη Μπάμπα, Βιτζέλιο Φαντούτσι, Μάρτιν Σκορσέζε, Ντομνίκ Σαντά, Τζούλιαν Μπεκ, Βιτόριο Στοράρο κ.ά. Επιμέλεια: Μπάμπερ Κολώνιας, Αχιλλέας Κυριακίδης. Σελ 200. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997 και τις εκδόσεις Καστανιώτη. 1996.

Lucien Pinteilie. Επιμέλεια: Μιχάλης Δημόπουλος. Κείμενα του Νίκου Κολοβού και του Λουσιάν Πιντιλίε. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Δημήτρης Χριστόπουλος σε συνεργασία με τη Δάνα Τσαμούταλη. Σελ 48. 1996.

Claude Chabrol. Επιλογή κειμένων: Μιχάλης Δημόπουλος, Μπάμπερ Ακτσόγλου. Επιμέλεια: Μπάμπερ Ακτσόγλου. Κείμενα των R. W. Fassbinder, Jean-Louis Comolli, Jean-Claude Biette, Thierry Jousse, Enrico Ghezzi, Γιώργου Μπράμου, Αχιλλέα Κυριακίδη, Μπάμπερ Ακτσόγλου, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Αλέξανδρου Μουμτζή, Γιώργου Κόρρα, Πάνου Μανασσή, Βασίλη Ραφαηλίδη, Στέλλας Μπενιουδάκη, Θόδωρου Σούμα, Σωτήρη Ζήκου, Σώτης Τριανταφύλλου, Μάριου Μιχελιδάκη, Λουκά Κατσίκα κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Σελ. 208. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997 και τις εκδόσεις Καστανιώτη. 1997.

Arturo Ripstein. Έρευνα και επιλογή κειμένων: Andrea Martini και Nuria Vidal. Επιμέλεια για την ελληνική έκδοση: Μιχάλης Δημόπουλος. Κείμενα των Jorge Ruffinelli, Jesus Angulo, Jean-Pierre Jeancolas, Andrea Martini, Paulo Antonio Paranagua, Tomas Pérez Turrent, κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997. Σελ. 192. 1997.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΠΗΡΗΚΗΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ

Αλέξης Δαμιανός, του Γιάννη Σολδάτου. Σελ. 160. Εκδόσεις Αιγόκερως. 1993.

Γιώργος Τζαβέλλας, Επιλογή και γενική επιμέλεια: Μπόμπης Ακτσόγλου. Κείμενα των Γιώργου Τζαβέλλα, Ντίνου Κατσουρίδη, Αριστείδη Καρύδη-Φουκς, Μπάμπη Ακτσόγλου, Ελίζας Άνας Δελβερούδη, Γιώργου Μπράμου, Τάσου Γουδέλη, Κώστα Γεωργουσόπουλου, Αλέξη Σολομού, Μάριου Πλωρίτη, Ελένης Βλάχου, Γιάννη Μαρή, Νίκου Φώσκολου, Ροζίτας Σώκου, Αγλαΐας Μητροπούλου. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασσία Διαμαντοπούλου, Μαίρη Ζαχουλίου. Σελ. 192. Κεντρική διάθεση: Εκδόσεις Καστανιώτη. 1994.

Τόνια Μαρκετάκη, Επιλογή και γενική επιμέλεια: Αχιλλέας Κυριακίδης. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ. Σελ. 56. Σε συνεργασία με την Εταιρία Ελλήνων Σκηνοθετών. 1994. (Εξαντλημένο).

Μιχάλης Κακογιάννης, Επιλογή υλικού και επιμέλεια: Μπόμπης Κολώνιας. Κείμενα των Αντώνη Μοσχοβάκη, Νίκου Κολοβού, Τάσου Γουδέλη, Μπάμπη Κολώνια, Ελένης Βλάχου, Ζαν ντε Μπαρονσελί, Ερίκ Ρομέρ, Κόρελ Ράιζ, Μαρσέλ Μαρτέν, Γ. Π. Σαββίδη, Κώστα Σταματίου, Ευγένιου Ιονέσκο, Ντέιβιντ Ρόμπινσον, κ.ά. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Δ. Θ. Αρβανίτης. Σελ. 190. Σε συνεργασία με τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997 και τις εκδόσεις Καστανιώτη. 1995.

Φρίντα Λιάππα, Επιμέλεια: Κλαίρη Μπισοτάκη με τη συνεργασία του Κυριάκου Αγγελάκου. Κείμενα: Κλαίρη Μπισοτάκη, Γιώργος Μπράμος, Αχιλλέας Κυριακίδης, Γιώργος Μαρκόπουλος. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Τέτη Καμουτσά. Σελ. 40. 1995. (Εξαντλημένο).

Γρηγόρης Γρηγορίου, Σύνταξη: Δημήτρης Χαρίτας. Κείμενα των Γρηγόρη Γρηγορίου, Δημήτρη Χαρίτου, Τάσου Γουδέλη, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Γιάννη Σολδάτου, Δημήτρη Παναγιωτότου, Γιάννη Μαρκόπουλου, Τάσου Ζωγράφου, Θόδωρου Αδαμόπουλου, Ελίζας Άνας Δελβερούδη, Αγλαΐας Μητροπούλου, Κώστα Φέρρη, Γρ. Δανάλη, Γ. Μιχαλόπουλου, Ν. Γαροφάλου, Γ. Λαζαρίδη, Μάριου Πλωρίτη, Γ. Ν. Μακρή, Ελένης

Βλάχου, Κώστα Σταματίου, Ροζίτας Σώκου, Παύλου Παλαιολόγου, Νέστορα Μάτσα, Αχιλλέα Μαμάκη, Νίκου Κοντού, Αντώνη Μοσχοβάκη, Σπύρου Βραχωρίτη, Μαρίας Παπαδοπούλου, Τόνιας Μαρκετάκη, Νίκου Μπακόλα, Κώστα Πάρλα, Μιρέλλα Γεωργιάδου, κ.ά. Σελ. 160. Σε συνεργασία με την ΠΕΚΚ και τις εκδόσεις Αιγόκερως. 1996.

Τάκης Κανελλόπουλος, Επιλογή κειμένων: Αλέξης Ν. Δερμετζόγλου. Κείμενα των Αλέξη Ν. Δερμετζόγλου, Νίκου Κολοβού, Μπάμπη Κολώνια, Κώστα Κωνσταντινίδη, Αλεξάνδρας Λαδικού, Ηλία Πετρόπουλου, Αλεξάνδρου Μουμτζή, Διόνυσου Ανδρώνη, Κώστα Φέρρη, Ηλία Χ. Παπαδημητράκοπουλου, Νίκου Κούνδουρου, Γιώργου Καρυπίδη, Μάρκου Χολέβα, Δημήτρη Καρέλλη, Ανδρέα Τύρου, Δήμου Θέου, Μόνας Κιτσοπούλου, Ροζίτας Σώκου, Βασίλη Μπαζζίκη, Ηλία Κανέλλη, Στράτου Κερσανίδη, Γ. Π. Σαββίδη, Αντώνη Μοσχοβάκη, Πάνου Κοκκαλένιου, Κώστα Σταματίου, Μάριου Πλωρίτη, Μαρσέλ Μαρτέν, Γ. Κ. Πηλιχού, Βασιλή Ραφαηλίδη, Κωστούλας Μητροπούλου, Διαμάντη Λεβεντάκου, Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Γ. Ι. Μαλαξιώτη, Μαρίας Παπαδοπούλου, Κώστα Πάρλα, Δημήτρη Δανίκα κ.ά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Επιμέλεια έκδοσης: Γιάννης Σολδάτος. Σελ. 144. Σε συνεργασία με την ΠΕΚΚ και τις εκδόσεις Αιγόκερως. 1997.

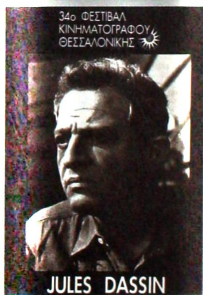
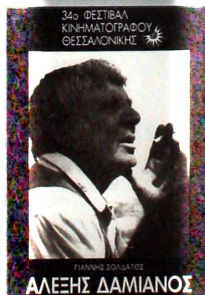
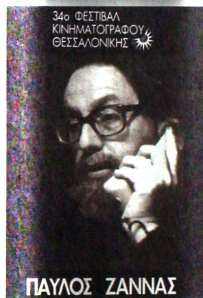
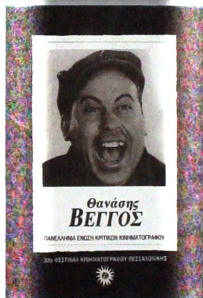
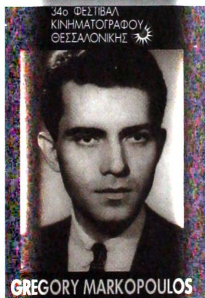
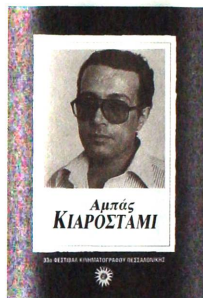
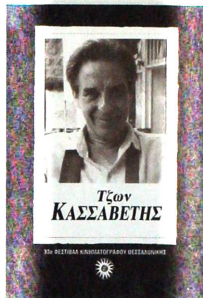
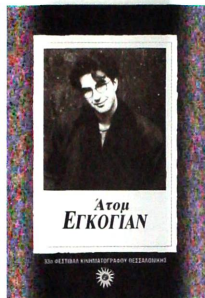
ΑΠΠΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θανάσης Βέγγος. Επιμέλεια: Γιάννης Μπακογιαννόπουλος, Γιάννης Σολδάτος. Κείμενα των Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Τάκη Παπαγιαννίδη, Χρήστου Βακαλόπουλου, Γιάννη Σολδάτου, Δημήτρη Κολιοδήμου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιάννης Τζερμιάς. Σελ. 64. Σε συνεργασία με την Π.Ε.Κ.Κ. και τις εκδόσεις Αιγόκερως. 1992. (Εξαντλημένο).

Άτομ Εγκόγισαν. Επιμέλεια-μετάφραση κειμένων: Σώτη Τριανταφύλλου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιάννης Τζερμιάς. Σελ. 24. 1992. (Εξαντλημένο).

Αμπάς Κιαροστάμι. Επιμέλεια-μετάφραση κειμένων: Σώτη Τριανταφύλλου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιάννης Τζερμιάς. Σελ. 32. 1992. (Εξαντλημένο).

Φιλμογραφία της Θεσσαλονίκης, του Τάκη Σερφέα. Γενική επιμέλεια:

Γιώργου Κορδομενίδης. Σελ. 72. Εκδόσεις Εντευκτηρίου. 1992. (Εξαντλημένο).

Παύλος Ζάννας. Επιμέλεια: Λευτέρης Ξανθόπουλος. Α' μέρος: Κείμενα της Μαρίας Δελθανάση, του Γιώργου Μπράμου, του Παύλου Ζάννα κ.ά. Β' μέρος: «Σελίδες για τον Παύλο Ζάννα», ανάτυπο από το περιοδικό «Εντευκτήριο», με κείμενα των Π. Ζάννα, Δ. Δασκαλόπουλου, Δ. Ν. Μαρωνίτη, Σπ. Τσακιά, Κίρης Τσιτσέλη, Στέλιου Νέστορα, Π. Πούλου, Μ. Τρικούκη, Ελ. Μ. Λαζορίδου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου. Σελ. 96. Σε συνεργασία με τις εκδόσεις Αιγόκερως. 1993. (Εξαντλημένο).

Gregory Markopoulos. Επιμέλεια: Νίκος Φένεκ Μικελίδης, Δημήτρης Κολιοδήμος. Κείμενα των Ν. Φ. Μικελίδη, Δ. Κολιοδήμου, Γκρέγκορι Μαρκόπουλου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου. Σελ. 32. Σε συνεργασία με την Π.Ε.Κ.Κ. 1993. (Εξαντλημένο).

Michael Haneke, της Σώτης Τριανταφύλλου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Τασία Δια-

μαντοπούλου, Ερσίλια Μπαχάουερ, Μαίρη Ζαχουλίτου. Σελ. 16. 1994. (Εξαντλημένο).

Θησαυροί του Ιρανικού Κινηματογράφου - Αφιέρωμα στον Μοχσέν Μαχμαλμπαφ. Επιμέλεια-μετάφραση κειμένων: Σώτη Τριανταφύλλου. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Πάρις Χαβιάρας. Σελ. 16. 1995. (Εξαντλημένο).

Ειρήνη Παπαά. Επιλογή ύλης και επιμέλεια: Παντελής Κορακιάς. Κείμενα των Κώστα Γεωργουσόπουλου, Αλέκου Σακελλάριου, Φριξίου Ηλιάδη, Βασιλη Μάρου, Μιχάλη Κακογιάννη, Παντελή Κορακιάς, κ.ά. Σελ. 48. 1997.

Tutto Fellini. Επιμέλεια: Θωμάς Λιναράς. Κείμενα των Θωμά Λιναρά, Martin Scorsese, Federico Fellini. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Πηλειδής Creator S.A. Σελ. 80. Σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ, τον ΟΠΠΕ Θεσσαλονίκη 1997, το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο και το Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. 1997.

ΚΑΤΑΠΟΓΟΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

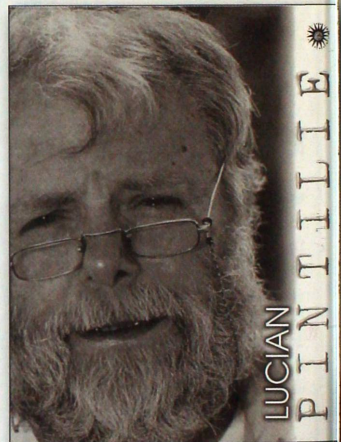
David Cronenberg: Τα παράξενα αντικείμενα του πόθου. Επιμέλεια έκδοσης: Αγγελική Αθανασίου. Σελ. 28. Χορηγός: Reprotime Α.Ε.-Αρίων. (1993).

Nam June Paik. Δίγλωσση έκδοση (με όλα τα κείμενα στα ελληνικά και στα αγγλικά). Υπεύθυνοι έκδοσης: Μαρία Ιωάννου, Θρασύβουλος Γιάτσος. Κείμενα: Θρασύβουλος Γιάτσος, Nam June Paik, John Cage, Wulf Herzogenrath, Eva Keller. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Μαρία Ιωάννου. Σελ. 48. Χορηγός: West-Visuals. (1994).

Σεργκέι Παρατζάνωφ. Επιμέλεια έκδοσης: Ερσίλια Μπαχάουερ, Τασία Διαμαντοπούλου, Μαίρη Ζαχουλίτου. Κείμενο: Ανδρέας Παγουλάτος. Σελ. 16. Χορηγοί: Reprotime Α.Ε. και «Β. Χατζηζαφειρίου-Φ. Κόχρης» Ο.Ε. (1994).

Josef Koudelka: Περιπλανήσεις. Συντονιστής έκδοσης: Γιάννης Δήμιου. Σχεδιασμός βιβλίου: Josef Koudelka. Καλλιτεχνική επιμέλεια: Βουβούλα Σκούρα. Κείμενα: Alain Bergala, Μαργαρίτα Μοντά. Επιμέλεια κειμένων: Αχιλλέας Κυριακίδης. Σελ. 100. (1995)

Σεργκέι Αϊζενστάιν: Σχέδια. Επιμέλεια έκδοσης: Πάρις Χαβιάρας. Κείμενο: Νίκος Κολοβός. Σελ. 20. (1995).

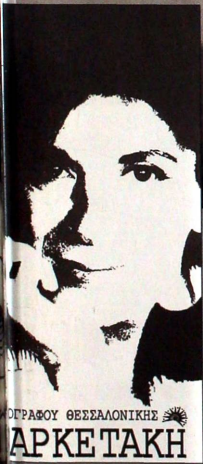

Peter Greenaway. Δίγλωσση έκδοση (με όλα τα κείμενα στα ελληνικά και στα αγγλικά). Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Ιωάννου. Lay out: Δημήτρης Μηλώσης. Κείμενα: Δημήτρης Επίδης, Peter Greenaway, Χρήστος Καλλιότης. Σελ. 40. (1996).

Carole Bellaïche: Portraits de Cinéma. Πολύπτυχο. Επιμέλεια: Carole Bellaïche. (1996).

Διονύσης & Βασίλης Φωτόπουλος: Ντύοντας την 7η Τέχνη. Σχεδιάση

καταλόγου: Πηλειδής Α.Ε.
- Αγγή Ζαμπούνη. Σελ. 50.
(1997)

Abbas Kiarostami. Επιμέ-
λεια: Δημήτρης Εϊπίδης.
Κείμενο: Νίκος Σαββάτης.
Σελ. 14. (1997).

■ Κάθε χρόνο το Φεστιβάλ εκδίδει έναν πολυσέλιδο αισθητικά φροντισμένο δίγλωσσο **κατάλογο**, με αναλυτικά στοιχεία για όλες τις προβαλλόμενες ταινίες και τους σκηνοθέτες τους. Ακόμη, κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ, εκδίδεται καθημερινά η επίσης δίγλωσση **εφημερίδα «Πρώτο πλάνο»**, που διανέμεται **δωρεάν** σε πολλά σημεία της Θεσσαλονίκης

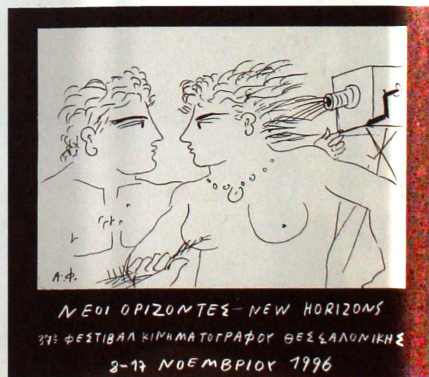
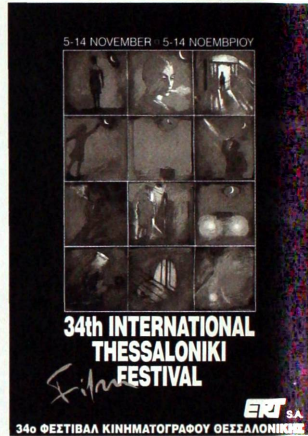
michael haneke

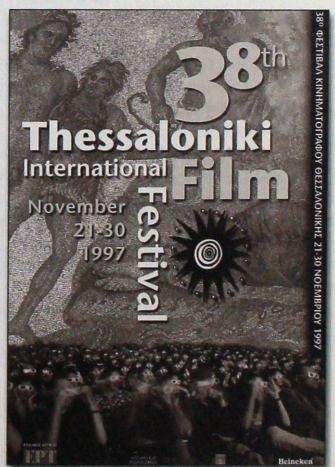
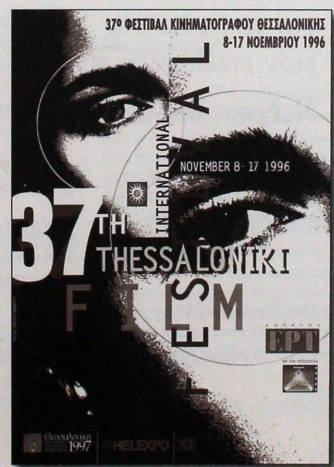
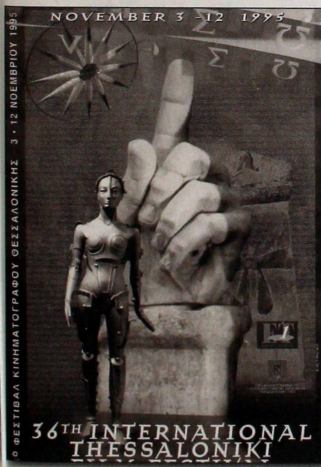
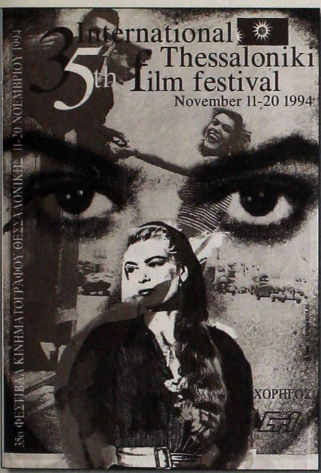
(Ξενοδοχεία, μπαρ, εστιατόρια, στην έξοδο των κινηματογράφων κλπ). Τα τελευταία χρόνια, το «Πρώτο πλάνο» εκδίδει και κάποια προφεστιβαλικά φύλλα, ώστε να ενημερώνεται έγκαιρα το κοινό της Θεσσαλονίκης για το πρόγραμμα της προσεχούς διοργάνωσης.

ΑΦΙΣΕΣ

Πιστεύοντας ότι η αφίσα ενός μεγάλου καλλιτεχνικού γεγονότος δεν πρέπει να έχει μόνο μια παροδική χρηστική αξία, αλλά να αποτελεί και η ίδια ένα καλλιτεχνικό γεγονός, το Φεστιβάλ επιδίωξε οι αφίσες του να είναι κυριολεκτικά έργα τέχνης. Στην επιδίωξη του αυτή βρήκε πολύτιμους συμπαροστάτες επιφανείς Έλληνες ζωγράφους που δέχτηκαν πρόθυμα να προσφέρουν έργα τους ειδικά για τις ανάγκες του Φεστιβάλ. Έτσι η αφίσα του 1992 είχε θέμα ένα έργο που δημιούργησε ειδικά για το Φεστιβάλ ο Γιάννης Ψυχοπαίδης και η αφίσα του 1993 ένα έργο επίσης φτιαγμένο ειδικά για το Φεστιβάλ από τον Κυριάκο Κατζουράκη. (Τις μακέτες των αφισών αυτών επιμελήθηκαν το 1992 η Ειρήνη Δαφέρμου και το 1993 η Ερσίλια Μπαχάουερ και η Τασία Διαμαντοπούλου). Στα επόμενα χρόνια, δυο άλλοι μεγάλοι ζωγράφοι μας, ο Αλέκος Φασιανός και ο Δημήτρης Μυταράς, δέχτηκαν να σχεδιάσουν τις αφίσες των Νέων Οριζόντων.

Αλλά και οι άλλες αφίσες του Φεστιβάλ, που φιλοτέχνησαν διακεκριμένοι γραφίστες (όπως ο Δ. Θ. Αρβανίτης και ο Σταύρος Κούλας) ήταν μεγάλης εικαστικής αξίας. Ειδικά το 1995, για την 100η επέτειο του Κινηματογράφου, την αφίσα του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης έκανε ο παγκοσμίου φήμης γραφίστας Benjamin Baltimore.

Είπαμ μια το Φεστιβάλ

Είπαμ για το Φεστιβάλ

«Ο Διευθυντής του Φεστιβάλ, Μιχάλης Δημόπουλος, κατόρθωσε να δώσει μια νέα πνοή στο θεσμό και να τον φέρει κοντά σε ένα νεανικό κοινό. Κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ, σ'αυτή την πόλη δεν αναπνέεις οξυγόνο, αναπνέεις σινεμά»

Μπερνάρντο Μπερτολούτσι

«Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης θα έπρεπε να είναι σημειωμένο με ένα λαμπερό αστέρι στον παγκόσμιο χάρτη των φεστιβάλ κινηματογράφου. Είναι ένα από τα πιο ζεστά και φιλόξενα φεστιβάλ που έχω ποτέ παρακολουθεί»

Τσαρλς Μπερνέτ

«Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης είναι ένας πολύ καλός τύπος για την ανάδειξη νέων σκηνοθετών»

Τζέριμ Σάτσμπεργκ

«Πολύ καλή επιλογή ταινιών και υπέροχο κοινό. Αυτά τα στοιχεία, σε συνδυασμό με το πολύ φιλικό και πρόθυμο προσωπικό, κάνουν το Φεστιβάλ πραγματικά υπέροχο. Το συστήνω ανεπιφύλακτα»

Σεργκέι Μποντράφ

«Καταφέρατε να οργανώσετε μια εκδήλωση τόσο περίπλοκη, που εκτιμώ ότι θα μετατρέψει αυτό το Φεστιβάλ σε μια ευρέως γνωστή και σοβαρή διοργάνωση για κινηματογραφιστές από όλο τον κόσμο.»

Οτάρ Ισσελιάνι

«Με την αποτελεσματική οργάνωσή του, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης διεκδικεί μια από τις πρώτες θέσεις. Το πρόγραμμά του είναι μεγάλο, πλούσιο και πρωτότυπο. Ένα μεγάλο μπράβο!»

Κλωντ Σαμπρόλ

«Είμαι ενθουσιασμένος και κολακευμένος που συμμετέχω στο τμήμα των Νέων Οριζώντων του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης»

Ντέβιντ Κρόνεν-

μπεργκ

«Είναι ένα πολύ σημαντικό γεγονός, και για την πόλη της Θεσσαλονίκης και για τον παγκόσμιο κινηματογράφο»

Άτομ Εγκόγιαν

«Συγκινήθηκα από την πρόσκληση που μου έγινε να παρουσιάσω τις ταινίες μου εδώ. Στη Θεσσαλονίκη είχα την αίσθηση ότι ο βαλκανικός κινηματογράφος βελτιώνεται όλο και περισσότερο»

Λουσιάν Πιντλίε

«Είναι ένα υπέροχο Φεστιβάλ. Το να συναντάς και να γνωρίζεις κανείς νέους σκηνοθέτες είναι μια αναγκαίατητα, καθώς αντιπροσωπεύουν το μέλλον του σινεμά»

Τσιβαν Ζάμπο

«Πιστεύω ότι το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ενθαρρύνει πολλούς κινηματογραφιστές, ιδιαίτερα τους νέους από όλο τον κόσμο. Νομίζω πως αυτό το φεστιβάλ βαθμιαία θα γίνει πολύ σημαντικό ως κινηματογραφικό κέντρο ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή, σε μια κρίσιμη εποχή για τον παγκόσμιο κινηματογράφο»

Ναγκίσα Όσμου

«Χρυσάτω ευγνωμοσύνη σ' αυτούς που με κάλεσαν σε ένα τόσο ευχάριστο φεστιβάλ. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την εξαιρετικά φιλική υποδοχή που μου έγινε»

Μανουέλ ντε Ολιβέιρα

«Είναι ένα πολύ καλό οργανωμένο φεστιβάλ, που διαθέτει μια καλή επιλογή ταινιών και βοηθά νέους ταλαντούχους σκηνοθέτες να

φτάσουν στο κοινό»

Νέλσον Περέιρα ντος Σάντος

«Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης διακρίνεται για την εξαιρετική επιλογή ταινιών και τη φιλική του ατμόσφαιρα»

Σάλλυ Πότερ

«Αξίζουν συγχαρητήρια στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για τα κριτήρια των επιλογών του»

Ντέρεκ Μάλκολμ

Έγγραφα για το Φεστιβάλ

«Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, από το 1960, ήταν η σημαντικότερη εκδήλωση για τον ελληνικό κινηματογράφο, και από το 1992 είναι ένα από τα σπουδαιότερα κινηματογραφικά φεστιβάλ για νέους σκηνοθέτες από όλο τον κόσμο»

La Repubblica

«Το 38ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ξεκίνησε πριν από λίγες μέρες και ήταν μια πολύ εντυπωσιακή εκδήλωση. Αν και είναι μόλις έξι χρόνια που έχει γίνει διεθνές φεστιβάλ, πρόσφερε μια εκπληκτική γκάμα ταινιών και σκηνοθετών από όλο τον κόσμο»

Film Comment

«Το Φεστιβάλ επιδεικνύει τέτοια συνέπεια στην προβολή του κινηματογράφου τέχνης και το κοινό του είναι τόσο δεκτικό, ώστε οι νέοι σκηνοθέτες που παρουσιάζονται στη Θεσσαλονίκη έχουν τη ευκαιρία να αρχίσουν να αποκτούν τη διεθνή φήμη που χρειάζονται για να συνεχίσουν να παράγουν ενδιαφέρουσες και πρωτότυπες δουλειές.»

Filmaker

«Η Ελλάδα φιλοξενεί τον επίδοξο νέο κινηματογράφο από όλον τον κόσμο. Ένα πρόγραμμα που συγκρίνεται μ' αυτό του Φόρουμ του Βερολίνου.»

Frankfurter Rundschau.

«Το Φεστιβάλ επιδιώκει να ανακαλύπτει τα νέα ταλέντα του παγκόσμιου κινηματογράφου, ενώ παράλληλα δίνει την ευκαιρία στους Έλληνες κινηματογραφιστές να συναντούν συναδέλφους τους από το εξωτερικό και να

προωθούν τον ελληνικό κινηματογράφο που είχε πέσει σε τέλμα για ένα διάστημα.»

Le Monde

«Χρόνο με το χρόνο, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης κερδίζει σπουδαιότητα ανάμεσα στα ανά τον κόσμο κινηματογραφικά φεστιβάλ - και κυρίως κατακτά την εμπιστο-

σύνη του κοινού!»

Der Tagesspiegel

«Υπάρχουν πολλά κινηματογραφικά φεστιβάλ στην Ευρώπη σήμερα, αλλά το Διεθνές Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης αξίζει να αναγνωριστεί, κυρίως για την προβολή των Βαλκανίων κινηματογραφιστών»

The Wall Street Journal Europe

«Η Θεσσαλονίκη υπόσχεται στους φίλους του κινηματογράφου μια πραγματική γιορτή. Το Φεστιβάλ, που διευθύνει εξαιρετικά ο Μ. Δημόπουλος, προσφέρει, πέρα από μια δυνατή επιλογή νέων ταινιών από όλο τον κόσμο, μια μεγάλη επιλογή από αναδρομικά και ειδικά αφιερώματα»

Cahiers du Cinéma

«Το φεστιβάλ είναι το παλιότερο και σημαντικότερο

κινηματογραφικό γεγονός της Ελλάδας. Η Θεσσαλονίκη στοχεύει σε μια νέα γενιά κινηματογραφιστών, αλλά και σε υψηλής ποιότητας ανεξάρτητες παραγωγές καθιερωμένων σκηνοθετών»

The International Film Guide

«Τόσο η πόλη όσο και το φεστιβάλ συνδυάζουν την

παράδοση με το νεωτερισμό... Το πιο φιλόξενο από όλα τα φεστιβάλ και η πιο όμορφη από όλες τις ελληνικές πόλεις, ετοιμάζονται για τα πλήθη των επισκεπτών του 1997 και για την πιο εντυπωσιακή διοργάνωση στην ιστορία του Φεστιβάλ»

Sight and Sound

«Με περισσότερους καλεσμένους και μεγαλύτερο κοινό από κάθε άλλη φορά, το 1996 η Θεσσαλονίκη τα πήγε καλύτερα από ποτέ άλλοτε!»

Moving Pictures

«Φέτος, το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης έχει ένα ακόμα πιο ευρύ πρόγραμμα από τις άλλες χρονιές... και οι αισθήσεις γεμίζουν από νέους ανθρώπους»

L'Unità

ΟΛΥΜΠΙΟΝ. Η ΜΟΝΙΜΗ ΕΣΡΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΕΝΑ «ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

48

Από το φθινόπωρο του 1997 το Φεστιβάλ απέκτησε **μόνιμη στέγη**: το κτιριακό συγκρότημα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ, που βρίσκεται στην καρδιά της Θεσσαλονίκης και όπου διοργανώθηκε το 1960 η πρώτη Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου. Οι **δυο αίθουσες προβολών** του συγκροτήματος, ριζικά ανακαινισμένες και πλήρως εξοπλισμένες με τα πιο σύγχρονα μηχανήματα, εξασφαλίζουν **ιδανικές συνθήκες προβολής** και παρακολούθησης ταινιών. Η χρήση των δυο αυτών αιθουσών δεν θα περιορίζεται μόνο στο δεκαήμερο της ετήσιας φεστιβαλικής διοργάνωσης, αλλά θα επεκτείνεται και σε **όλη τη διάρκεια της χειμερινής κινηματογραφικής περιόδου με καθημερινές προβολές**. Συγκεκριμένα:

- Η μεγάλη αίθουσα του συγκροτήματος, ΟΛΥΜΠΙΟΝ I θα λειτουργεί όλο τον χειμώνα ως κινηματογράφος **πρώτης προβολής**, προβάλλοντας σε **αποκλειστικότητα** επιλεγμένες ταινίες σε συνεργασία με γραφεία διανομής. Στην ίδια αίθουσα θα φιλοξενοούνται από δω και στο εξής και οι **καθιερωμένες προφεστιβαλικές εκδηλώσεις**, που οργανώνει κάθε χρόνο το Φεστιβάλ.
- Η **δεύτερη** αίθουσα του συγκροτήματος, ΟΛΥΜΠΙΟΝ

II, τις **μιάς εβδομάδες** της περιόδου θα λειτουργεί επίσης ως κινηματογράφος **πρώτης προβολής**, με επιλεγμένες ταινίες καλλιτεχνικών προδιαγραφών, ενώ τις υπόλοιπες εβδομάδες θα φιλοξενεί **αφιερώματα** (σε

μεταμεσονύκτιες προβολές, εκπαιδευτικά προγράμματα με σεμινάρια, συνέδρια κ.ά.

- Το **καφέ-μπαρ** του ΟΛΥΜΠΙΟΝ II θα αποκτήσει **ειδικευμένο κινηματογραφικό χαρακτήρα**, με ανάλογη διακόσμηση, μουσική, κινηματογραφικά περιοδικά και CD κλπ, και θα έχει **συνεχή λειτουργία** (ανεξάρτητα από το ωράριο της κινηματογραφικής αίθουσας).

- Για την ενημέρωση του κοινού της Θεσσαλονίκης για το πρόγραμμα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ και τις ποικίλες εκδηλώσεις που θα πραγματοποιούνται εκεί, προβλέπεται η έκδοση **μηνιαίας εφημερίδας**.

σκηνοθέτες, ηθοποιούς, εθνικές κινηματογραφίες, κινηματογραφικά είδη κλπ), που θα διοργανώνονται σε συνεργασία και με άλλους φορείς (ξένα Ινστιτούτα, άλλους κινηματογραφικούς φορείς κλπ), καθώς και **ειδικά προγράμματα** όπως κινηματογράφος για παιδιά,

Το Φεστιβάλ φέρνει τον Κινηματογράφο στα Σχολεία

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, επιδιώκοντας την **ανάπτυξη της κινηματογραφικής παιδείας**, ειδικότερα στους νέους, έχει καταρτίσει ένα φιλόδοξο **πρόγραμμα δράσης**, καθ' όλη τη διάρκεια της **σχολικής χρονιάς**, το οποίο θα αρχίσει να εφαρμόζεται μόλις εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Συγκεκριμένα, η πρόταση του Φεστιβάλ έχει ως εξής:

- Οργανώνονται στο Ολύμπιον II, σε μια περίοδο 26 περίπου εβδομάδων (από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάιο), **καθημερινές πρωινές προβολές** που απευθύνονται σε **μαθητές της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** του Δήμου Θεσσαλονίκης, με δυνατότητα επέκτασης του προγράμματος και στα σχολεία των Δήμων της ευρύτερης Θεσσαλονίκης, του νομού και των γειτονικών νομών. Το πρόγραμμα αφορά αρχικά τα 120 Δημοτικά Σχολεία, 45 Γυμνάσια και 35 Λύκεια του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Το πρόγραμμα προβολών προβλέπει κάθε εβδομάδα **τρεις διαφορετικές ταινίες** για τα παιδιά του **Δημοτικού**, του **Γυμνασίου** και του **Λυκείου** ξεχωριστά, όπως υπαγορεύουν οι εκπαιδευτικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα κάθε ηλικίας. Οι 75 ταινίες που θα προβληθούν συνολικά θα επλεγούν με αυστηρά κριτήρια από το Studio-παράλληλο κύκλωμα, την Ταυνοθήκη της Ελλάδος και αλλού.

- **Πέντε προγραμματισμένες προβολές την εβδομάδα**, εκ των οποίων τρείς θα απευθύνονται σε μαθητές του Δημοτικού και από μία σε μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου αντίστοιχα. Κάθε προβολή θα πλαισιώνεται από σχετική **εισήγηση** από συνεργάτη του Φεστιβάλ και θα συνοδεύεται από **οπτικοακουστικό και έντυπο υλικό**, τονίζοντας τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα του προγράμματος παράλληλα με τον ψυχαγωγικό.
- Ειδικά για τους **μαθητές των Λυκείων**, ταυτόχρονα με τις προβολές, θα διοργανωθεί **ειδικό σεμινάριο** γύρω από το **πώς γυρίζεται μια ταινία** (βασικές αρχές σκηνοθεσίας-σεναρίου και μοντάζ), που θα ακολουθηθεί από **πραγματικό γύρισμα και επεξεργασία** της ταινίας. Ειδικός **καθηγητής σχολής κινηματογράφου** θα εξηγήσει στους μαθητές κάθε Λυκείου ποιές είναι οι βασικές αρχές της δημιουργίας μιας ταινίας, με χαρακτηριστικές αναφορές στις τεχνικές και τη χρησιμότητα του σεναρίου, σύντομη ανάλυση της δουλειάς του σκηνοθέτη καθώς και επεξήγηση της χρήσης του μοντάζ. Κατόπιν, αφού επεξεργαστεί μαζί τους ένα μικρό **σενάριο που θα φτιάξουν τα παιδιά**, θα καθοδηγήσει τα γυρίσματα σε βίντεο και θα επιμεληθεί, παρουσία τους, το μοντάζ.
- Στο τέλος του έτους, αφού ολοκληρωθούν τα γυρίσματα των ταινιών όλων των σχολείων, θα πραγματοποιηθεί ένα **διαγωνιστικό μαθητικό φεστιβάλ** με τις ταινίες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

- Σε δεύτερη φάση το πρόγραμμα θα μπορούσε να αναπτυχθεί με τη δημιουργία σεμιναρίων σχετικά με τον κινηματογράφο για τους εκπαιδευτικούς.
- Η συμμετοχή των σχολείων στο παραπάνω πρόγραμμα εντάσσεται στα πλαίσια των προβλεπομένων, από το νόμο και τους κανονισμούς του Υπουργείου Παιδείας, πολιτιστικών εκδηλώσεων εκπαιδευτικού χαρακτήρα, όπως επισκέψεις σε Μουσεία, εκθέσεις κ.λπ.
- Το πλήρες πρόγραμμα των προβολών καθώς και το ενημερωτικό υλικό που αφορά την διοργάνωση θα αποσταλεί εγκαίρως σε όλα τα σχολεία ώστε να μπορούν να προγραμματίσουν την επίσκεψή τους στην επιθυμητή ημερομηνία μετά από συνεννόηση με το Φεστιβάλ
- Παράλληλα, η ιδιαίτερη αυτή σχέση που επιδιώκει να εγκαταστήσει το Φεστιβάλ με τα παιδιά της πόλης, θα ενισχυθεί με την οργάνωση ειδικών "παιδικών" πρωινών προβολών τις Κυριακές (ένα είδος ΣΙΝΕΑΚ).
- Κατά τη διάρκεια των διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα θα διοργανώνονται ειδικά εορταστικά προγράμματα.

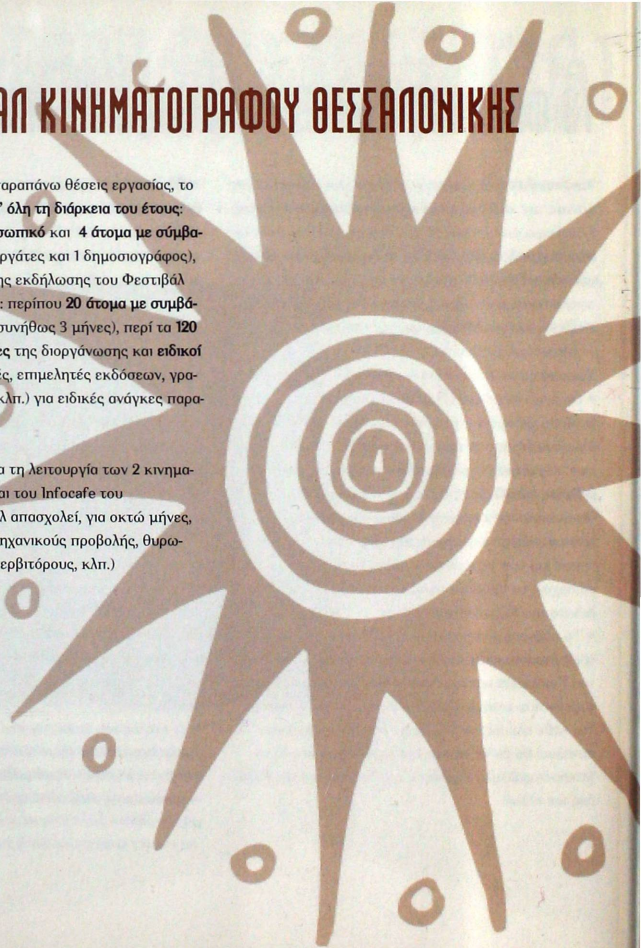
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είναι ένας οργανισμός διαρκούς λειτουργίας, με συνεχώς διευρυνόμενες δραστηριότητες. Ο άρτιος προγραμματισμός της ετήσιας δεκαήμερης εκδήλωσης, η αποτελεσματική συμμετοχή του σε ποικίλες κινηματογραφικές συνδιοργανώσεις που γίνονται στη διάρκεια όλου του χρόνου και, τώρα, η λειτουργία δύο κινηματογραφικών αιθουσών πρώτης προβολής (ΟΛΥΜΠΙΟΝ I και ΟΛΥΜΠΙΟΝ II), προϋποθέτουν συνεχή ενημέρωση, πλήθος επαφών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεγάλο όγκο αλληλογραφίας, οικονομικές διαπραγματεύσεις, κλπ.

Για την κάλυψη αυτών των αναγκών, δηλαδή για την εξυπηρέτηση και αποτελεσματική υλοποίηση των σκοπών του Φεστιβάλ, στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του προβλέπονται 24 θέσεις μόνιμου προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, και επί πλέον ειδικοί Συνεργάτες και Σύμβουλοι της Διοίκησης, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με ειδικές γνώσεις και ενασχόληση στον κινηματογράφο.

Αυτή τη στιγμή, για τις παραπάνω θέσεις εργασίας, το Φεστιβάλ απασχολεί **καθ' όλη τη διάρκεια του έτους: 15 άτομα ως μόνιμο προσωπικό και 4 άτομα με σύμβαση έργου** (3 Ειδικοί συνεργάτες και 1 δημοσιογράφος), ενώ για την οργάνωση της εκδήλωσης του Φεστιβάλ απασχολούνται **εποχιακά: περίπου 20 άτομα με συμβάσεις ορισμένου χρόνου** (συνήθως 3 μήνες), **περί τα 120 άτομα για τις δέκα ημέρες** της διοργάνωσης και **ειδικοί συνεργάτες** (μεταφραστές, επιμελητές εκδόσεων, γραφίστες, δημοσιογράφοι, κλπ.) για ειδικές ανάγκες παραγωγής.

- Ειδικά για τη λειτουργία των 2 κινηματογραφικών αιθουσών και του Infocafe του ΟΛΥΜΠΙΟΝ το Φεστιβάλ απασχολεί, για οκτώ μήνες, **15 άτομα** προσωπικό. (Μηχανικούς προβολής, θυρωρούς, ταμίες, πωλητές, σερβιτόρους, κλπ.)

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘ.

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΤΜΗΜΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΟΛΥΜΠΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΠΡΟΒΟΛΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜ/ΣΜΟΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΔΙΘΥΣΩΝ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΓΡ/ΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΥΠΟΤΙΤΛΙΣΜΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΤΥΠΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

ΜΗΧ/ΡΓΑΝΩΣΗ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜ/ΣΜΟΣ

ΠΡΟΓ/ΜΑΤΙΣΤΕΣ

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
ΤΑΙΝΙΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ
ΥΛΙΚΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ

ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

MARKETING

ΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΝΤΥΠΑ

ΑΡΧΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Από το 1992, χρονιά της διεθνοποίησής του, το Φεστιβάλ παρουσίασε μία **αλματώδη εξέλιξη** στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, όχι μόνο με τη διεύρυνση του προγράμματός του κατά το δεκαήμερο τέλεσής του, αλλά και με την πραγματοποίηση πολλών παράλληλων εκδηλώσεων (αφιερώματα, εκθέσεις, συναυλίες κ.ά.) καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αυτή η ανάπτυξη δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την εξεύρεση και άλλων πόρων, πέρα από την κρατική επιχορήγηση και τα ίδια έσοδα του φεστιβάλ (από εισιτήρια, πωλήσεις εντύπων κλπ). Οι πόροι αυτοί εξασφαλίστηκαν από: **α)** φορείς που έχουν σχέση είτε με το Φεστιβάλ, είτε με τον κινηματογράφο γενικότερα και **β)** ιδιώτες χορηγούς και διαφημιζόμενους. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι κατά το 1997 το Φεστιβάλ είχε -για το σύνολο των δραστηριοτήτων του- έναν κύκλο εργασιών 730.000.000 δρχ., από τα οποία το 59% (δηλαδή 430.000.000 δρχ.) καλύφθηκε από επιχορηγήσεις και το υπόλοιπο 41% (300.000.000 δρχ.) από άλλες πηγές.

Ο **προϋπολογισμός του 1998** προβλέπεται να ανέλθει στο **1.000.000.000 δρχ.**, ποσόν στο οποίο συμπεριλαμβάνονται: **α)** τα πάγια λειτουργικά έξοδα του οργανισμού του Φεστιβάλ, **β)** το κόστος της 39ης διοργάνωσης, **γ)** η λειτουργία δύο κινηματογραφικών αιθουσών πρώτης προβολής, ΟΛΥΜΠΙΟΝ I και ΟΛΥΜΠΙΟΝ II, **δ)** η παράλληλη κινηματογραφική δραστηριότητα, στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, **ε)** το πρόγραμμα "Κινηματογράφος για τα Σχολεία" και **στ)** η διαδικασία απονομής των Κρατικών Βραβείων ποιότητας. Το ποσόν αυτό προβλέπεται να καλυφθεί κατά **59%** από **κρατικές επιχορηγήσεις** μέσω ΥΠΠΟ, κατά **16%** από **ιδία έσοδα** του φεστιβάλ και κατά **25%** από συνδιοργανωτές (ιδίως κινηματογραφικούς) **φορείς, χορηγούς και διαφημιζόμενους.**

Από τα στοιχεία αυτά φαίνεται η ημμοσία που έχει για το Φεστιβάλ η ανεύρεση πόρων από άλλες πηγές. Στον τομέα αυτόν το Φεστιβάλ έχει εστιάσει την προσοχή του, με συνέπεια, τα τελευταία χρόνια, η εμφάνιση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης στο χώρο της διαφήμισης και των media shops να είναι πολύ θετική. Μετά από αλληπάλληλες και επίπονες προσπάθειες το Φεστιβάλ κατάφερε να προκαλέσει το ενδιαφέρον των διαφημιστικών γραφείων, καθώς και των υπευθύνων των μεγάλων εταιρειών που έχουν αναπτύξει δράση στην πραγματικά πολύ δύσκολη αγορά των πολιτιστικών χορηγιών. Με βάση τα αποτελέσματα μιας Ερευνας Αγοράς που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1996, χαραχτηκε το 1997 μια νέα πολιτική για εξεύρεση χορηγιών, που αποδείχτηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική.

1. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Η **HELEXPO**, η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης, είναι ο φορέας που “γέννησε” το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και το “μεγάλωσε”. Μετά τη θεσμική αλλαγή του 1986 υπήρξε, μαζί με το ΥΠΠΟ, συνδιοργανωτής του Φεστιβάλ και συνέχισε να συνεισφέρει στη λειτουργία και την οργάνωσή του, με την παροχή χώρων (στέγαση γραφείων, περίπτερα, Βελιδείο, κλπ.) και υπηρεσιών.

Ο **ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**, στην περίοδο 1992-97, υπήρξε συνδιοργανωτής σε δύο σημαντικές συναυλίες που δόθηκαν στο πλαίσιο του Φεστιβάλ (του Michael Nyman και του Zbigniew Preisner), καθώς και σε πολλές από τις προφεστιβαλικές εκδηλώσεις (Γάστρες του σύγχρονου γαλλικού κιν/φου, Έτσι ξεκίνησαν γνωστού δημιουργού, Ευρωπαϊκός κιν/φος: από το παλιό στο νέο, Ο μικρόκοσμος του Mike Leigh) που έγιναν στη Θεσσαλονίκη στα πλαίσια των «Δημητρίων». Επίσης, για δύο συνεχόμενες χρονιές, ο Δήμος Θεσσαλονίκης συνόδεψε με χρηματικό έπαθλο το βραβείο γυναικείας ερμηνείας του Ελληνικού Διαγωνιστικού τμήματος.

Η **ΕΡΤ Α.Ε.** έχει συνδεθεί, από το 1992, με το Φεστιβάλ ως βασικός χορηγός του, είτε με τη χορήγηση κάποιου ποσού, είτε με την εκχώρηση διαφημιστικού χρόνου, τον οποίο το Φεστιβάλ διαθέτει (πωλεί) στην αγορά. Ως βασικός χορηγός, η ΕΡΤ Α.Ε. (πέραν των άλλων αντιπα-

ροχών) διατηρεί, όλα αυτά τα χρόνια, το αποκλειστικό δικαίωμα προβολής της Τελετής Λήξης.

Το **ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ**, ένας κινηματογραφικός φορέας που τα ενδιαφέροντά του συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με αυτά του Φεστιβάλ, στηρίζει τον θεσμό και συνεργάζεται στενά στην προσπάθεια της διεθνούς προβολής της ελληνικής κινηματογραφίας στο πλαίσιο του Φεστιβάλ, οργανώνοντας κατ' έτος ένα market για την ελληνική παραγωγή, φροντίζοντας για τον υποτιτισμό των ταινιών στα αγγλικά, κλπ., αλλά και συμμετέχοντας στις δαπάνες φιλοξενίας επαγγελματιών από το εξωτερικό (παραγωγών, διανομέων, εκπροσώπων ανάλογων φορέων, κλπ.). Επίσης, το Ε.Κ.Κ. συνεισφέρει στην προβολή του Φεστιβάλ στο εξωτερικό, στο πλαίσιο των δικών του διεθνών επαφών.

Το **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ**, -στη δημιουργία του οποίου το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, πρωτοστάτησε και έκτοτε συμμετέχει ενεργά στη λειτουργία του με τη συμμετοχή του στο Δ.Σ. του οργάνου- συνεισφέρει κατ' έτος ένα ποσό για την οργάνωσή του.

Ο **ΟΙΠΠΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997**, κατά τα έτη 1994, 1995, 1996 και 1997, συμμετείχε σε σημαντικές εκδηλώσεις του Φεστιβάλ, ως συνδιοργανωτής (έκθεση γιγα-

ντοασίας, έκθεση Koudelka, συναυλία Preisner, αφιερώματα Παζολίνι, Κισλόφσκι, Κακογιάννη, Μορέτι, Μπερτολούτσι, Φελίνι). Το 1995 συμμετείχε ως συνδιοργανωτής όλης της διοργάνωσης.

Τα **ΞΕΝΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ**, τόσο της Αθήνας όσο και της Θεσσαλονίκης (Γαλλικό Ινστιτούτο, Ιταλικό Ινστιτούτο, Βρετανικό Συμβούλιο, Ινστιτούτο Γκαίτε κ.λπ.) έχουν συμβάλει ενεργά όλα αυτά τα χρόνια στην εξασφάλιση και χρηματοδότηση ειδικών αφιερωμάτων ή επιμέρους εκδηλώσεων.

Η **ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ** έχει συνεισφέρει επανειλημμένα στην πληρέστερη παρουσίαση αφιερωμάτων σε Έλληνες σκηνοθέτες, παραχωρώντας στο Φεστιβάλ ανακαινισμένες κόπες παλιών ταινιών.

Η **ΠΕΚΚ** (Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου) έχει συνεργαστεί με το Φεστιβάλ στη συμπαραγωγή εκδόσεων-μονογραφιών Ελλήνων σκηνοθετών (Γρηγόρης Γρηγορίου, Γκρέγορ Μαρκόπουλος, Τάκης Κανελλόπουλος κ.λπ).

• Ακόμη, πολλοί φορείς του εξωτερικού έχουν βοηθήσει την υλοποίηση προγραμμάτων του φεστιβάλ, είτε με παροχή σπάνιων και γι' αυτό ιδιαίτερα πολύτιμων ταινιών (Γαλλική Ταινιοθήκη, Ιταλική Ταινιοθήκη κλπ), είτε και με χρηματοδότηση κάποιων προγραμμάτων (UNIFRANCE).

2. ΙΔΙΩΤΕΣ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ. Ο κινηματογραφικός χώρος στήριξε όλα αυτά τα χρόνια τη δραστηριότητα του Φεστιβάλ, κυρίως με δωρεάν παροχή υπηρεσιών, ειδών και δικαιωμάτων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις παροχές της **KODAK** σε κινηματογραφικό και φωτογραφικό φιλμ, τις δωρεάν εκτυπώσεις ταινιών και **TELECINE** από τη **CINEMAGIC**, την ευγενή παραχώρηση του studio της **SOUND STUDIO**, την αφιλοκερή συνεργασία της **MANGOS STUDIO** στη δημιουργία και παραγωγή του τηλεοπτικού και κινηματογραφικού spot του Φεστιβάλ και, τέλος, την παραχώρηση ταινιών για προβολή στο Φεστιβάλ από τις εταιρίες **διανομής**.

Η ΜΥΛΟΣ Α.Ε. συνεργάζεται συστηματικά με το Φεστιβάλ, όχι μόνο παρέχοντας χώρους του **ΜΥΛΟΥ** ως meeting point για τους καλεσμένους του φεστιβάλ ή για την οργάνωση party, κλπ., αλλά και συμμετέχοντας ως συνδιοργανωτής σε πολλές εκδηλώσεις του Φεστιβάλ, ιδίως εκθέσεις και συνυλίες.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: Ο **ΑΝΤΕΝΝΑ 97,5 Θεσσαλονίκη** υπήρξε το 1995 χορηγός του προγράμματος «Ματιές στα Βαλκάνια». - Η **GRECOTEL** ήταν το 1995 χορηγός του αφιερώματος στον Μιχάλη Κακογιάννη. - Η **ASSOS INTERNATIONAL** ήταν χορηγός της έκθεσης γιγαντοσφίρας «Ζωγραφική στον κινηματογράφο», το 1995. - Το **ΟΥΖΟ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ** ήταν χορηγός του

αφιερώματος στην Ειρήνη Παππά το 1997. - Οι εταιρίες **SABA, FANNY Α.Ε.** και **EIKONA & ΗΧΟΣ** ήταν το 1997 χορηγοί της έκθεσης «Ντύοντας την 7η Τέχνη».

ΧΟΡΗΓΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ: Τις περιφερειακές εκδηλώσεις του Φεστιβάλ σε άλλες πόλεις της Βόρειας Ελλάδας, στήριξαν με τη χορηγία τους η **Τράπεζα Μακεδονίας-Θράκης**, η **Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης** και η **Καπνική Μιχαηλίδης Α.Ε.**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΒΡΑΒΕΙΩΝ: Τα βραβεία που έδινε η Κριτική Επιτροπή στις ταινίες του ελληνικού διαγωνιστικού τμήματος, συνοδεύονταν συνήθως από χρηματικά έπαθλα που έδιναν χορηγοί όπως : το **MEGA CHANEL**, ο **ΑΝΤΕΝΝΑ TV**, το **MEDIA DESK**, ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ο **ΟΙΠΠΕΘ** '97 κ.ά.

MEETING POINTS: Εκτός από το **ΜΥΛΟ**, δυο άλλα γνωστά μπαρ της Θεσσαλονίκης, **FURNELLO** και **CITY DINER**, συνεισέφεραν με τη χορηγία τους στην παροχή καλύτερης φιλοξενίας στους καλεσμένους του Φεστιβάλ.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: Με την παροχή εκπτώσεων ή με τη διάθεση ενός αριθμού δωρεάν εισιτηρίων, διευκόλυναν οικονομικά τη διακίνηση των καλεσμένων του Φεστιβάλ οι εταιρίες **Olympic Airways, MALEV, Hungarian Airlines** και **Iran Air**.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΕ ΕΙΔΗ: Πολλές εταιρίες διευκόλυναν τη λειτουργία του Φεστιβάλ με τη δωρεάν παροχή απαραίτητων ειδών όπως: αυτοκίνητα για τη μετακίνηση των επίσημων καλεσμένων, ποτά και αναψυκτικά, κινητά τηλέφωνα για τις ανάγκες ενδοεπικοινωνίας, κ.ά. Οι εταιρίες αυτές είναι: **Renault, Panafon, Informa, Toshiba, Domaine Carras, Asti Martini, Καρούλιας ΑΕΒΕ, Ιωαννίδης-Κεφάλας, Δαμκαλίδης Α.Ε. ΝΙΚΟΝ, Jacobs Suchard / Pavlides, Allied Domeco ΑΕΒΕ, 4GM Τεχνολογίες Νέων Μέσων, PEPSICO, Φωτοτεχνική** και το κατάστημα **ΚΟΥ-ΚΟΥ** που διέθεσε δωρεάν παιχνίδια για την παιδική γιορτή των Ν.Ο. το 1997. Επίσης, η **ΟΡΟ Βιλιδρίδης** κατασκεύασε την ειδική τιμητική πλακέτα που απένειμε το Φεστιβάλ το 1997 στον Ντην Ταβουλάρη.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Δωρεάν εξυπηρέτηση προσέφεραν στο Φεστιβάλ η ασφαλιστική εταιρία **Eurogroup Insurance**, η εταιρία ταχυ-μεταφορών **City Post** και, στον τομέα των εκδόσεων, η **Reprotime** και η **ΑΡΙΩΝ Α.Ε.**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ (μπαρ, εστιατόρια, κλπ) που προσέφεραν δωρεάν γεύματα ή ποτά για τους καλεσμένους του Φεστιβάλ ήταν: **ΑΙΓΛΗ, Bistrot Nikis, Clochard, De facto, Ελμδοφόρος, ΖΥΘΟΣ, Θερμαϊκός, Καφέ Ντορέ, Κρικέας, Malt's Jazz, Μόσκες, Miami, Μουράγιο, Μπεχτσόντρη, Nani-Nani, Νησιά, Novecento, Ονάνθη, Όμιλος Φίλων Θαλάσσης, Ουζερί ΑΓΟΡΑ, Ραγιάς, Stein, Ττιάνα, Τσίλικο, Viva Verdi**

Το Βραβείο Κοινού και η HEINEKEN

Με χορηγό την HEINEKEN θεσπίστηκε απο το 1996 η απονομή **“Βραβείου Κοινού”** για την δημοφιλέστερη ελληνική και την δημοφιλέστερη ξένη ταινία του επίσημου προγράμματος, μετά από μια διαδικασία ψηφοφορίας κατά την έξοδο των θεατών από τις αίθουσες. Χάρη στη σωστή και προσεκτικά μελετημένη προεργασία, αλλά και στην καλή οργάνωσή του κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ, μπορούμε να μιλάμε για μια ιδιαίτερα επιτυχημένη παρουσία του βραβείου κοινού, που έχει πα καθιερωθεί σαν **θεσμός**, άρρηκτα συνδεδεμένος με την HEINEKEN, όσον αφορά στο μήνυμα που έχει περάσει στο κοινό της Θεσσαλονίκης και γενικότερα όλης της Ελλάδας. Με αποτέλεσμα, η HEINEKEN να ταυτίζεται με την εικόνα του Φεστιβάλ και κυρίως να προβάλλεται ευρέως ως χορηγός του κινηματογράφου και ιδιαίτερα των νέων δυνάμεων που αναδύονται στον ελληνικό και διεθνή χώρο.

Το προσεχές 39ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου, που αποτελεί σταθμό στην ιστορία του θεσμού διότι ανοίγεται νέο κεφάλαιο με καινούργια δεδομένα, θέτει προϋποθέσεις για μια αναβάθμιση του «βραβείου κοινού», αφού με την κατάργηση του Ελληνικού Διαγωνιστικού τμήματος, το «Βραβείο κοινού - HEINEKEN» θα είναι για **το μόνο βραβείο** του Φεστιβάλ που θα δίνεται σε ελληνική ταινία

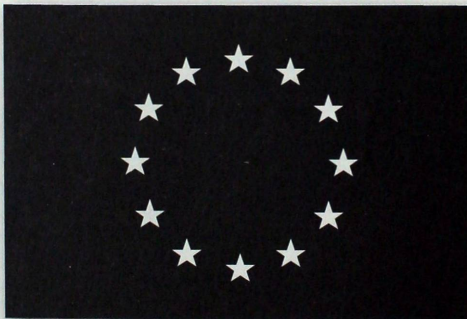
Συντονισμός των Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ Κινηματογράφου

56

Τα κινηματογραφικά φεστιβάλ έχει διαπιστωθεί ότι αποτελούν έναν σημαντικό αντισταθμιστικό παράγοντα στην τάση του ευρωπαϊκού κοινού να απομακρύνεται από τον κινηματογράφο και ιδιαίτερα από τις ευρωπαϊκές ταινίες. Μια τάση που μοιάζει δραματική αν σκεφτεί κανείς ότι, ενώ το 1960 το εισιτήριο που κόπηκαν στις αίθουσες των 15 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν 3 δισ., το 1990 ήταν μόνο 0,6 δισ. Ενώ παράλληλα είχε μειωθεί και το ποσοστό της συμμετοχής των ευρωπαϊκών ταινιών σ' αυτή την αγορά, πέφτοντας σε λιγότερο από 22%..

Πόλο αντίστασης σ' αυτά τα δεδομένα αποτελούν τα κινηματογραφικά φεστιβάλ, τα οποία -ανεξάρτητα από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα που έχει το καθένα από αυτά- όλα προσκαλούν σκηνοθέτες και ηθοποιούς από όλη την Ευρώπη, ευνοούν τη σχέση των δημιουργών με το κοινό και θέτουν τις βάσεις για την αναγέννηση της ευρωπαϊκής αγοράς. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο το 1995, από τις 7.500 ταινίες (μεγάλου και μικρού μήκους, μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ και κινουμένων σχεδίων) που προβλήθηκαν σ' αυτές τις κινηματογραφικές εκδηλώσεις, το 80% προέρχονταν από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και τον ίδιο χρόνο 600 ευρωπαϊκές ταινίες βρήκαν διανομέα μετά από την προβολή τους σε κάποια από αυτά τα φεστιβάλ.

Το 1995, οκτώ ευρωπαϊκά φεστιβάλ (ανάμεσά τους και το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης) αποφάσισαν να προωθήσουν τον **Συντονισμό των Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ Κιν-**

ματογράφου, με στόχους πολύ συγκεκριμένους:

- να αναπτύξουν μια καλλιτεχνική και πολιτιστική συνεργασία, λαμβάνοντας υπ' όψη τις ιδιαιτερότητες της ευρωπαϊκής κινηματογραφικής αγοράς,
- να δημιουργήσουν έναν Κώδικα Δεοντολογίας,
- να αναπτύξουν ένα δίκτυο ενημέρωσης με την έκδοση ενός ενημερωτικού δελτίου και τη δημιουργία κόμβου στο Internet,
- να προωθήσουν τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο,

- να συνεργαστούν σε τεχνικά ζητήματα όπως τα ενοίκια, η ασφάλιση και η κίνηση των ταινιών, ο υποτιτλισμός, η διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων προώθησης του ευρωπαϊκού κινηματογράφου κλπ,
- να ενημερώσουν τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή, Κοινοβούλιο κλπ) για τη δράση τους.

Συνειδητοποιώντας αυτή την πραγματικότητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Commission) αποφάσισε να στηρίξει οικονομικά και ηθικά τη συνεργασία των ευρωπαϊκών φεστιβάλ.

Στη **Συντονιστική Επιτροπή** των Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ Κινηματογράφου έχουν ενταχθεί πάνω από 100 φεστιβάλ από τις 15 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο 20μελές **Διοικητικό Συμβούλιο** αυτής της Επιτροπής συμμετέχει ο Διευθυντής του Φεστιβάλ Θεσσα-

λονίκης κ. **Μιχάλης Δημόπουλος**. Για τον συντονισμό της δράσης τους, εκπρόσωποι αυτών των φεστιβάλ συναντώνται τακτικά, τρεις φορές το χρόνο. Το 1997, η διάσκεψη της Συντονιστικής Επιτροπής έγινε στα πλαίσια του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης.

Το Φεστιβάλ σε αριθμούς

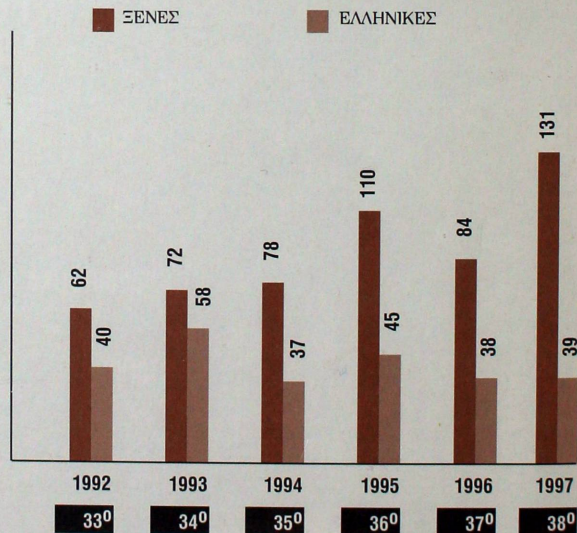
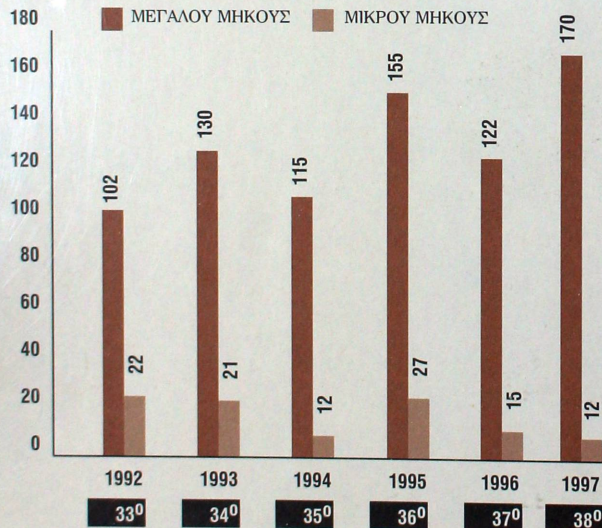

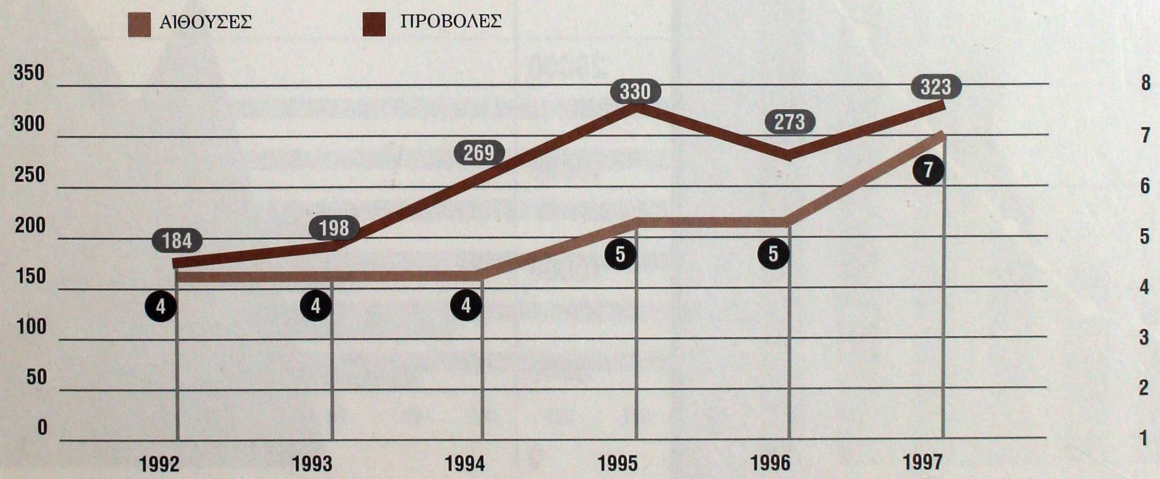
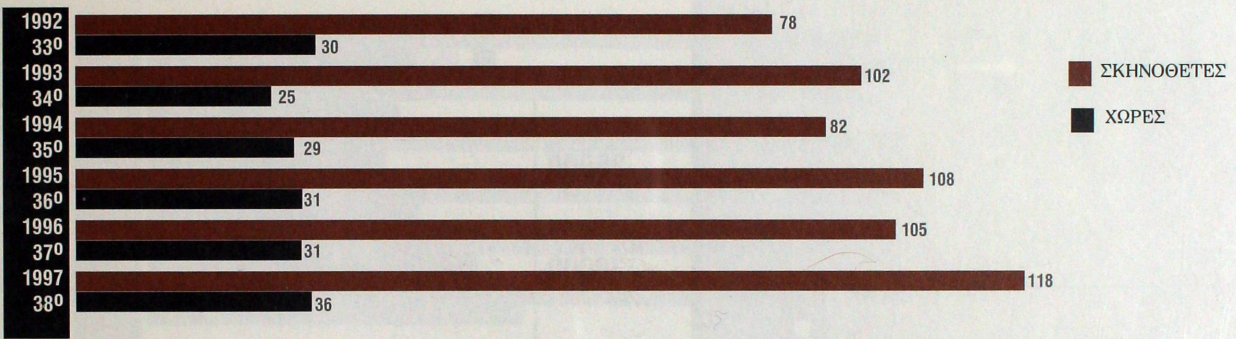
Συνοπτικά

Απολογιστικά

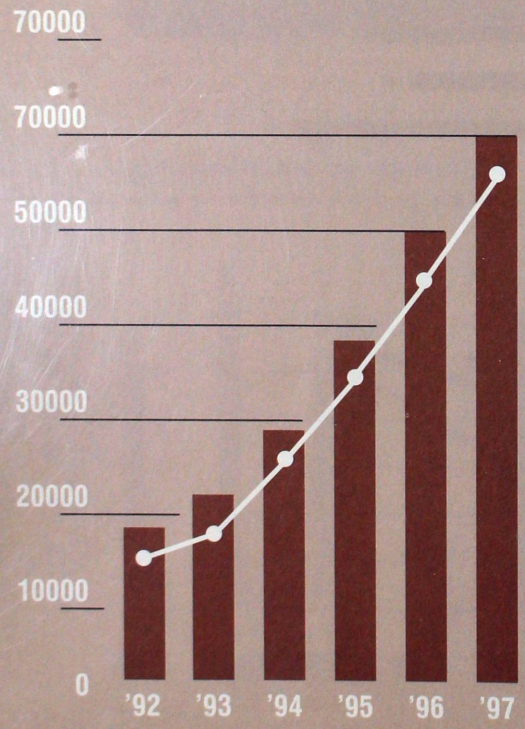
Στοιχεία

ΤΑΙΝΙΕΣ

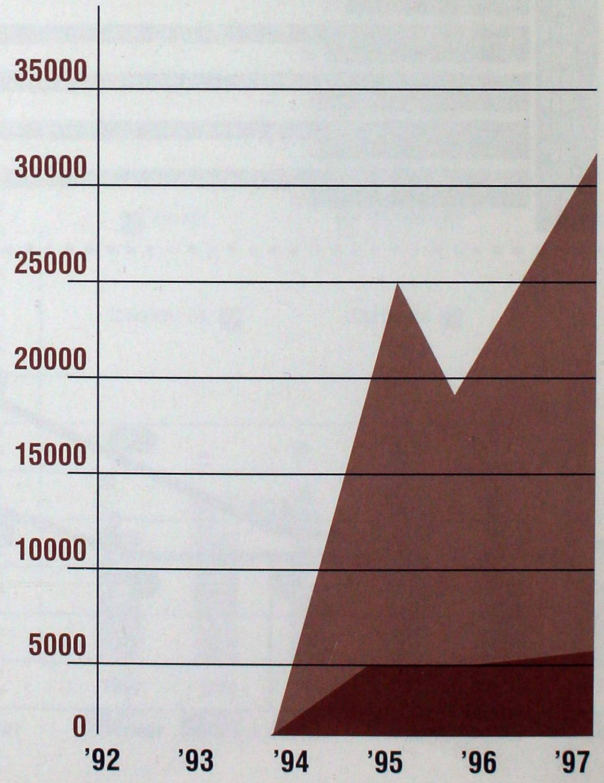

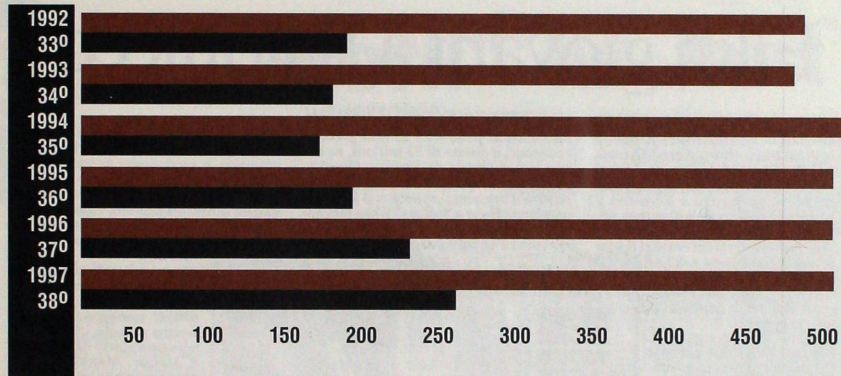

■ ΘΕΑΤΕΣ   ● — ΕΙΣΪΤΗΡΙΑ

■ ΘΕΑΤΕΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ / ΣΥΝΑΓΛΙΩΝ
 ■ ΘΕΑΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ

Selanik Film Festivali'nden izlenimler

Selanik, 1997'de Avrupa'nın kültür başkentini oluyor. Bu yılki Film Festivali gelecekteki etkinliklerin bir tür prova gibiydi. Altı Selçuk

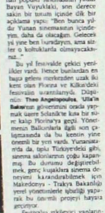

Foto: A. S. / A. S. / A. S.

Foto: A. S. / A. S. / A. S.

SPECTACLES

SALONIQUE, IND DE FILMS

Salonique, tout d'abord de la Mer Egée, évogue, pour l'amateur de cinéma, le Salonique, nul n'éprouve, seconde titre du Mademoiselle Douteur, de Georg Melihaj Pabst, les performances de Louis Jourvet ou de Jean-Louis Barrault et de Georges Wilk qui roulaient sur un trottoir pendant qu'un tueur assassinait sa victime. Pour sa trentième édition, le Festival qui, depuis que Michel Demopoulos est à la tête de la direction "Un dernier, est devenu international, passait outre ou souvenir et la folklore.

PAR LOUIS SEGUIS

34e FESTIVAL INTERNATIONAL I SALONIQUE
5-14 novembre 1997

messaloniki film festival

Vom 21. bis 30. November wird zum 34. Mal das internationale Thessaloniki Film Festival an der Kulturhauptstadt Europas 1997 stattfinden. Die Auswahl der Spielfilme und Dokumentarfilme in den verschiedenen Programmen schenken spezielle europäische und internationale Kinoerfahrungen.

Concluso il "Thessaloniki Festival": in concorso molte opere prime e seconde

Film giovani a Salonico

dal nostro inviato RENZO FEGATELLI

SALONICO - Nacque nel 1960 quello che oggi è il 34th International Thessaloniki Film Festival, dedicato nei primi anni al cortometraggio e in seguito al cinema greco. Il rilancio è avvenuto l'annoscoro, con un nuovo direttore, Michel Demopoulos, e con l'apertura internazionale. Festival del corto si tengono nelle città di Drama e di Larissa. Salonico ha riscoperto la sua vena internazionale e ha aperto al cine una sezione di concorso per prime e seconde.

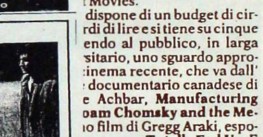
Quindici film, compreso Il Pappi Corsicolo, e due premi in più: Alessandro d'oro con un cento milioni di lire, e Alessandro d'oro con 41 milioni, che sono si

nalone in palio tra i 15 film greci in concorso, e dotato di 33 milioni, ex aequo con Lefteris di Pericles Hooroglou. Premio speciale della giuria (Alessandro d'argento): ex aequo al film finno-estone Bulo a Tallin di Ilkka Jarvitalu e al greco Lefteris. Premio di regia al cinese Fer scherzo di Ning Ying, già

ciavano, invece, i film della retrospettiva-omaggio a Jules Dassin, ieri nella «lista nera» e oggi ospite sorridente del Centro americano. Tra le sezioni più originali: «Nuovi orizzonti», 29 film selezionati da Dimitrios Epides, comprendente anche Abissinia di Francesco Martiotti; un omaggio a Hal Hartley; una se-

zione di un budget di circa 10 milioni e si tiene su cinque endo al pubblico, in larga sitario, uno sguardo approssimativa recente, che va dall' documentario canadese di Achbar, Manufacturing oam Chomsky and the Meo film di Gregg Araki, espo-

Del cinema è un cinema di zione, docum, Dal film cap, Ne uscir

ANTONINO FORMI
СРЕТНО КИНО
Императивът за съществуване
34TH INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
СALONIQUE
Thessalonique

RETOUR A BASSORAH
CINEMA GRECO
MOLTO AL FEMMINILE

1990, autore del grande successo di Alessandro d'oro con Lefteris di Pericles Hooroglou. Premio speciale della giuria (Alessandro d'argento): ex aequo al film finno-estone Bulo a Tallin di Ilkka Jarvitalu e al greco Lefteris. Premio di regia al cinese Fer scherzo di Ning Ying, già

di Rocco Grimaldi con il quale presentiamo data in una proiezione per il 1997, anno di salone di Salonico. Il premio speciale della giuria (Alessandro d'argento): ex aequo al film finno-estone Bulo a Tallin di Ilkka Jarvitalu e al greco Lefteris. Premio di regia al cinese Fer scherzo di Ning Ying, già

Antonino e Moretti a Salonico
il nostro inviato RENZO FEGATELLI

Antonino e Moretti a Salonico
il nostro inviato RENZO FEGATELLI

SALONICO - Caciotti, un'ambasciatore scavi l'una degli studenti della città di Alessandro Magno da quasi 2000 anni. Il premio speciale della giuria (Alessandro d'argento): ex aequo al film finno-estone Bulo a Tallin di Ilkka Jarvitalu e al greco Lefteris. Premio di regia al cinese Fer scherzo di Ning Ying, già

za maggiore professione di film però. Eppure da vent'anni produce nel 1997 il Festival di Salonico. Il premio speciale della giuria (Alessandro d'argento): ex aequo al film finno-estone Bulo a Tallin di Ilkka Jarvitalu e al greco Lefteris. Premio di regia al cinese Fer scherzo di Ning Ying, già

„Norii“ lui Arist

Cinematograful s-a nascut in Eladai... Melina Mercouri (fost si actual Ministru al Culturii in guvernul Papandreu) si-a incheiat astfel conferinta de presa la cea de a 34-a editie a festivalului, pusă sub semnul sărbătoririi Centenarului artei a 7-a. Intr-adevar, „invenția secolului“ (inițiată de fapt în secolul trecut!) își are originea nu doar etimologică, ci și filosofică în vechea Grecia.

șitele acest metropola trul cultural ric ce poardul acestuider, avea strategică pil Impeririada Impriu de ed du-se cu o ziaistică dir secolului I Imperiului lor, popula erevraică s a acesteia șii Inițiat cu „Săptămâna a Timpului”

Festival de Thessaloniki

Par delà les nuages d'Antonioni et Wenders La fuite vers un monde meilleur

Par delà les nuages... la dernière œuvre du grand géant et maître du cinéma Italien et mondial Michelangelo Antonioni a ouvert le 31e et aussi, la trentième édition du Festival International du film de Thessaloniki en Grèce.

Antonioni qui a toujours insisté sur l'absence d'une histoire... Le monde est un lieu d'attente... une fuite vers un monde meilleur... C'est un monde où l'on vit, un monde où l'on aime, un monde où l'on espère... un monde où l'on croit à la vie... un monde où l'on croit à l'amour... un monde où l'on croit à la liberté... un monde où l'on croit à la justice... un monde où l'on croit à la vérité... un monde où l'on croit à la beauté... un monde où l'on croit à la sagesse... un monde où l'on croit à la connaissance... un monde où l'on croit à la vieillesse... un monde où l'on croit à la mort... un monde où l'on croit à tout.

Vom 3. bis 12. November fand das 36. Internationale Filmfestival in Thessaloniki statt, das 183 Film von 108 Filmemachern aus 30 Ländern präsentiert, darunter zahllose Debütfilme junger Regisseure.

Thessaloniki Film Festival

Vasuliki Esiopoulou ne Fotografie

Juryprijs in Thessaloniki Film Zusje wint Zilveren Alexander

Door Pietar van Lierop

Thessaloniki —De Nederlandse speelfilm Zusje heeft zondagavond op het 36e internationale Festival van Thessaloniki de Zilveren Alexander gewonnen, de speciale juryprijs. Aan deze onderscheiding is een gelbedrag verbonden van 40.000 dollar.

De hoofdprijs van het festival, de Gouden Alexander, kwam terecht bij de Chinese cinemaït Jin Jiarou voor zijn eerdere in Rotterdam met de film The Postman. In Thessaloniki ging de prijs van de FIPRESCI (de internationale organisatie van filmcritici) naar de Japanse intenzing Okazaki, van de Japanner Makoto Shimozaki.

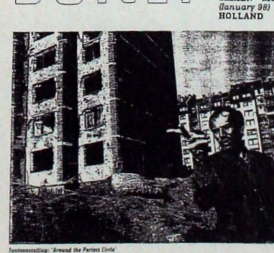
Het festival in Thessaloniki heeft naast een nationale Griekse competitie een internationale competitie voor beginnende cineasten. De jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld, zoals de Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg.

Talafgeer De ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

De filmactrice "Zusje" de Papioti Livit

BUITEN

Internationaal: "Zusje" de Papioti Livit

International Thessaloniki Film Festival Eerbetoorn aan Balkan Cinema

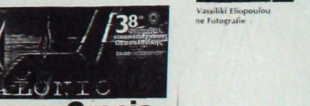
Van twee tot vijftien dagen de toelating... de Balkan Cinema... de filmwereld... de internationale competitie... de nationale Griekse competitie... de internationale competitie voor beginnende cineasten... de jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... de Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Van Gert nach Thessaloniki. Von der unabhängigen Ökumenischen Filmwerkstatt des Kulturforums Köln, die die Produktionen der Filmfestivals in Thessaloniki... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Die Auswahl der besten... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Die Auswahl der besten... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Die Auswahl der besten... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Europa via Grecia... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

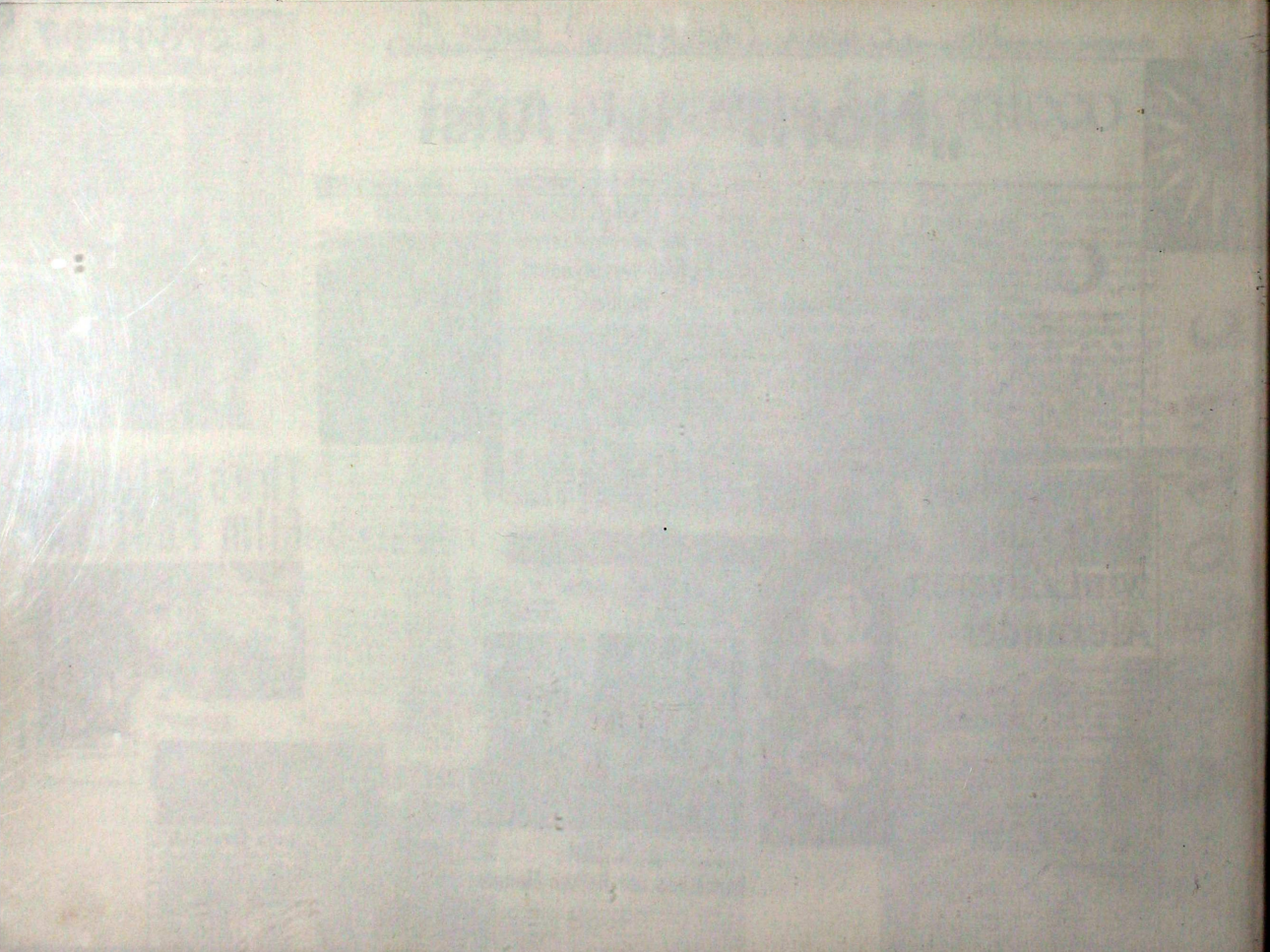
Die Auswahl der besten... die internationale filmwereld... die nationale Griekse competitie... die internationale competitie voor beginnende cineasten... die jury in Thessaloniki bestond uit twee-achtentien uit de internationale filmwereld... die Amerikaanse regisseur Jerry Schatzberg... de ti bijna klassiek gevormde foto van Kira van Kooten met deep haar neuu gehangen desertjeel dook op in serieën aan de Nederlandse filmwereld.

Във връзка с Солунския фестивал на международния филм... Solun '97... с благородна завист към всеягу... Solun '97... с благородна завист към всеягу...

Солун '97... с благородна завист към всеягу

Във връзка с Солунския фестивал на международния филм... Solun '97... с благородна завист към всеягу... Solun '97... с благородна завист към всеягу...

Επιμέλεια ύλης: Μπάμπης Κολώνιας

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Δ. Θ. Αρβανίτης

Φωτογραφίες: Καλλιόπη Π. Μέλιου, Φανή Σαρρή,

Γ. Κυριακίδη, Άγγελος & Βαγγέλης Ρασσιάς,

Carole Bellaïche.

Παραγωγή εντύπου: Βιβλιοσυνεργατική ΑΕΠΕΕ

Έκδοση 1998

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΘΗΝΑ: Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 40, Τ.Κ. 114 73 ΤΗΛ. (01) 6453.669 - FAX. (01) 6448.143
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 10, Τ.Κ. 546 23 ΤΗΛ. (031) 287.259, 287.337 - FAX. (031) 285.759
URL: <http://www.gr/filmfestival> E-MAIL: info@filmfestival.gr